

ОДРУЖЕННЯ

ГАДКИ ПРО ШЛЮБ

2613. Ой коби я, боже, знала, що замужем лихо,
Чесала би-м жовту косу, сиділа би-м тихо.
Ой коби я, боже, знала, що замужем гаразд,
Кричала би-м на всю хату: віддайте ня зараз!
2614. Закувала зозулиця, сіла на косиці,
Дай мі, мамко, погуляти, хоть сесі м'ясниці.
2615. Не буду ся віддавати, не буду, не буду,
Бо я, дівка роботяща, якомсь перебуду.
2616. Не буду ся віддавати, буду сі дівчинов,
Буду косу накривати єдвабнов хустинов.
2617. Не хочу ся віддавати, хочу бити дівков,
Я ся хочу завивати челленов ширінков.
2618. Тернем ходжу, тернем броджу, пруттям пліт городжу.
Поти мого та горазду, поки дівков ходжу.
2619. Дівці спати, говорити, парубків любити,
А відданов ні стояти та й ні говорити.
2620. Шумить вітер ліщиною, шумить травицею.
Сто раз ліпше дівчиною, як молодичею.
2621. Молодиця — невільниця, куди йде, думає,
А дівчина — вільний козак, куди йде, співає.
Молодиця — невільниця, куди йде та й плаче,
А дівчина — вільний козак, куди йде та й скаче.
2622. У високій полонині вітер повіває,
Тота дівка нещаслива, що ся віддаває.
2623. Не жалуйте, дівчатонька, ой за м'ясничками,
Будете ся косичити вліті косичками.
2624. Товаришко, товаришко, зайти, порадьмося,
Як маємо за біду йти, не віддаваймося.
Як маємо за біду йти, на біду робити,
Воліємо, товаришко, дівками ходити.
2625. Гадала-м ся віддавати, а уже не буду,
Вороженьки під ноженьки, та й гуляти буду.
2626. На зеленій полонині куриця кокоче,
Дівка би ся оддавала, нітко ї не хоче.

2627. Ой як тяжко конопельці, як в болоті гние,
Еще тяжче дівчиноньці, як без мужа жие.
2628. Ой все пости та й все пости, та будуть м'ясниці,
Та не піду в осінь замуж, та піду в черниці.
2629. Ой час би вже жито жати, вже перестигає.
Чому мене, моя мати, замуж не оддає?
Ой час, мати, жито жати, колос похилився.
Ой час мене замуж дати, голос одмінився.
2630. Ой зродила верба грушки, а калина ябка,
Ой не знає отець, мати, яка в мене гадка.
Ой є в мене така гадка, щоби-м ся віддала,
Щоби-м свою русу косу більше не чесала.
2631. Ой мамуню, що за дідько, що-м так довго дівков?
Другі дівки віддаються та й з мене сміються.
2632. Ой я мала двоє хліба та й дідам роздала,
Ой ви, діди, просіть бога, щоби-м ся віддала.
2633. Ой хто мене пожалує? Ні отець, ні мати,
Ой той мене пожалує, хто мі буде брати.
2634. Я на виру хуста перу, коромисло гнеся,
Знаю добре, що до мене богач не пришлеся.
Богач, знаю, не пришлеся, а бідний не сміє,
Нехай моя коса роса барвінком диржіє.
2635. Мету хату, мету сіни, а все сі гадаю,
А хто ж мене посватає, як волів не маю?
Ой є в мене сиві очі з чорними бровами,
Та так мене посватають, як тоту з волами.
2636. Та у моім городчику висока кужілка,
Не треба мі много части, бо я біла дівка.
2637. Не буду ся віддавати, бо не маю коний,
Ой чень мене посватає любко чорнобровий.
Не буду ся віддавати, бо не маю биків,
Та чень мене посватає Андрусь Гавриликів.
Не буду ся віддавати, не маю коралий,
Та чень мене посватає Митро кучерявий.
Не буду ся віддавати, бо не маю волів,
Та чень мене посватає Івануньо Громів.
2638. Ой у мої мамунцуні лиш една корова,
Тоту продасть, мене віддасть, коби я здорова.
Ой у мої мамунцуні лише одна качка,
Тоту продасть, мене віддасть, бо я єдиначка.

2639. Як буду ся віддавати, спитаюся мами,
Ой чи ліпше із косою, чи із кучерями.
Як ся буду віддавати, спитаюся сестри,
Ой чи ліпше із косою, чи ліпше розплести.
2640. Ой не раз я йміння пасла під отов яличков,
Як-м була дівков ладна, буду й молодичков.
2641. Ой як я ся опережу на Йвана липтицев,
Вже я буду й до осені файнов молодичев.
Ой як я ся затикаю на Йвана рутою,
Вже я буду й до осені файнов молодюю.
2642. Ой місяцю, місяченьку, місяченьку, князю!
Скажи мені щирю правду, із ким я ся зв'яжу?
2643. Ой та ричить у череді коровка, ідучи,
Заплакала дівчинонька, постільку стелючи.
Периночки мої білі, хто в вас буде спати?
Личко моє рум'яненко, хто ме цюлювати?
2644. Соловію, гречку сію, соловію, в'яжу,
Соловію мій маленький, з ким я спати ляжу?
2645. А й у полі керниченька, в ній вода студена.
А й господи милосердний, кому я суджена?
2646. Мовлять люди, що я красна, що ж мені по тому?
Дала би-м я білу ручку, та не знаю кому?
Тепер мені кожний каже: — Ти, зоренько ясна!
А потому мені скаже: — Доле ти нещасна!
2647. Закувала зозулина та сіла на ставу,
Дай мі, боже, мужа друга, дай стару ласкаву.
Дай мі, боже, стару чесну, дай любка файного,
Та аби-м ся не ганьбила сісти коло нього.
2648. Не дивуйте, люди добрі, що перебираю,
Бо такого мужа хочу, якого я знаю.
2649. Ой ходила через сад та й ломала вишні,
Суди, боже, мені мужа подлуг моїх мислі.
Щоб тютюну не курив, табаки не нюхав,
Чужих жінок не любив та й брехні не слухав.
2650. Кажуть за ня, що я плоха, най мене хтось здурить.
За такого хлопця піду, що не п'є, не курить.
2651. Ой ходила понад воду та шукала броду,
Не вважила на маєток, но на єго вроду.

2652. Ой дай мене, моя мати, за файного хлопця,
Щоби я сі процвітала, як ружа в городці.
2653. Коб не тая луговина, червона калина,
Не піду я за нікого, лиш за віта сина.
Там-то доба, там-то доба, там-то подобойка,
Там-то ручка, там-то личко, як у соколойка.
2654. Гой, тадріта, моя мамко, тадріта, тадріта,
Не дала-с мні за злісного, дай-ко мні за віта.
Не дала-с мні за злісного, щоби-м панувала,
То дай ко мні та за віта, щоби-м гонор мала.
2655. Ой тадріта, стара мати, тадріта, тадріта,
А хто буде свині пасти, як піду за віта?
2656. Ой тадріта, мої мамцю, тадріта, тадріта,
Не дайте мя за богача, бо богач за віта.
2657. Та не дай мі, пане боже, чоловіка міха,
А й дай мі, пане боже, як кой троскоріха.
Бо в міхові не мож знати волю і неволю,
Бо я, мамко, троскоріха на час розговорю.
2658. Не дай мене, моя мати, за цимбалістого,
Цимбали ся поламають та що мені з того?
2659. Ой од вітру, від Пістиня, їде колісничка,
Дай же мене, моя мати, та за ремісничка.
Ремісничок, як паничок, а ручка біленька,
Та ніколи ті не скажу: головко бідненька.
2660. Ремісничок, як паничок, а ручка біленька,
Синій жупан, а в руці тросточка тоненька.
2661. Ой не бий мя, моя мати, в голову так дуже,
Та дай мене за такого, що ложечки струже.
Він ложечок настругав, я в місто віднесла,
І сама-м ся поживила і єму-м принесла.
2662. Не дай мене, моя мати, за ткача-брехача,
На ткачику сороченька я з людської праці.
2663. Ні за кого я не піду, лишень за мельничка,
Закрутиться двічі-тричі, та вже паляничка.
2664. Із Бущина до Кричова протягнена штрика,
Ні за кого я не піду, лиш за шоферика.
2665. Ой на ставу, на ставочку, там виплила качка,
Шукайте мі єдинака, бо я єдиначка.

2666. Ой втоптана дороженька, посипана маком,
Та чи гаразд мені буде за тим одинаком?
Цвіте ружа у городі, цвіте за городом,
Не уганяй, моя мамко, за великим родом,
Але вганяй, моя мамко, аби не п'яниця,
Аби мені сором не був, що я одиниця.
2667. Ой ти, сива зозуленько, що би-м ти просила,
Коби мені пораяла вдовиного сина.
2668. Пішла би я на кладочки, коби-м не упала,
Пішла би я за наймита, коби-м не пропала.
Бо в наймита волів нема, сорочка не шита,
За наймитом дівчиночка сім раз на день бита.
Віддай мене, моя мати, за кого я важу,
Най я буду сім раз бита, я тобі не скажу.
2669. Ей, дай ня, люба мамко, за того любочка,
А ж би в нього нич не було, лиш одна сорочка.
Одна в нього уже буде, а другу му сшию,
А ж би-м із ним вечеряла лиш одну вечирю.
2670. Та дай мене, моя мамцю, за кого я вкажу,
Та хоть мені лихо буде — нікому не скажу.
Хоть не буде, моя мамцю, ні пити, ні їсти,
Коби було, моя мамцю, коло кого сісти!
2671. Люби мої кавалери, ставайте до гліду,
Нехай я собі виберу, за котрого піду.
І той гарний, і той гарний, і той непоганий,
А між ними мій миленький, як намальований.
2672. Ой калина говорила, ліщина не вмiла,
За такого чорнявого моя душа хтіла.
2673. Ой важу я на три хлопці, ой важу я, важу,
Єден Степан, другий Іван, а третій — не скажу.
За Степана іду сама, а Івана лишу,
А до того, що не скажу, дрібний лист напишу.
2674. Сидить Юра коло мура, а я коло нього,
Який тото Юра файний, пішла би-м за нього.
2675. Ой дана же, моя дана, не піду за Івана,
Але піду за Данила, щоби-м не робила.
А в Данила будуть діти та будуть робити,
А ми мемо з Данилочком горілочку пити.
2676. А в Данила нема жита та не буду жати,
Але буду у Данила на печі лежати.

2677. А в Гаврила бочка сира, лишень би го їсти,
У Івана солонина, тре на бантя лізти.
2678. Ні за кого я не піду, но за того Івана,
Бо в Івана бульби яма, буду їсти сама.
2679. Ой дай мене, моя мати, за того Івана,
Бо у него грошей яма, та все буду п'яна.
2680. Ей, іде попід хижу біленький Іванко,
Та так-єм ся порадила, йду за нього, мамко.
2681. Пожену я воли пасти, а коники най-ко,
Такой мене, моя мамко, за Іванка дайко.
А в Івана нові двері та й нові одвірки,
Дай мя, мамко, за Івана ворогам на вкірки.
2682. Ой кувала зозуленька, кувала, кувала,
З червоної калиноньки цвіток обірвала.
Обірвала, обірвала, в городі садила,
Межи всіма парубками Івана полюбила.
2683. Ой чи я вам не казала та й не говорила,
За нікого не піду, іно за Кирила.
2684. Ой у моім городочку мандибурка сина,
Не буду ся віддавати, чекаю Максима.
2685. Ой дай мене, моя мати, за того Андруся,
Я від нього щонеділі горівки нап'юся.
2686. Та завіав вітер, вітер, лісами клекоче,
Того любка му любити, кого мі ся хоче.
Та не треба і любити, не треба казати,
Віддай, йти би та за того, котрий хоче брати.
2687. Ой якби я за тим була, за ким я гадаю,
Принесла би сім раз води з тихого Дунаю.
Принесла би сім раз води та й не відпочила,
Ой коби я за тим була, кого я любила.
2688. Ой коби я за тим була, за ким же я мишлю,
Принесла би-м сім раз води аж із Перемишлю.
2689. Сіда, рiда, сіда, рiда, ей, Митре мій, Митре,
Я би тебе підголила, та не маю бритви.
Я би тебе підголила та й поцілувала,
Я би, Митре, за ті пішла, коби ненька дала.
2690. Ой шуміла ліщинонька від вітру буйного,
Та ще буде вна шуміти від голосу мого.

- Ой буде ся уличенька тота розлягати,
Як мі будуть чужі люди на сторону брати.
2691. Ой татуню мій миленький, татуню, соколе,
Не дай мене в темні гори, дай мня в чисте поле.
Водію я в чистім полі соломов палити,
Аніж маю в темних горах світонька не зріти.
2692. Не дай мене, моя мати, до Губич, до Губич,
Бо ти мене, моя мати, на віки погубиш.
А дай мене, моя мати, та до Ясениці,
Та щоби я не жаділа кусень паляниці.
2693. Ой мамуню, мамуненько, я ваша дитина,
Не дайте мня до Сороки, бо там нема млина.
Нема млина, нема млина, тільки одні жорна,
Мели, мели цілий тиждень, в неділю голодна.
2694. У Шандрові не є млина, у Дулові попа,
До Тячова ня не дайте, бо там б'ють і хлопа.
2695. Ой дай мене, моя мати, та й до Небилова,
В Небиловім бистра вода, я буду здорова.
2696. Мило сі мя подивити, очками глянути,
Де я мислю, де гадаю господинев бути.
2697. Ой кувала зозуленька, далеко ї чути,
Та й на того подвіренько, де я маю бути.
2698. Аж на тоім подвіреньку, аж до тої хати,
Де я маю, молоденька, господарювати.
2699. Ой не видко того села, тільки видко Бірки,
Я там піду за невістку, де нові водвірки.
Ой не видко того села, тільки видко Збараж,
Я там піду за невістку, але ще не зараз.
2700. Коло млина яворина, коло млина ліска,
Ніхто не знав, то й не визнає, чия я невістка.
2701. Я в Марисі когут піє, до Палагни чути,
Ой там би ті, Оленочко, невісточков бути.
2702. Кажуть люди, що-м гонорна, я таки й гонорна,
Я там буду за невістку, де корова чорна.
2703. Я капусту не садила, я капусту їла,
Я там буду за невістку, де корова біла.
2704. Ой рогата коровиця, рогата, рогата,
Я там буду за невістку, де з комином хата.

2705. Ой кувала зозуленька у хаті на латі,
Там я буду за невістку, та де є три хаті.
2706. Я капустиці не їла, на капусту ласа,
Я там піду за невістку, де корова краса.
2707. Я капусти не садила, садили ї діти,
Я там піду за невістку, де буду хотіти.
Я капусту не садила, буду ї рубати,
Я там піду за невістку, де ня будуть брати.
2708. Мальовані воротенька, мальована брама,
Пішла би я за невістку, коби добра мама.
2709. Ой дай, мене, моя мати, до нової хати,
Там зовиця, як сестриця, свекруха, як мати.
2710. Ой зскочу я з перелазу на копану грядку,
Нема в мої сусідоньки за грейцар порядку.
Якби мене сусідонька за невістку взяла,
Я би в своїй сусідоньки порядок зробила.
2711. З високої полонини ізлетіла тріска,
Хіба умру та не буду Шепітки невістка.
2712. Кажи, хлопче, материці, кажи їй словами
Та най ня ся нич не боїть, бо я не з рогами.
Та як мя ся, молодой, вна буде бояти,
То мусить тя, молодого, у монахи дати.
2713. А як я ся нагадаю моїй головоньці,
Як-то буде догодити чужій матіноньці.
2714. Ой не стій, біла дівко, на новій паланці,
Піди, піди, поговори д'моїй рідній мамці.
2715. Піди, піди, поговори, ід ній, будь ласкава,
Ачей би тя моя мамка за невістку взяла.
2716. Ей, стара моя, стара, в веретянім платті,
Полюбив ня твій синочок та мусить ня взяти.
Ой стара моя, стара у прядивнім платті,
Така мі ся, стара, видиш, як рідненька мати.
2717. Закукала зозулиця та й сіла на траву,
Каже, любко, твоя мати, в мене части мало.
Закукала зозулиця й сіла на ялицю,
Гадат, любку, твоя мати, ош візьме царицю.
2718. Закувала зозулина та й сіла на ліску,
Не хоче ня твоя мати взяти за невістку.

- Ой білий легінику, мати ті казала,
Що я тобі до головки сама прив'язала.
Ей, чула-м, файний любку, що мати казала,
Коби-м тя ся полишила, на службу би дала.
2719. Ой іде машиночка, дим ся з неї курить,
Кажі, любку, своїй мамці, най ся мнов не журить.
За невістку їй не буду, може добре знати,
Може собі невістицю забиштилывати.
2720. Та тогди їй, файний любку, за невістку буду,
Як із моря глибокого пісочку добуду.
2721. Ой кого я вірне люблю, за того мня дайте,
А кого я ненавиджу, і не споминайте!
Та кого я вірне люблю, той мі за плечима.
А кого я ненавиджу, той перед очима!
2722. Ліпше мені, моя мати, тяжкий камінь взяти,
Аніж мені нелюбонька соколом назвати.
Ліпше мені круту гору, мати, розкопати,
Аніж мені із нелюбом свій вік вікувати.
Круту гору розкопаю, сяду, відпочину,
А як піду за нелюба — навіки загину.
2723. Мати моя миленькая, мати ж моя любя,
Прошу ж тебе, не дай мене за того нелюба!
Бо в нелюба гірка губа, гірча полиноньку,
Буде бити, зневажати чужу дитиноньку.
2724. Гадай, мати, гадай, мати, аби угадала,
Би ти мене з гараздочку на біду не дала.
2725. Ой не дай ня, любя мамко, за кого не хочу,
Та най собі з леда-бідов світок не толочу.
2726. Воліла б я, стара мати, корець гречки нести,
Як мні має леда-дурень за рученьку вести.
2727. Шкода травки і муравки тому облогові,
Шкода мене, молодої, тому неробові.
Шкода мене, молодої, шкода мого стану,
Та як я ся леда-біді у руки дістану!
2728. Та не дай ня, рідна мамко, за кого не хочу,
Бо я літо прогуляю, взимі в воду скочу.
2729. З високої полонини летіло папір'я,
Аж не буду миленького, не буду нічия.
2730. Фіялочко, фіялочко, коби-с ся прияла,
Коби била-с, мене, мамко, борзо не оддала!

2731. Воліла-м ся намаїти тов рутов зеленов,
Ніж мі мали світ в'язати тов бідов мерзеннов.
Маєте ж мі світ в'язати, в'яжіте ж коротко,
Бо я знаю, що мі буде гірко, не солодко.
2732. Мило було заспівати та й поговорити,
А тепер ся на мерзеньку тяжко й подивити.
Та маєте мня вінчати з якою бідую,
Зав'яжіть мі хустков очі та й пустіть водою!
2733. Ой не дай мя, любя мамко, де еден, як явор,
Там зовиця, як зміїця, стара, як диявол.
2734. Ой не дай ня, любя мамко, де діверів много,
Бо ні вбіда, ні вечері не буде милого.
2735. Ой погадай, моя мати, з ким хуста попереш.
А як мі дасть на свекруху, вже мі не відбереш.
2736. Пожаль же ся, міцний боже, уродоньки мої,
Та як в руки ся дістану паскуди якої!
2737. Казали мні кашу їсти, а я не голодна,
Казали мні за вдівця йти, я молодця годна.
2738. Ой яловець, моя мати, яловець, яловець,
Всім дівочкам парубочки, лише мені вдовець.
2739. Ой у моїм городочку зацвів бобик ярий,
Ліпше вдовець молоденький, ніж парубок старий.
Там на горі огонь горить, та най ся розгорить,
Я не піду за старого, най він ся розболить.
2740. Ой коби-сте, люде, знали, яка мені біда,
Силує мня моя мати за старого діда.
Та не дай мня, моя мамцю, не дай за старого,
Бо я уже полюбила хлопця молодого!
Та не дай мня, моя мати, за вдовця, не дай мня,
До нової комороньки сховай мня, сховай мня!
2741. Ой волю я, молоденька, в коморці сидіти,
Лиш не дай мня, моя мамцю, на чужії діти!
Бо то чужії дітоньки схотять розкошоньки,
Я, молода, як ягода, не дам їм радоньки.
2742. Зелена черемшино, що над водов стоїш:
Молодая дівчинонько, чом ся старця боїш?
— Ой якби я не зелена, ту би-м не стояла,
Та якби я не молода, я б ся не бояла.
2743. Ой засвіти, місяченьку, а й ти, зоре ясна,
Подивіться, добрі люде, яка я нещасна.

Подивіться, добрі люде, яка мені біда:
Силує ня моя мамка за старого діда.

242

243

2744. Ой калина біло цвіла, червоно родила:
Де ж би-м свої очі діла, же би-м го любила.
Де ж би-м свої очі діла, де ж би-м ся дивила,
Якби-м пішла за старого, я би-м ся втопила!
2745. В середу-м ся уродила, того ж мені горе!
Не дайте ж мня за старого, бо бородав коле.
Ой тату мій, каже, тату, тату мій, богачу,
Не дай мене за п'яницю, бо я поплачу.
Волиш мене, ой мій тату, за злодія дати,
Бо злодія та й повісять, я буду гуляти.
2746. Ой пряду, попрядаю білу миканицю,
Хоть ня бийте, хоть рубайте, не йду за п'яницю.
2747. Даєш мене, моя мамко, та даєш, та даєш,
Чому ти ся, моя мамко, в него не питаєш?
Чому ти ся не питаєш, як там мені буде,
Чи він мене, молодую, пустить межи люди?
2748. Мела сіни, мела хату та й засміялася,
Вийшла мати води брати та й догадалася.
— Вилій, мамо, тую воду, що-м ти наносила,
Прийми, мамо, того зятя, що-м я полюбила.
Туга мені, моя мати, з туги розболюся,
Позволь, мати, шлюб узяти та з ким я люблюся.
2749. Сама коні запрягаю, сама ними їду,
Якого-м сі полюбила, за такого піду.
2750. Лугом їду, коня веду, розвивайся, луже,
Сватай мене, мій миленький, бо люблю тя дуже.
2751. Чому вишні, чому вишні, чому не черешні —
Любив-ес мя, вражий сину, чому не береш мі?
2752. Ой казав, що мене возьмеш, лише жита дожнеш,
Та ти вівса дожинаєш, нічо не гадаєш.
Казав мені парубочок ще рочок чекати,
Купив мені гребенину косоньку чесати.
Ой пся тебе матір знає, докіль тя чекати,
Росте коса до пояса, не мож розчесати.
2753. Ой бери ня, легінику, взяла би тя вода,
Най за тобов не баную я така молода.
2754. Ой дана, каже, дана, та дана, та дана,
Через тебе, шибенику, ходжу не віддана.

2755. Ой у саду росла сосна не пересаджена,
Такої я ті, мій миленький, з роду осуджена.

2756. Ой боже милостивий, високо-с надо мнов,
Спаровав-ес волки в ярмо, спаруй любка зо мнов.
Спаровав-ес волки в ярмо, та би вни возили,
Іспаруй нас із любочком, би-с ми ся любили.
2757. Сію рожу по дорожу, сходить рожа рідко,
Котрий має моім бути, не возьме го дідько.
2758. Моя мати старенькая з чорними очима,
Кажеш мені женитися, а я ще хлопчина.
2759. Кажуть мені женитися, світе мій гіренький!
Що ж я буду з жінком робив такий молоденький?
2760. Казали мі женитися, брати пелехату,
Щоби мені замітала пелехами хату.
2761. Ой ще ся з нев не оженив, збираєся бити,
Складає сі по грошеви нагайку купити.
2762. Ой казали женитися та брати Настуню,
Та як я ся, молоденький, до неї притулю?
Ой казали женитися та брати Марію,
Я Марію, бігме, боже, любити не вмію.
Ой казали женитися та брати Олену,
Волів би-м ся повісити на гілля зелену.
Ой казали женитися та брати Юстину,
Волів би-м ся повісити на суху ліщину.
2763. Куди ідеш, пане брате? Ци не до Рахова?
Кажі моїй білявиці: най буде здорова!
Куди будеш, брате, іти, з нею говорити,
Кажі моїй білявиці: буду ся женити.
2764. Закувала зозулина та сіла на дошку,
Та я піду до Дуброви сватати волошку.
2765. То ся женю, товаришу, то ся женю, женю,
Таке собі дівча возьму — сховаю в кишеню.
2766. Коби, брате, не Марися, я би не женився,
А в Марисі чорні очі сподобали мі ся.
2767. Ти ся жениш, товаришу, а я не гадаю,
Та на свою головоньку біди не глядаю.
2768. Хтів би я ся женитойки, хтів би-м жінку мати,
Прийде зима, сіна нема, нічим годувати.

2769. Котра дівка легко робить, най іде за мене,
Та не буде хліба печи ніколи у мене.
2770. Котра би ся віддавала, най іде за мене,
Що зашиє та заперє, погодує мене.
2771. А з Джуркова до Тишковець колясочка іде.
Буде така дівчинонька, що за мене піде.
2772. Як не підеш ти, Марисю, то піде Ганнуся,
Як не піде і Ганнуся, то я обійдуся.
2773. Ой дубочку кучерявий, дубочку, дубочку,
Тото мі ся навкимимо без тебе, любочку.
Тото ж мі ся навкимимо по ночах ходити,
Ой маю я два грейцарі, буду ся женити.
Оден грейцар на тютюн, другий на горівку,
А третій ще устараю, куп'ю собі жінку.
Оден грейцар на тютюн, а другий на люльку,
А третій ще устараю, куп'ю собі любку.
2774. Розвивайся, березино, розвивайся, дубе,
Ой не знати, котра моя дівчинонька буде.
2775. Гой вийду я на вулицю та й стану гадати:
До котрої дівчиноньки старости післати.
2776. Гадав-єм ся оженити сих м'ясниць допевне,
У сім селі дівки горді, не підуть за мене.
У сім селі дівки горді, а у другім голі,
А у місті майодітні, але бо голодні.
2777. Ой піду я до Старуні, а там голомшиві,
Я з Старуні у Молотьків — самі довгошиї.
З Молотькова піду в Бабче, а в Бабчу перісті,
В Солотвині довголабі, літають по місті.
Підемо ми, товаришу, аж до Манастирчев,
А там дівки, як копиці, попід плоти стирчать.
Підемо ми до Леховец, а там дівки здобні,
Кучарики, як фасольки, голови, як довбні.
Поверну я до Дзвинечі, вип'ю склянку пива,
Там ци мала, ци велика кожда чорнобрива.
2778. Гадав-єм ся оженити сих м'ясниць запевне,
В Єсенові дівки горді, не підуть за мене.
В Єсенові гонорові, а в місті перісті,
А в Косові клаповухі, бігають по місті.
А й я звідти гайда, гайда та аж у Тудевев,
А там дівки горді, горді, кожда із куделев.

- А й я звідти гайда, гайда та аж у Ростокі,
А там дівки файні, файні, та лиш кривобокі.
А й я звідти гайда, гайда та в Білоберезку,
А там дівки горді, горді, що шиють мережку.
А й я звідти гайда, гайда та у Бервінкову,
Головонько ж моя бідна, загубив підкову!
А й я звідти гайда, гайда та на Ускеріки,
Головонько ж моя бідна, впав-єсми в публіки.
А й я звідти гайда, гайда в Дідушкову Річку,
Аж там я ся та оженив, взяв файну Марічку.
Я Марічку у тобівку та пішов в мандрівку,
Відокрали мі Марічку, лишили тобівку.
2779. На Медвежу не належу, на Волю не зайду,
Як ся хочу оженити, в своїм селі найду.
2780. Не дивуйте, добрі люди, що я не женюся,
Бо такую жінку хочу, яку надіюся.
2781. Аби кривих ніг не мала, хижу підглядала,
Як додому п'яний прийду, би ня цілювала.
2782. У високій полонині пасе кінь у ямці,
Узяв би-м тя, біла дівко, аж би-с у непранці.
2783. Ой то мі ся сподобали на дівчині шати,
Ой щоби йно до восени, мушу ї узяти.
Ой то мі ся сподобали на дівчині строї,
Ой щоби йно до восени, будуть вони мої.
2784. Ой то мі ся подобала на дівчині шпінка,
Коби борзо до осени, буде моя жінка.
А я весну перевесну, літо перебуду,
Коби борзо до осени, женитися буду.
2785. Ей, мамуню, мамунцуню, женитися хочу,
А як мене не вжените, то ся розволочу.
2786. Він гадає, він гадає, щоби женитися,
Би по ночі не ходити, не волочитися.
2787. Гой, судома моя мати, судома, судома,
Коби-с мене оженила, я би сидів дома.
Коби-с мене оженила, я би сі газдував,
Попід чужі перелазі нічку не ночував.
2788. А у горах сніги впали та й лежать торічні,
Оженіть мя, люде добрі, бо-м сирота вічний.
2789. Кажіть, мамо, татуневі, аби мні женили,
Я би казав, та ся бою, аби ня не били.

2790. Моя мамко старенькая, порадьмося в хаті,
Де би мені дівчиноньку яку файну взяти.
Пораджу ті, мій синочку: є в нашого віта
Дуже файна дівчинонька, лише не робітна!
Моя мамко старенькая, буду сам латати,
Лише хочу файну жінку межи людьми мати.
2791. Гой, жену я сірі воли на ту чубанівку,
Гой, піду я до багача засватати дівку.
Гой, прийшов я до багача, дівка ще не вмита,
Пішли воли на всі лани, з'їли кланю жита.
2792. Ой на горі воли в ярмі, а коники в сідлі,
Я би не брав єдиначки, хоть би в самім сріблі.
Бо на тоту єдиначку, як на камінь, дують,
Та вони ту єдиначку за пана ладувають.
Ой за пана ладували, за наймита дали,
Штири воли обіцяли, куце паця дали.
2793. Істрітив-єм дві дівчата на пішій дорозі,
Дай мі, боже, таке взяти, що росте в погрозі.
2794. Женила мі моя мати, женила, женила,
Казала мі тоту брати, що мені не мила.
2795. Кажуть мені женитися, смутку мій тяженький!
Як я буду газдувати, такий молоденький?
Оженюся, моя мати, оженю, оженю,
Приведу ті невістицю, з хати тя виженю.
Приведу ті невістицю з кіньми та волами,
А сам сяду конець стола, вмюся сльозами.
2796. Приведу ті невісточку, що буде газдині,
Так їй будеш догоджати, як малій дитині.
2797. Як маєш мя, мій синочку, з хати виганяти,
Волиш ти ще, мій синочку, рік, два погуляти.
2798. Бодай же ти, мій синочку, не діждав женити,
Та ніж мене, старенькую, з хати вигонити.
2799. Ой господи милосердний, змилуйся надо мнов,
Ти паруєш людські діти, паруй любку зо мнов!
2800. Ти паруєш людські діти — бідні і багаті
Ану спаруй любку зо мнов, бо ми вбоє вднакі.
2801. Коби-с знала, моя мамко, що то люба може,
Ти би мені ісаказала: женися, небоже.
Бери собі сиріточку в сивій петичині,
Так ті буде догоджати, як малій дитині.

- Заріжу я качурика, най качечка таче,
Озьму собі сиріточку, най богацька плаче.
2802. Ой вийду я на улицю, зачало світати,
Такої мені припадає сирітоньку взяти.
2803. Та мовила мені мати: женися, небоже,
Візьми собі сиріточку, бог тобі поможе.
Та возьми сі сиріточку в єдній рубашині,
А вна тобі буде щира, як своїй дитині.
2804. Тобі, батьку, журитися, сіяти, орати,
Мені, батьку, журитися, де дівчини взяти.
Тобі, батьку, журитися, коб воли й корови.
Мені, батьку, журитися, коби чорні брови.
2805. Не буду я жита жав, іно пшениченьку,
Не буду я вдови брав, іно дівчиноньку.
Бо у вдови два сини будуть мене бити,
А в дівчини чорні очі будем ся любити.
Бо у вдови два сини, оба нежонаті,
А в дівчини біле личко, будеш цілувати.
2806. Ні на котру не дивлюся, а на ту біленьку,
Дай же, боже, дочекати, візьму за миленьку.
2807. На полиці варениці і гречана каша,
Котра дівка чорнобрива, тота буде наша.
2808. Ой сусіде, сусідоньку, дай за мене дочку,
Присягаю, що не буду пити горілочку.
2809. Сказав би-м ті, мамо, мамо, сказав би ті, нене,
Коби ж дала свою дочку восени за мене.
— Люблю тебе, легінику, хороше співаєш,
Але дочку за тя не дам, бо волів не маєш.
— Ой піду я на ярмарок і там воли куплю,
Таки в тебе дочку озьму, бо я її люблю.
2810. Гой, женюся, мамко люба, беру ластовочку,
Та аби мі все літала коло оболочку.
2811. Та женюся, люба мамко, женюся, женюся,
Таке за ся дівча возьму, біленьке, як гуся.
2812. Небагато Петро ходив, лиш один разочок,
Таке собі дівча вибрав, як той образочок.
2813. Коби-с здоров, аби-с випив, я би-м здоров гостив,
Коби-м узяв дівча біле, п'ятницю би-м постив.

2814. Урубаю піщалочку та її послиню,
Доки не взьму учительку, доти ся не вженю.

2815. Ой на горі два явори, третій похилився,
Як не возьму, котру люблю, не буду женився.

2816. Ой як я ся та й оженю, то чоловік буду.
Кожду корчму не мину ж я, як до церкви піду.
Хоч піду я та до церкви, стану собі в кутку:
Подивлюся раз на попа, десять раз на любку.

2817. Не буду ся женою, не буду, не буду,
Бо я, хлопець молодий, за жовніра буду.

2818. Славне місто Коломия, ще славніше Кути,
Ой ще ж би я не женився, коби не рекрути.

2819. А я піду у садочок, трава на листочку.
Каже мати женитися, гіркий мій світочку!
Каже мати женитися, нащо мені долі,
Коли в мене, в Коломиї карабін на столі.

2820. Ой то я ся закосичу зеленю посталлю,
Волю йти у жовніри, ніже на пристаю.

ПОРАДИ СТАРШИХ МОЛОДИМ

2821. Не стій, не стій, дівчинонько, з красним каваліром,
Та як він до тебе прийде, сядь сі під комином.
Під комином як ти сядеш, то він ті загіє,
А ти як до него вийдеш, то він тя обсміє.

2822. Не вір, дівко, парубкові, не вір, дівко, не вір,
Бо парубок молоденький, як зелений явір.

2823. Ой дівко молоденька, дівко єдинице,
Та не давай цілувати леда біле лице.

2824. Не вір, дівко, парубкові, що він люльку курить,
Бо він каже, що тя візьме, а він тебе дурить.

2825. Не вір, дівко, павичеві, що пір'ячко губить,
Не вір, дівко, козакові, що він тебе любить.
Бо він тебе широко любить ще й спатоньки ляже,
Щиру правду випитає, піде й другий скаже.
Зародила верба грушки, а береза пруття,
Не вір, дівко, козакові, що каже: — Возьму тя.

2826. Ба як стоїть коло тебе, острогами креше,
А як піде до іншої та й то само бреше.

2827. Ой невіра парубкові, невіра, невіра,
Бо в парубка така віра, як у плоті діра.

2828. Ой дівчино, дівчинонько, воли за рікою,
Тримай цноту за поясом, будеш паненкою.

2829. В тамтім боці на толоці пасся кінь в кульбаці,
Не вір, дівко, парубкові, як тому собаці.
А собака як тя вкусить, то ся знайдуть ліки,
А парубок як тя зрадить, пропадеш навіки.

2830. Ой не любіть, дівчатойка, бо любя нінащо,
Бо по році легінь скаже — дівчина ледащо.
Ой дівчата, дівчатойка, не любіть нікого,
Бо по році легінь скаже — дівча до нічого.

2831. Не пий, коню, воду з броду, бо вода не чиста,
Бо у воду нападало калинкове листя.
Не пий, коню, воду з броду, бо вода тя вдує,
Не май, дівко, по два любки, бо вден тя зчалує.

2832. Ой у мене у городці розвилася ружа,
Та не чекай, файна рибко, із фраїра мужа.

2833. Котилися вози з гори, поломали свірні
Не йди, дівко, за удівця, чекай свої рівні!
А удовець не молодець, не бити, карати,
Біле личко рум'яненке д' свому прирівняти.

2834. А що ж тое за зіллячко, перекотиполе:
Не йди, дівча, за удовця, бо борода коле!
Не йди, дівча, за удовця з людської намови,
Буде тобі кровця течи з твоєї голови!
Буде тобі кровця течи, буде ті капати,
Буде тобі першу любку щораз споминати.

2835. Іще річка невеличка, а нема їй кінця.
Уже тотя нещаслива, що іде за вдовця.
Шкода тоту дівчиноньку, шкода молодейку,
Бо вдовець все споминає свою небожейку.

2836. Та бо вдовець — не молодець, жарточку не знає,
Тебе візьме — ніби любить, першу споминає.

2837. Не дивися на жовняра та на его вроду,
Жовняр сяде та й поїде, як рибка під воду.
Не дивися на жовняра та й на его вочі,
Жовняр сяде та й поїде, а тебе не схоче.

2838. Оженися, кучерявий, жени небоже,
Уже тобі з парубками ходити не гоже!

2839. Та мусиш ся, легінику, скоро оженити,
Нікому ті їсти дати, сорочку вбзолити.

2840. Гей, сів кіс на покіс та став щебетати,
Порадь же ня, пане брате, де дівчину взяти.
Пораджу тя, пане брате, де дівчину взяти,
А дівчину з України, оби знала ткати.
Пораджу тя, пане брате, у нашого вїйта,
Красна дівка і багата, та лем не робітна.
2841. Не дивися, парубочку, що дівчина біла,
Якби мати не змолола, хліба би не їла.
Ой дивися, парубочку, та котра румїйна,
Та як стане коло жорен, не треба і млина.
Котра дівка робітниця — до тої берися,
Але котра ледащиця — бігме, стережися.
Котра дівка робітниця, тота сі, як чічка,
Але котра негідниця — не злазить з припічка.
2842. Не дивися, парубочку, що дівка, як сосна,
Подивися, парубочку, чи витче вна кросна.
Не дивися, парубочку, що дівка пещена,
Подивися, парубочку, чи піч їй мащена.
2843. Не дивися, легінику, що дівчина різка,
А й дивися, легінику, чи є в печі тріска.
Не дивися, легінику, що дівчина гладка,
А й дивися легінику, чи метена хатка.
2844. Оженися, не журися, піде ті рукою.
Жена піде по розсіл, а ти за мукою.
2845. Кажу тобі, Іваночку, озьми господиню,
Сором за ню не меш мати ні вночі, ні вднину.
2846. Ой та два вас, легіники, та два вас, та два вас,
Та не ходіть попід хати, та не робіть галас.
Та не ходіть попід хати, та не галасуйте,
Озьміть собі по дівчині та й господарюйте.
Озьміть собі по дівчині, та по Катерині.
Одна сидить при горбочку, друга при долині.
А у сеї, при горбочку, корови та вівці,
А у сеї, при долині, самі сороківці.
2847. Ой казав же мені батько: — Женися, небоже,
Та не сватай ти богачки, борони тя боже.
Але сватай бідну дівку, в одній запасчині,
Щоби була любя, мила всій нашій родині.
2848. Ой женися, легінику, на бідній дівчині,
Будеш мати посидіти з ким в лихій годині.

- Невелика цариночка — вісім копиць сіна,
Бери, бери дівчиночку без всякого віна.
А як буде дівчинонька у бога щаслива,
Будуть воли та й корови і жіночка мила.
2849. Оженися, не журися, гаразд тобі буде:
Будеш мати ціловати, а хліба не буде!
2850. Ой не рубай калиночки, най горішки родить,
Ой не сватай вдови дочку, най дівкою ходить.
Шкода ж тої калиночки горіхи родити,
Шкода дочки вдовиної так дівков ходити.
Рубай, сину, яворини, роби, сину, клиннє,
Возьми собі сироточку, буде господиня.
Не з кожної яворини буде, ненько, клиннє,
Не з кожної сироточки буде господиня.
2851. Оженися, не журися, будеш панувати.
Жінка буде товар пасти, а ти завертати.
Не журися, оженися, воля твоя буде.
Єдну маеш кожушину, та й тої не буде.
2852. Як не хочеш дівчиноньки, женись на вдовиці,
Вона тобі та й наварить кромплі на водиці.
2853. Там на горі воли в ярмі, а коні у сідлі,
Та не бери одиницю, хоч би була в сріблі.
Ци ко хоче води пити, най іде в керницю,
Ци ко хоче газдовати, най бере вдиницю.
2854. Ой не бери, легінику, одну одиницю,
Що не знає ізварити рідку киселицю.
2855. Ой не бери, пане брате, тоту єдиначку,
Бо їй будеш наїмати серед літа прачку.
Ой най я ї, пане брате, прачку наїмаю,
А як вийду межи люде, красну жінку маю.
2856. Як ся будеш жениточки, побий хижку ледом,
Та аби ти жона мила, як колач із медом.
2857. Ой волів би-с, парубочку, копу жита збити,
Ніж на чужій сторононьці дівчину любити.
Бо я копу жита зіб'ю та й іду додому,
А я люблю дівчиноньку, та й не знаю, кому.
2858. Ой на горі огонь горить, на долині гречка.
Не бери сі іновірку — буде суперечка!
2859. Ой на горі жито, жито, на долині гречка,
Най не бере русин польки, буде суперечка.

Та будуть ся перечити, та будуть ся бити,
Та сі будуть в єднім п'єцу два борщі варити.

Єден буде із сметанов, другий з солонинов,
Та будуть сі проклинати з лихої години.

2860. А хто хоче жито жне, а хто хоче косить,
А хто хоче жінку брати, най на руках носить.

ВІНОК

2861. Ой нема то, ой нема то, як на Буковині,
Там віночок зелененький на кожній дівчині.
2862. Вітер віє, вітер віє, вітер завиває,
А дівчина воду носить, зілля поливає.
Не так зілля, не так зілля, як той бервіночок,
Як ся будеш віддавати, вплету ті віночок.
2863. Сію руту, сію руту, руту підливаю,
Росте рута зелененька, на вінок сховаю.
А я руту не сіяла, ані поливала,
Рута така посходила, аж повилягала.
2864. Руто моя зелененька, руто моя дрібна,
Сховаю тя на неділю, будеш мі потрібна.
Рутко ж моя зелененька, рутко ж моя яра,
Сховаю тя на неділю, але ще не зара.
2865. Ей, мамуню, мамусенько, тримай дома вогень,
Та щоби я не ходила по сусідах щодень.
Бо в нашої сусідоньки файний парубочок,
Та щоби я не згубила зелений віночок.
2866. А я піду в лісок трісок, деревця рубають,
Та пусти мя, моя мамко, де музики грають.
Та пусти мя, моя мамко, поки день білейкий,
Аби я не втратила вінок зеленейкий.
2867. А музыка в коршмі грала, а я не ходила,
Добрий мати розум мала, що мня не пустила.
Добрий мати розум мала, що мене замкнула,
Була б я ся, молоденька, віночка позбула.
2868. Ой ковалю, коваленьку, зроби мі замочок,
То сі буду замикати зелений віночок.
2869. Вчора була неділочка, нині понеділок,
Збирай, мати, косарчики косити барвінок.
Збирай, мати, косарчики самі молодії,
Заплачу їм заплафоньку по три золотії.

Та косіте, парубочки, косіте, косіте,
Лишень мені, молоденькій, на вінок лишіте.

2870. Ой чий же то садок, садок зацвів так біленько?
Постелився барвіночок по землі низенько.
2871. Ой стелиться барвіночок в лісі по дорогах,
Волів би ся постелити дівкам по головах.
2872. Ой плела-м вінок, плела, плела, виплітала,
Та на свого миленького в облак позирала.
2873. Ой мені ся ісподобав хлопець перегінчик,
Буду мати поза нього зелененький вінчик.
2874. Ой попід гай зелененький ходить мій миленький
Та й збирає на віночок барвінок дрібненький.
2875. Ой мала я миленького, пішов до Сигота,
Пішов мені купувати на віночок золота.
2876. Ой поїхав мій миленький аж до Кутіночок,
Привезе мі з Кутіночок зілля на віночок.
Дзінкую ти, мій миленький, за той даруночок,
Що-с мі привіз з Кутіночок зілля на віночок.
2877. Ой на горі, на високій, казав легінь дівці:
— Дай ти мені свій віночок, я дам тобі вівці.
— Та хіба би-х, легінику, розуму не мала,
Аби я ті свій віночок за дроб'ята дала.
2878. Та аж би в тя, легінику, червоних, як шашу,
Ти не годен заплатити вінка мого красу.
2879. Ци плету тя, вінку, плету, та ще би тя вити,
Та не дам тя леда-біді з головки здоймити.
2880. Ой з-за хати чорні хмари, з-за хати, з-за хати,
Перестаньте, сусідоньки, на мене брехати.
Перестали сусідоньки та й зачали люди,
Що на моїй головоньці віночка не буде.
А я бога попросила, вінець положила,
Та й вже своїх вороженьків до себе спросила.
2881. Як на моїй головочці віночок уздріли,
Одні з вітром полетіли, другі подуріли.
2882. Як на мою головицю віночок поклали,
Товди мої сусідиці каміником стали.
2883. Та й ци я ті не мовила, файний парубочку,
Аби-с тоді не жалував, як буду в віночку.

- Аби-с тоді не жалував, ані твоя мати,
Як ні будуть на головку вінок закладати.
2884. Ой вінку зелененький, люблю тя носити,
Через хлопця молодого мушу тя лишити.
Ой віночку зелененький, од сонечка-с не в'яв,
Койби був тя хлоп молодий із голови не зняв.
2885. Ой вінку зелененький, плету тя з барвінку,
У честі-м тя доносила, дам тя за ширінку.
2886. Ой купи мі, моя мамко, гребінець, гребінець,
Най розчешу жовті коси під зелений вінець.
2887. Ой сирота, мамунюню, сирота, сирота,
Скажу я сі вінок сплести я з самого злата.
Ой чи з злата, чи не з злата, злотом позлочено
Та на мою головоньку буде заложено.
2888. А мій вінку зелененький, зелений мій вінку,
А я тебе доносила, зелений барвінку.
А я тебе доносила, на стіл положила,
Для своєї родиноньки встиду не зробила.
2889. Та що я ся находила по цілім світочку,
Та я тебе не стратила, зелений віночку.
2890. Ой я го сокотила, в ладу замикала,
Ой мамко солоденька, фарба з нього впала.
2891. Товаришка віддаєся, а я аж за рочок,
А я своїй товаришці сплітаю віночок.
2892. Ой плетеме та віночки, барвінку доходить,
Бо вже наша цімборочка із нами не ходить.
Ой загіло та сонечко на новий кілочок,
Виплели-сме цімборочці послідний віночок.
2893. З високої полонини солома ся суне,
Віночки ся доплітають, подьте сюди, куме.
2894. Закувала зозуленька за дев'ятим звором,
Заплакала дівчинонька у мамки за столом.
А й як їй не плакати та й не голосити,
Заспівали дяки в церкві вінчик не носити.
Заспівали дяки в церкві, попик молоденький.
Ой та вже мі не носити вінок зелененький.
Ой я го не носила, лише-м го зачала.
А як прийшла лиха долька, з голови мі зняла.
Ой вінку мій зелененький, як-єм тя вронила?
Ой у церкві на престолі, там-єм тя лишила.

2895. Ой продала дівка вінок а й вінок дівочий,
Она дівков бурш не буде, най дає, што хоче.
2896. Сидить дівча молоденька край того гайочка,
Ой увила вна віночка та із барвіночка.
2897. Як го ввила та поклала в поточок ізкраю:
— Пливи, пливи ти, віночку, в море по Дунаю.
2898. Тече річка з Ясінічка, вода каламутна,
Мій віночок затрачений, доле моя смутна.
2899. Та Марічко біла, біла, де-с віночок діла?
— Я поклала на яблоньку, та коровка з'їла.
2900. Було мене, моя мати, щодень не купати,
То була би-с не виділа хлопців коло хати.
Було мене ізкупати в гіркім полиночку,
Була би-с мі віддавала в зеленім віночку.
Було мене, моя мати, малов віддавати,
Поки я ся не навчила на хлопців мругати.
2901. Ой дівчино біла, біла, де-с вінок поділа?
— Поїхала з кіньми на ніч та й кобила з'їла!
Ой кобила вінок з'їла, кінь дві палятиці,
Того я сі наробила в коршмі на музиці.
2902. Ой дівчино, дівчинице, лихо-с поробила,
Вчора-с била у віночку, нині ся завила.
2903. Та я ото не зробила, мамка ізробила,
Пішла на торг до Сигота, ширінку купила.
2904. Вівчар вівці напував, дівка воду брала,
Вівчар красно запищалав, дівка заплакала.
Вівчар красно запищалав, бо він молодочок,
Дівка тяжко заплакала, втратила віночок.
Дівка тяжко заплакала з того понеділка,
Йому шапка на голові, она вже не дівка.
Йому шапка на голові, она вже не дівка.
Йому шапка на голові, косичками вбвита,
А дівочці головочка ширінков завита.
2905. Та що-с собі, біла дівко, гадала, думала,
Кой висока полонина огника давала?
— Ой я собі, легінику, думала гасити,
Бервінчанім віночком водиці носити.
Та я собі не гадала, лиш одну гадочку,
Що уже мі не ходити в зеленім віночку.
2906. Ой гия, білі гуси, на Дунай, на Дунай,
Чого-с хтіла, то-с дістала, теперка не думай.

2907. Казав-ем ті, дівчинонько, шануйся, шануйся,
Не хтіла ся шанувати, тепер не жалуйся.
2908. Зайшло сонце за віконце, за ліс калинковий,
Та стратила дівчинонька вінок барвінковий.
2909. Ой упала возиледа з високого неба,
А вже тобі, дівчинонько, віночка не треба.
2910. Та й із гори загриміло, а з долу ся хмарить,
Закрий, дівко, головочку, бо грум у тя вдарить.
Закрий, дівко, головочку, айби вна закрита,
Бо вже твоя головочка від бога побита.
2911. Ой не піду до ворожки, най мі не ворожить,
Ворожка мі на голову вінок не положить.
2912. Бідна моя головочко, що я так зробила?
Усі дівки вінки мають, а я свій згубила!
Ой піду ж я на улицю віночка шукати,
Куди пішла, вже не найшла, прийшло загигати!
2913. Ой коби я, боже, знала, же не буду в вінку,
Я би тебе не полола, крущастий барвінку.
Я би тебе не полола і не поливала,
Я би в своїм огороді поля не псувала.
2914. Як би була-м, мамко, знала, свою гірку долю,
Я би била завісила вінок на тополю.
Ой віночок на тополю, сама на черешню,
Якби була не зазнала біду теперешню.
2915. Руто моя зелененька, руто моя дрібна,
Викину тя із косоньки, бо-с мі не потрібна.
2916. Під явором зелененьким дівчина плакала,
Там-то она золотую косу розплітала.
Розплітала, розплітала, красно розчесала,
Красна буде молодиця, йно шлюбу не брала!
2917. Болить мене головонька, болить мене дуже:
Зв'яжи мені головоньку, невінчаний друже!
2918. Ой щоб ті був, козаченьку, ясний перун забив,
Я була сі дівка файна, ти мі вінка збавив.
2919. Зайшло сонце за віконце, за ліс калинковий,
Та стратила дівчинонька вінок барвінковий.
2920. Ані вінка, ані вінка, ані перстенини,
Ой сподійся, мій миленький, на осінь дитини.

СВАТАННЯ, ЗАРУЧИНИ, ВЕСІЛЛЯ

2922. Рад би я ся довідати та рад би я знати,
Та чи можна до дівчини коника прислати.
2923. Ой на горі, на самборі, камінь муку меле.
Питаєся козак дівки: — Чи підеш за мене?
— А хоць піду, хоць не піду — ти з чужого краю,
Будеш бити — не верніти — родини не маю.
2924. Ой зацвіло зілля біле, зацвіло зелене,
Скажи мені, моя любко, чи підеш за мене?
2925. Ой дівчино, дівчинонько, не йди за нікого,
Лиш за мене парубонька, хлопця молодого.
2926. Ой у гаю, край дороги, висока тополя,
Скажи мені, моя мила, ци ти будеш моя.
2927. Ой дівчино, дівчинонько, ти корови доїш.
Скажи мені щирю правду, за кого ся строїш?
2928. Та послухай, дівчинонько, щось маю казати,
Прошу я у тя рученьку, ти ї мусиш дати.
2929. Ой у полі дві дорозі, третя поперечна,
Чи будеш мі, дівчиночко, на осінь безпечна?
2930. Ой не я п'ян, ой не я п'ян, горівочка п'яна,
Зачекай мя до осени, білявко кохана.
Зачекай мя до осени, та й до осеночки,
Аж поки я не повожу із поля снопочки.
Поки снопи не повожу, жита не посію,
Жеби люди не казали — робити не вмію.
2931. Ой люблю тя, файна рибко, люблю тя, люблю тя,
Пожди на мня до осені, в осені возьму тя!
2932. Коби живо до осени та й до осеноньки,
Буду мати два татуні та й дві матіноньки.
Коби живо до осени та й до осениці,
Буде з мої дівчиноньки файна молодиці.
2933. Пожди, дівко, до осени та до осениці,
Аж тя не взьму увосени, взьму тя у мнесниці.

2934. Грім гуде, грім гуде, а я не боюся,
Маю файну дівчиноньку, з нев я оженюся.
2935. Не беру тя, біла дівко, за твою роботу,
Лиш тя беру, біла дівко, за твою красоту.
2936. Ей, будеш легінику, мою красу знати,
Та як будеш у суботу сам сорочку прати.
— Та я буду у суботу сам сорочку прати,
Та я буду на недільку білу жінку мати.
2937. Яке було запізнання, яке закоханє,
Таке буде межи нами любое мешканє.
2938. Ой думіє мій миленький, думіє, думіє,
Він маленьку хату має, де мене подіє?
2939. Ой де ти ня поведеш, кой хати не маєш?
— Поведу тя до чужої, там біди зазнаєш.
2940. Ой повір мі, дівчинонько, повір мі, повір мі,
Як не дасть нам тато хати, то підем в комірне.
2941. Не журися, дівчинонько, лиш іди за мене,
Та не будеш бідувати й годиноньки в мене.
2942. Коби мені бог поміг тебе, мила, взяти,
Та ми би сі добре жили, хоць не маєм хати.
2943. Та як з луба кора груба, з явора тоненька,
То не гайся за ня іти, любко солоденька.
То-с мі люба, дівчинонько, то-с мі до вподоби,
Не кажуть тя люди брати, не маєш худоби.
— Мене люде не годують, не приодівають,
Най же мені худобоньки не випоминають!
2944. Та веселе дівча люблю, веселе сі возьму,
Та з веселов дівчиноньков хліба сі дороблю.
2945. Ей, я п'ю, попиваю, бо маю надію,
Ей, женюся, хлоп молодий, на сесю неділю.
2946. Ой я піду до Сигота, куплю собі бричку
Та я піду до Кривого сватати Марічку.
2947. Не бий, мамко, Катеринку, але бий молодчу,
Бо я тоту Катерину засватати хочу.
2948. Та у твоім городчику цвіте ружа дика,
Узяв би-м тя за жіночку, коби-с майвелика.
2949. Ой ти, рутко, рости прудко, маю тя утяти,
А ти, дівче, рости скорше, маю тя узяти.

- Ой ти, рутко, рости прудко, най я замаюся,
А ти, хлопче, рости скорше, най я віддаюся.
Ой ти, рутко, рости прудко, най я ті зрубаю,
А ти, хлопче, рости скорше, най ті не чекаю.
2950. На високій полонині корова з телятьом,
Іще-м дівку не засватав, вже ня кличуть зятьом.
2951. Ой гаю не рубаяю, най орішки родить,
А дівчину заручив-єм, най здорова ходить.
А в дівчини заручини, а в дівчини двої,
Ой таке-то наробили старостоцьки мої.
2952. Коби в ріці не водиці, я би не чалапав,
Коби любка не хороша, я би-х і не сватав!
2953. А я хату замітаю і так сі гадаю:
— Вже старости на подвіру, я віна не маю.
2954. Ой у мого миленького сірак по коліна,
А він мене таки візьме, хоч не маю віна.
2955. Та я собі заспіваю: Ой ду-ду-ду-ду-ду!
Миленькому дала-м ручку, миленького буду.
2956. Ударив кінь копитами на яловім мості,
Сподівайся, дівчинонько, йдуть до тебе гості.
2957. Закувала зозулина та сіла на рампу,
Прийшли до ня хлопці в свати, я задула лампу.
2958. Ой біленький та бурачок, а зелена гичка,
Приходили сватачики, я ще невеличка.
2959. Ой травиця та зелена уже покошена,
Ци вже моя файна рибка зо мнов заручена.
2960. Можна знати, іпізнати, котра заручена,
Жовта коса до пояса золотом позлочена.
2961. Я дівчину був заручив, а в дівчини гойки,
Уже ж її заручили з Небилова бойки.
2962. А в дівчини заручини, а парубок оре,
Нема кому дати знати парубкові в поле.
Чи ти, дівко, удуріла, чи ти звар'ювала,
Що ти собі з-під Самбора бойка сподобала?
Чи ти, дівко, удуріла, чи з розуму зійшла,
Свої хлопці полишила, за чужого вийшла.
2963. Ой на ставі, на ставоньку, вода сколочена.
Втогди мене хлопці люблять, як я заручена.

2964. Дякую вам, парубочки, та за компанію,
Що ся не раз нагуляла з вами у неділю.
Дякую вам, парубочки, та за компаньоньку,
Що-с те мене в темну нічку вели додомоньку.
2965. Ой дубова коновочка, яворова ключка,
Минули ті, дівчинонько, червоні яблучка.
Та де би то червоненькі, а то ще винненькі,
Минули ті, дівчинонько, хлопці молоденькі.
2966. Ци чули ви, люде добрі, як куроньки піли,
А у мене старостоньки вечероньку їли.
2967. Вчора були старости, нині заручини,
Завтра буде весіле, позавтра хрестини.
2968. У Драгові задзвонило, іти би на службу,
Подь, любочку, додомочку, будеш мі за дружбу.
Добре тому дружбарити, у кого є мати,
Та простелить постілочку: — Лягай, сину, спати!
2969. Добре тому дружбовати, що є в нього мати,
Бо го буде на віночки раненько збужати.
Устань, устань, дружбо, службу, та йди на віночки,
Най не сидять за столиком сумненькі дівочки.
2970. Ой піду я на коровай, на коровайчину,
Приведу я з короваю молоду дівчину.
Ой піду я на коровай, гіркий мій коровай,
Та як буде ненька бити, ти, милий, не давай.
2971. Закувала зозуленька на хаті, на розі:
Заплакала дівчинонька в сінях на порозі.
2972. Косо ж моя жовтенькая, дрібні попліточки.
Отто я тя виховала коло матіночки!
2973. Косо ж моя жовтенькая, косо ж моя дрібна!
То тя буде кундосити біда непотрібна!
Нащо ви мні віддаєте, мої рідні мамо?
Та чи я вам, молоденька, не вставала рано?
2974. Всюди сухо, всюди сухо, на хаті болото,
Вступ'ю ті ся, мати, з хати, буде ті широко.
2975. Ой кувала зозуленька, кувала, кувала,
Дякую ті, мамуненько, що-с мя годувала.
2976. Ой Марічко, біла чічко, що за річков стоїш?
Ци сонечко обзираєш, ци ся вітру боїш?
Ой сонечко не взираю, вітру ся не бою,
Де ня мамка породила, там собі постою.

- Ой станьте, річки, течи, дуброви, шуміти,
Де ся дівка народила, там їй не сидіти.
2977. Заплети ня, люба мамко, в дрібні дробиниці,
Не довго ня заплітаєш, лишень до п'ятниці.
Ой дай мі, люба мамко, сорочину білу,
Бо я бурше не гуляю, лиш одну неділю.
2978. Ой мамко, каже, мамо, не збужай ня рано,
Бо буде в ня друга мати, буде ня збуджати.
2979. Закувала зозулина, сидячи на ладі,
Не довго-м ті, люба мамко, в хижі на заваді.
2980. Заплітай мя, моя мати, поки я ще дівка,
Заплітай мя, моя мати, хоть до понеділка,
А в п'ятницю у дрібницю, а в суботу с'як-так,
А в неділю по подвір'ю мої сльози кап, кап!
2981. Ой дякую, моя ненько, за вихованенько,
Не будете лагодити щодень сніданенько.
2982. Та я в свої матіночки тепер на відході,
Посадила яворика на заді в городі.
А я буду ліс рубати, дубину ламати,
Та до мої матусеньки в гості заглядати.
2983. Закувала зозулина, сіла на городець,
Не паруй ні, мамко, свадьбу, паруй опроводець.
2984. Ти гадала, стара мати, що ся мя не збудеш,
Прийде така годинонька, що плакати будеш.
Прийде така годинонька, прийде така днина,
Будеш, мати, визирати, де твоя дитина.
2985. Мати ж моя старенькая, в тонкій сорочині,
Не дала мні погуляти, молодій дівчині.
А я при вас не гуляла, при чужій не буду,
По чім я вас, мамунцуню, споминати буду?
2986. Ой складані співаночки, складані, складані,
Ой то я вас наскладала та при своїй мамі.
При своїй наскладала, при чужій не буду,
По чім же я свої літа споминати буду?
2987. Співаночки, гуляночки, де я вас подію?
В Ходовичах справне поле, там я вас посію.
Ой як мені буде гаразд, я вас позбираю,
А як мені біда буде, я вас занехаю.

2988. Ой нащо мя віддаєте, мої любі тату,
Хто вам буде веселити через зиму хату?
Через зиму хату, хату, через літо нивку,
Нащо мене віддаєте, таку чорнобривку?
2989. Ой бувайте здоровенькі, мої любі сестри,
Хто вам буде через зиму порядочок вести?
2990. Нащо мене віддаєте, мої рідні брати?
Та чи вам я, молоденька, надоїла в хаті?
— Надоїла, надоїла, не хочеш робити,
Навішала кораликів, лиш тебе любити.
— Ти сі гадав, мій братчику, що я в тебе дармо,
А я займу сиві воли, тобі лишу ярмо.
Ти сі гадав, мій братчику, що я в тебе нич, нич,
А я займу сиві воли, тобі лишу бич, бич.
Ти сі гадав, мій братчику, що мі ся не збудеш,
Ти ще за мнов, мій братчику, та плакати будеш.
2991. Ой у моїм городчику вирости три квітки,
А то я сі погуляю на весілля в тітки.
2992. А я піду на весілля та подубоніти,
Бо мені не в голові ні жінка, ні діти.
2993. А я піду на весілля, буду дубоніти,
Хоч мя будуть рано бити, не буде боліти.
2994. Гоп, цуп, баранчук, на боці му дудка.
Коби мені не весілле, не бив би я тутка!
2995. Ой летіло серанчитко та й понад дуброву,
Видзюбало пшениченьку, лишило полову.
Ой що ж мені по полові — нема пшеничоньки,
Ой що ж мені по весіллю — нема дівчиноньки.
2996. А й іду на весілля, вберуся, вберуся,
Виджу: діра на свитині, додому вернуся.
Та док' я ся, молоденька, із дому вернула,
А гудаки пішли спати, свадьба ся минула.
2997. Ей, біла свадьба, біла, я на ній не біла,
Мене мамка не пустила, блюда-м не помила.
2998. У сусіда свадьба біла, я на ній не біла,
Я би біла танцювала, як біла кобила.
2999. Ой піду я на весілля, стану я на боці,
Піде милий танцювати, має мні на оці.
Ой піду я на весілля, буду ся дивити,
Та чи буде мій миленький з іншов говорити.

3000. Ой піду я на весілля та буду стояти,
Нема мого миленького, нема з ким гуляти.
Ой піду я на весілля та й буду стояти,
Не танцює мій миленький, в нього вмерла мати.
3001. Ой шуміла ліщинонька, як ся розвивала,
Та плакала дівчинонька, як ся оддавала.
Ой не шуми, ліщинонько, та й не розвивайся,
Не плач, не плач, дівчинонько, та й не оддавайся.
3002. А як мені не шуміти, такій зелененькій,
Та як мені не плакати, такій молоденькій?
А як мені не шуміти, не розвиватися,
Та як мені не плакати, не віддаватися?
3003. Ой впав сніжок на обліжок та й поплив водою.
Як же мені не плакати, бувши молодою?
3004. Ой на горі жито, жито, тоненькі покоси,
А хто буде розплітати дівчиноньці коси?
Козак буде розплітати, козак буде плести,
Козак буде дівчиноньку до шлюбоньку вести.
Не дайте ся, каже, звести, не дайте ся звести,
Та не дайте косу росу без братів розплести.
Як музики ой заграли, свашки заплакали,
Тоді мою косу росу брати розплітали.
3005. Ой ще було подобочка дівчинов ходити,
Та ще своєв головоньков косички носити.
3006. Закувала зозуленька у лісі на дубі.
Заплакала дівчинонька у церкві при шлюбі.
Не плач, не плач, дівчинонько, добре тобі буде,
Умиєшся слізоньками, як води не буде.
3007. Присягаю перед богом, перед образами,
А не знаю, чи ще буде гаразд межи нами.
Та як же нам добре буде, будем ся любити,
А як же нам лихо буде, навіки тужити!
3008. Гей, луснули дві пістолі, задули в козиці.
Заплакала дівчиниця із вінчанок йдучи.
3009. Ой не плач ти, дівчинице, не буду тя бити,
Пристанеш мі ік серденьку, буду тя любити.
3010. Гиля, гиля, білі гуси, та й гиля на ріку,
Зав'язали дівчиноньку, не розв'яжуть д' віку.
3011. Та заплачеш, біла дівко, в перший понеділок,
Та як прийдеш ізнімати із голови вінок.

- Та заплачеш, біла дівко, у перший вівторок,
Як ті прийде у головку гадочок по сорок.
Та заплачеш, біла дівко, у першу середу,
Як тя вдарить леда-біда в личко поспереду.
Та заплачеш, біла дівко, у четвертий четвер:
Та, боже мій милостивий, що чинити тепер?
Та заплачеш, біла дівко, уп'ять у п'ятницю,
Не мож буде усунути із коршми п'яницю.
Та заплачеш, біла дівко, у першу суботу,
Не мож буде усудити біду на роботу.
Та заплачеш, біла дівко, у першу неділю:
Та боже мій милостивий, де ся тепер дію?
3012. Та заплачеш, біла дівко, під білов ширінков,
Та увидиш через тиждень, що майдобре дівков.
3013. Зашуміла дубровонька, як ся розвивала,
Заплакала дівчинонька, як ся віддавала.
Ой не шуми, дубровонько, доста листу буде!
Ой а не плач, дівчинонько, гаразд тобі буде!
— Ой як би я не плакала та й не голосила,
Та за тими волічками, що їх не зносила.
3014. Та не реви, молодичко, бо ревати ніщо,
За файного легіня йдеш та й у файне місто.
3015. Ой не реви, молодичко, не буде ті біда,
Ти дістала чоловіка, як дараба хліба.
3016. Та не реви, біла дівко, не реви, не реви,
Кого собі полюбила, того собі бери.
3017. Закувала зозулиця у хащі на лісці,
За файного-м любка пішла, душа мі на місці.
3018. Ой довкола парубочки, довкола, довкола,
Була би-м ся не віддала, якби не Никола.
3019. Ой летіло біле каче та й впало в будаче,
А Маланя віддаєся, а Парася плаче.
А Маланя віддаєсі, буде мала діти,
А Парані випадає на віру сидіти.
3020. Ой із гори високої вилітає тася,
Весілля ся зачинає, та дай, боже, щастя.
3021. Не є сіна в оборозі, бо коза поїла,
Прийшли-сме ся подивити, де молода сіла.
3022. Весілля ся зачинає, мід, горівка п'єся,
За дівку ся набрехали — дівка віддаєся.

- Весілля ся зачинає в пані молодої,
Мені можна погуляти до днини самої.
3023. Не за ото-м сюди прийшла, аби-м їла, пила,
А й за ото-м сюди прийшла, би-м ся веселила.
3024. На високій полонині ізгреблено пластя,
Женихові з молодицьов, дай їм, боже, щастя.
3025. Чия ото кураговця понад село має?
Тото того легіника, що нянька не має.
3026. Ой веселе весіллячко та й весела хата,
Лиш молодий невеселий, бо не має тата.
3027. Ой посію жито, жито, вродиться, вродиться,
На весіллю заспівати годиться, годиться.
Ой не штука заспівати, коби тото вдати,
А то чужа сторононька, будуть ся сміяти.
Ой то чужа сторононька, ой то чужі люде,
Заспівати, а не вдати, встидно ж мені буде.
3028. Ой зацвіла калинонька, без пліт подалася,
А дівчина на хлопчину зовсім придалася.
Придалася, придалася, навіть так говорить,
Подивіться, добрі люди, що навіть так ходить.
3029. Там на горі, на високій, зацвіла татарка,
А Васильцьо і Касуня, то сі една парка.
3030. Павонія, гергонія, а то ладні квіти,
А Касуня і Івась, то паристі діти.
3031. Ой з-за Лючі іде туча, з-за Косова хмара,
Тото собі ой Явдошка із Іванком пара.
Ой ци пара, ци не пара, мемо парувати,
Хоть Явдошка буде менша, мемо натягати.
3032. Ци до танцю, білі дівки, до танцю, до танцю,
Усі дівки забирайте, мені лишіть Анцю.
3033. А в нашої молодої перед хатов яма,
Сидить наша молода, як намальована.
3034. Ой кувала зозуленька у полі на льоні,
А як тобі, дівчинонько, пасує в вельоні.
3035. Ей, сіла і везеся, сіла і везеся,
Не може ся нахвалити, що вже оддаєся.
3036. Сидить ведмідь на колоді та пасулі лущить,
Пелехата віддаєся, кустрюбаня дружчить.

3037. Сидить дружка за столом та й ся запишила,
Її мати годувала здохлими мишима.
Так ся дружка задружчила коло молодої,
Не годна ся поступити на ноженьки свої.
3038. Ой ходила по городі, полола петрушку,
А мій милий був за дружбу, я була за дружку.
3039. Ой змий мене, моя мати, у бобовій юшці
Та щоби-м ся ізподобав моїй милій дружці.
3040. Ой кувала зозуленька та в полі на лужку,
Ой як тобі, моя мила, пасує за дружку.
3041. Ой ти, дружко, ой ти, дружко, поцілуй мі в вушко,
А я тебе в біле личко, гарна молодичко.
3042. Ой дайте мі рискаля, дайте мі лопати,
Нехай дружку підкопаю, не вміє співати.
Нащо ж мені рискаля, нащо ж мі лопати,
Як би-м хтіла заспівати, не треба казати.
3043. Ой їхало весілля попри мою грушку,
Зачепило за гілле, загубило дружку.
Ти гадаєш, пане дружбо, що ти політика,
В тебе очі, як цибуля, а ніс, як мотика.
3044. Та кувала зозулечка в лісі на листочку,
Та най собі погуляю з своїов невісточков.
3045. Та тепер ся наша мама та й розвеселила,
Кой з одної дитиниці двоє учинила.
3046. За старостов, за старостов, де староста дівся,
А староста на запічку попелом заївся.
3047. Чого в тебе, старостонько, така губа синя?
Може тебе, старостонько, кухарка вкусила?
3048. Кухарочка молоденька, кухарочка біла,
Стільки їсти наварила, що сама би з'їла.
3049. Ой старосто, старостику, дай горівку пити,
Та будемо веселейко двоє веселитись.
3050. Пан староста падав з моста, аж портки ся дерли,
А свахи ся так сміялись, трохи не померли.
3051. Чому вікна побіліли, не позеленіли?
Чому свахи не ладкають? Бо поголодніли!
3052. Ой їхало весілля під зелену грушку,
Два коти за свати, а кицька за дружку.

3053. Ой їхали молоді попри нашу хату,
Зачепились у гіллі, загубили сваху.
3054. Ішли свахи з весілля, дуже ся попили,
Брели вони через річку та й ся потопили.
3055. Ой кувала зозуленька на дубі, на дубі,
А у цієї газдинечки та всі гості любі.
Ой кувала зозуленька ще й буде кувати,
Я вам хочу, любі гості, пісеньку співати.
Гості мої веселенькі, ви мені ся снили,
Так дякую, гості милі, що ви приходили.
3056. Бо што тото за весілля, што лише за два дні.
Коби було за три тижні, то би було ладне!
3057. Вчора була дівчинонька, сьогодні в віночку,
А завтра би завивати свою головочку.
3058. Ой дівчино, дівчиночко, що ти наробила,
Вчера була-с у віночку, нині ся завила.
3059. Закувала зозулиця, сіла на лісницю,
Задзвонило на полудне, ведуть молодицю.
3060. Ей, вийди, молодице, стань коло паланка,
Туй ті уся родиниця, лиш не є ті нянька.
3061. Ой мамко солоденька, вдопріть мі ворота,
Та би мі ся не зламала косичка золота.
3062. Вдопірайте, няньку, ліску, бо ведуть невістку,
Ой високу, як ліщину, челлену калину.
3063. Ой кувала зозулиця, д'горі на яворі,
Заплакала молоденька у новій коморі.
Заплакала молоденька та й заголосила,
Та за тими позлітками, що дівков носила.
Та за тими позлітками, червона китиця,
Вчора була дівчиночков, нині молодиця.
Вчора була дівчиночков, позлітка леліла,
А сьогодні на голівці перемітка біла.

У РОДИННОМУ КОЛІ

МОЛОДОЖОНИ

3064. Ой зелена повітиця, шовкова травиця,
Задарь на ня очком киваш, я вже молодиця.
3065. Та не вівкай, дівко біла, не вівкай, не вівкай,
Бо я ті ся не вголошу, бо я вже не дівка.
3066. Чому-с ти мя тогди не брав, коли-м була паннов,
А тепер ті очка болять, див'ючися за мнов.
3067. Через гору високою ружа подалася.
Не іду я на вечірки, я вже оддалася.
3068. Тре перстені покидати, а танці забути,
Треба мені, молоденькій, господинев бути.
Тре перстені покидати, тре косоньку втїти,
Треба мені, молоденькій, кибавку носити.
3069. Як покладуть на голову негарний чепище,
То не пустить погуляти проклятий мужище.
3070. Ой у виру воду беру, на камені стою.
Я такого мужа маю, що го ся не бою.
3071. Ой кувала зозулечка за двором, за двором,
Я такого мужа маю, що мені не сором.
3072. Не там щастя, не там доля, де багаті люде,
Хто ся побрав по милості, тому добре буде.
3073. Ой вишенька, черешенька, спідсподу гладенька,
А за добрим чоловіком жінка молоденька.
Ой вишенька, черешенька спідсподу згоріла,
А за кепським чоловіком жінка одуріла.
3074. Ой там в саді зелена трава по коліна.
Ой за добрим чоловіком жінка, як калина.
Ой там в полі на горбочку вже трава жовкніє.
Ой за лихим чоловіком жінка помарніє.
3075. Долом, долом, долиною трава зелененька.
А за добрим чоловіком жінка молоденька.
Долом, долом, долиною трава вилягає.
А за добрим чоловіком жінка погуляє.
3076. За доброго чоловіка, за доброго мужа
Цвіте жінка, як калина, чоловік, як ружа.
3077. Поки я ще походжала молодов дівчинов,
Спливала мі в тяжкій тузі хвиля за хвилинов.

- З-за милого я днесь стала файнов молодицев,
Ой вже ж бим ся не міняла з самов цїсарицев.
3078. Чия доля, чия доля, а моя доленька,
Не скаже мі mezi людьми згїрдного словенька.
3079. Гой, гаю зелененький, та гаю, та гаю,
Я за тебе, мій миленький, три гаразди маю.
Один гаразд наїстися, другий погуляти,
Але третій гараздочок — до полудня спати.
3080. Ой у мене чоловік — най ніхто не гуде,
Встає рано до роботи та й мене не буде.
3081. Ой миленький рано встає, милу прикриває,
Спи, миленька, до полудня най ся нагриває.
Спи, миленька, до полудня буду без обїду,
Щоби-с ладно виглядав, як куди де піду.
3082. Коби не пив, мене не бив, я би тя любила,
Я би тобі щонедїлі головоньку змила.
Головоньку змила, змила, кучері зчесала,
Коло себе посадила та й поцілувала.
3083. Ой горочко високая, кременю, лупайся!
Не буду тя, любко, бити, лиш вистерегайся!
3084. А й дощ іде, роса паде на білу березу,
Не бив-ес мя, любку, п'яну, не бий мя тверезу.
3085. Ой паличка-тростівочка із самої трості,
Не буде мі любко бити, бо не має злості.
3086. Не буде ня любко бити, не буде, не буде,
Вчешашне мі подарує, нинішне забуде.
3087. Не буду я воду пити, вода луговая.
Не буду я жінки бити, жінка молодая.
3088. Я не буду воду пити, вода студененька,
Я не буду жону бити, жона молоденька.
Я не буду воду пити, бо в воді лопуша,
Я не буду жону бити — жона моя душа.
3089. Ой Іване Подоляне, файну жінку маєш,
Перед нами, жовнярами, де її сховаєш?
— А я її заховаю під білу перину,
Там і буду цілювати, як мати дитину.
3090. Ковалику, реміснику, зроби мі ретязи,
Буду любку замикати в коморі три рази.

- Не тому тя, любко, замкну, би-с в арешті біла,
А й щоби ти, окрім мене, інших не любила.
Та я жінці позволяю на всяку дурницю,
Вже любила попа, дяка, а тепер — п'яницю.
3091. Ой кувала зозулиця в лісі на орісі,
Так би жінку честувати, як ластівку в стрісі.
Не меш її честувати, не меш її мати,
Бо вна тобі не служниця — твоїм дітям мати.
Істоньки ті приладжає, та все добренького,
Від хати ті виправляє, та все біленького.
3092. Тепер собі заспіваю, хоть-ем оженився,
Аби люде на казали — дурень зажурився.
Ой іду я через село та й собі співаю,
Всі гадають, що я хлопець, а я жінку маю.
3093. Ой упав я з коня в воду та й не утопився,
Таки й я сіще живий, хоть я оженився.
3094. Ой там в борі два явори та й дуб зелененький.
Хоть давно я оженився, а все веселенький.
3095. Сумна гора без явора та без яворини.
Сумна моя головонька без меї дружини.
3096. Жінко моя молодейка, медова, медова,
Як я тебе рік не виджу, болить мня голова.
3097. Вечір близько, сонце низько, чей додому зайду,
Чей я свою білявочку здоровеньку найду.
Коби моя білявочка здорова, здорова,
То би була вечерочка готова, готова.
3098. Катерино, засвіти-но, Катерино, встань-но,
Катерино, дай-но їсти, тото буде файно.
Катерина засвітила, Катерина встала,
Катерина дала їсти і поцілувала.
3099. Ой мій милий чорнобривий пасе коні вночі,
А як прийде додомоньку, сміються му очі.
3100. Дякую ті, мій миленький, за ото красенько,
Що ми пішли із тобою літа веселенько.
3101. Бодай тебе ліска вбила, а мене ворота,
Аби я ся не лишила по тобі сирота!
Бодай тебе ліска вбила, а мене полиця,
Щоби я ся не лишила після тя вдовиця!

СВЕКРУХА

3102. Та не треба, мій миленький, долі нарікати,
Пам'ятай лиш свого слова вірно додержати!
Я ті дала, мій миленький, раз слово вірне,
Будем жити аж до смерті в вірності обоє.
3103. А я піду поза хату та стану під дуба,
А де ж ти мі відправляеш, мати моя люба.
— Та я тебе відправляю та до свекрушеньки,
Та даю ті вереньочку та й дві подушеньки.
3104. Ой на горі на високій вигоріли дуби,
Піди, мамо, до свекрухи, чи мі добре буде.
3105. Шумить мені, як у млині, в моїй головоньці,
Як я буду вгоджувати чужій матіноньці?
3106. А я її годжу, годжу, як рибонька воді,
Таки чужій матіноньці догодити годі.
3107. А в свекрухи їсти трохи, робити доволі,
Не тра мені, молоденькій, гіршої неволі.
3108. А в свекрухи їсти трохи, а робити є що.
А свекруха повіда — невістка ледащо.
3109. Свекрушечко, ма душечко, пусти мя до мамки,
Не питаю бистрої ріки, побреду без лавки.
3110. Ой горами, долинами, пшениця ланами,
Нігде нема розкошейки, як-то в свої мами.
3111. Доки була-м у мамочки, цвіла-м, як калинка,
Як-ем пішла від мамочки, зісхла-м, як билинка.
Доки була-м у мамочки, то цвіла-м, як ружа,
Як-ем пішла від мамочки, то-м більше недужа.
3112. Добре було калиноньці та при долиноньці.
Добре було дівчиноньці та при матіноньці.
Калинонька одцвітає — цвіток одпадає,
Як йде дівча од матоньки — гаразд ю минає.
3113. А я в свої мамуненьки гуляла, гуляла,
Червоная калинонька в воротях стояла.
Ой як мене, молоденьку, до свекрухи взяли,
То червону калиноньку в воротях зломали.
Ой не ломіть калиноньки, іно ломіть вербу,
Ой як буде лиха доля, я ся назад верну.
3114. Ой кувала зозуленька, тепер не чувати.
Ой де я ся не родила — мушу привикати.

- Ой де я ся не родила, в чужій сторонці,
Ой мушу я вгоджувати чужій матінонці.
3115. Умиєшся слізеньками, обітреш фартушком,
Як буде ті люта свекра стояти над ушком.
3116. Ой буде ті люта свекра волосся чесати
Та́ буде го люта свекра жменев виривати.
3117. Поки-м була коло тата, то-м була чубата,
А як пішла-м до свекрухи, з'їли чубок мужи.
3118. Як я була при мамуньці, при моїй рідненькій,
Були в мене кучерики, як горох, дрібненькі.
Як я пішла на свекруху, на лихії руки,
Збились мої кучерики, як бобові струки.
3119. Ой возьму я гребінчика кучері чесати,
А свекруха за коцюбу, виганяти з хати.
Як-єс мала, невістонько, кучері чесати,
Було моїй дитинонці світа не в'язати.
3120. Полюбила матусенька невістоньку-кральку,
Звалила ю по плечах зломанов ватральков.
3121. Мене мати віддавала та наказувала,
Аби, доню, співаночок не позабувала.
А я прийшла до свекрухи, стала на порозі,
Пішли мої співаночки по гладкій дорозі.
3122. Мої милі співаночки складані, складані,
Ой где ж я вас наскладала? — Та при своїй мамі!
Та при своїй наскладала, у чужій забуду,
Мої любі співаночки, я вас не забуду!
Ви будете, співаночки, по горі співати,
Я ся буду, молоденька, сльозами вмивати.
3123. Поки була коло мамки, то-м знала співанки,
Як я пішла до чужої, зазнала неволі.
Тільки сіла у чужої співанки співати,
Як-єм сіла на ліжечку дитя колисати.
3124. Ой доки я в неньки була, гуляла, співала,
А як пішла від ненечки, все позабувала.
3125. Як я була в свої мамі, бренчив голос, бренчив,
Як-єм пішла до свекрухи, зараз мі ся зменчив.
3126. Як я була у мамуні, бренів голосочок,
Як я пішла до свекрухи, пішов на лісочок.

3127. Я у свої мамуненьки по воду з збанятком,
Она мені повідає: — Поволі, дитятку!
А в чужої мамуненьки з двома коновками,
Она мені повідає: — Ще сунеш ногами!
3128. Як я була в свої мамі, то я була біла,
Бо я в свої мамуненьки сметаноньку їла.
Як я пішла до свекрухи, зробилася чорна,
Того мені наробили свекрушині жорна.
Ой бо мені наробили свекрушині жорна,
Товчи, мели цілий день, а ввечір голодна.
3129. Ой на горі росте сосна, пшениці не буде,
У чужої матінонцьки розкошу не буде.
Ой тихими долинами пшениця ланами,
Нема нігде розкошеньку, тільки в свої мамі.
Своя мама постелила, спати положила,
А в свекрухи спання трохи та й ще-м і не мила.
В свої мамі до полудня та ще й прикриває,
А в свекрухи спання трохи та ще й проклинає.
3130. Ой кувала зозуленька в хаті на загаті.
Тяжко мені привикнути у свекриній хаті.
3131. А я пішла до свекрухи, стала-м коло миски,
А свекруха, поганиця, та надула писки.
Ой невістко, невістонько, вчора-с приведена,
Чому в мене до полудня хата не метена?
А я пішла, молоденька, сіни, хату мести,
А вна мені відповіла — в поле їсти нести.
А я ї ся запитала: — Ой де плужок оре?
А вна мені відповідає: — Най тя колька вколе!
А я знала, молоденька, що ї відповісти:
— Та най того колька вколе, що злагодив їсти.
3132. Вставай, вставай, невістонько, бо вже-с ся виспала,
Жени тії воли пасти, що ті мати дала.
— А ти знала, стара мати, що-м волів не мала,
Ой нащо ти свого сина за мнов посилала?
3133. Не бий мене, любку, тутки, веди додомочку,
Не бий мене при свекрусі, замкни в коморочку.
Бо свекруха — добра скруха, буде боронити,
Та на сина поморгувать, аби лише бити.
3134. Куди ходжу, молоденька, трава за мнов липне,
Каже, любку, твоя мати, що мі ноги притне.

- Не мусить мі, любку, мати ноги притинати,
Бо я її невістиця, а вна моя мати.
3135. Кажі, хлопче, ти матері, та най мі не лає,
Невістков їй мушу бити, вто ї не минає.
3136. Я гадала, невістице, а ти мені мила,
А ти мені, невістице, гадина куслива.
— Проклята би-с, стара, біла, та й пора ті в гробі,
Якого-с мі сина дала, бери го ід собі.
3137. Ой вержу мотовило, вержу мотовило,
Лишаю ті, стара, сина, вби тя не душило.
3138. Ой коби я була знала, яка моя свекра,
Я би її спровадила відтепер до пекла.
Я би її провадила сивими волами,
Я би її поставила догори ногами.
3139. Посаджу я ї у тачки, би в тачках сиділа,
Ні, то кину ї до пекла, би в пеклі згоріла.
3140. Чому пчоли не йдуть в поле, чому не рояться?
Чому дівки не гуляють? — Свекрухи бояться.
Ой свекрухи, та як льохи, не хочуть робити,
Тільки ідуть до сусіди невістку гудити.
3141. А що гуска — не худоба, мняс — не солонина,
А невістка — то псявістка, нерідна дитина.
А що пліт — не паркан, ворота — не брама,
А свекруха — то псяюха, то нерідна мама.
3142. Мати ж моя старенькая в тонкій сорочині,
Не дала-с мі погуляти, молодій дівчині.
3143. Ой сивая зозуленька, сивая, сивая,
Пожалуй ня хоць раз на рік, матінко чужая.
Як же я ті, мій синопьку, маю жалувати?
Ти не моя дитинька, я не твоя мати.
3144. Ой кує, ді, зозуленька, та й уже не кує.
Уже мене чужа мама лиш не пожалує.
3145. Літа мої молоденькі, будьте коротенькі!
Ой то ж то я не вгуляла коло своєї неньки.
Коло своєї не вгуляла, у чужой не буду,
По чім я вас, мої літа, пам'ятати буду?
3146. Не було мі в мамки гаразд, а в старої й тільки,
Літа мої молоденькі, як мі йдете гірко.

НЕЩАСЛИВЕ ПОДРУЖЖЯ

3147. Ой дина, каже, дина та дина, диниця,
Вчера-м біла іще дівка, нині молодиця.
3148. А я їла калиночку та й покапалася,
Мене ж мати не давала, я поквапилася.
Коб я була, мамко, знала, що відданий лихо,
Була би я в тебе, мамко, ще сиділа тихо.
3149. Ой якби я була знала, що мені так буде,
Була би-м ся утопила, як вода прибуде.
Була би-м ся утопила, була б утонула,
Була б мати заплакала та й була б забула.
3150. Молодая дівчинька, молодії літа,
Молодая замуж пішла, не прожила світа.
Зеленая петрушечка, гич її зів'яло —
Ой то дівча молоденьке світ сі зав'язало.
3151. Ой мамко, солоденька, у білій ширинці,
Світок-ес мі зав'язала, молоденькій дівці.
3152. Ой упала зізда з неба, у керницю впала,
Розв'яжи мі, мамко, світок, як-ес зав'язала.
— Ой я його зав'язала тонкими нитками,
Я го тепер не розв'яжу грубими гаками.
3153. Ой то ти мі зав'язала біленьков ширинков,
Та уже мі так не буде, як мі було дівков.
3154. Ой мій світку, ой мій світку, як маковий цвітку,
То-сте мі го зав'язали в біду перемітку.
А так-есте зав'язали, так го розв'яжіте,
Та най я сі погуляю, як людській діти.
Ой треба би, моя доню, три тисячі дати,
Щоби тобі, молоденькій, світок розв'язати.
Ой зложіте, моя нене, зложіте, зложіте,
Таки мені, молоденькій, світок розв'яжіте!
3155. Ой піду я до попа та й до того дяка,
Та най мене розвінчають, бо біда ніяка.
3156. Ой плавала плавинька долів за водою.
Звінчав-ес мя, панотчику, з якоюсь бідою.
3157. Гей, піду я до попойка, ізлегка, зпотиха:
— Розвінчай мя, пане отче, без чуда, без лиха!
3158. Уже тебе не розвінчат ні піп, ні владика,
Хіба тебе розвінчають лопата, мотика.

3159. Ой як не мож ізробити з дуба колотівки,
Ой так не мож ізробити з молодиці дівки.
Ой якби ся з молодиці дівчина зробила,
Она би ся на парубка і не подивила.
3160. Ой куда ж я походила молоденьков дівков,
Устелена дороженька зеленим барвінком.
А куда я походила біднов молодицев,
Устелена дороженька білов метелицев.
3161. Повій, вітре, дорогою, повій вулицею,
Ліпше було дівчиною, як молодицею.
3162. Ліпше було дівочити, ніж молодичити,
Ліпше було в sweї мамці водицю носити.
3163. Ой калина білим цвіла, челеним вродила,
Вон тепер-єм увиділа, що-м лихо зробила.
3164. Віддала-с ня, люба мамко, віддала, віддала,
Мені з того хосен не є, лишень тобі слава.
Мені з того хосен не є, лишень тобі слава,
Куда ходиш та все кажеш: — Я вже доньку вдала.
3165. Ой пропила мати дочку, пропила, пропила,
Нех-но прийде літна пора, чим буде робила.
Нех-но прийде літна пора, чужую наняти,
Не раз будеш, моя мамо, мене споминати.
Бо наняти кухарочку, треба заплатити,
А на її роботоньку гидко ся дивити.
3166. У моїм городочку краще ворон, краще,
Мене мамо утопила, тепер за мнов плаче.
3167. Ой мамко солоденька, сами-сте ня з'їли,
Сами-сте ня за любочка дати не хотіли.
3168. Та якби-сте, мамко, знали, який я жаль маю,
Як я собі давній вечір тепер пригадаю.
3169. Питав мене мій миленький вчора на городі
Та чи гаразд, моя мила, в тій хатині тобі?
— Ой чи гаразд, чи не гаразд, не буду казати,
Не буду ті на серденьку жалю завдавати.
3170. Ні на кого не баную, лиш на свою мамку,
Не дала мі постояти із тобов, Іванку.
3171. Ой жалю, каже, жалю, жалю жальованийий,
Не повезе тебе, жалю, мотор мальованийий.

3172. Ей, на тій поляночці сім копичок сіна,
Та вдколи-м ся, мамко, ввдала, біда ня заїла.
3173. Мамко ж моя ріднесенька, одну-єс мя мала,
Сім молодців перебрала, за нелюба дала.
3174. Ой мамко солоденька, як у саду груша,
Ти дала-с ня за нелюба, де ті буде душа?
3175. Стоїть сумна березонька та на кінці зруба,
Ой як тяжко, моя мамо, любити нелюба.
3176. Попід гору високою зіленько-м садила,
Всудив мені пан біг того, кого-м не любила.
Всудив мені пан біг того, кого-м і не знала,
З великого перебору що-м перебирала.
3177. А кого сі так любила, того-м полишила,
А которого не знала, тому в руки впала.
3178. Ей, у тій полонині сірий зайчик блудить,
Та вборони, пане боже, тко кого не любить.
3179. Гіркий полин, гіркий полин, гірко його їсти,
А ще гірше від полину із нелюбом сісти.
3180. А в нелюба гірка губа, гірша полиночку,
Буде бити, зневажати чужу дитиночку.
3181. Буде бити, зневажати, пласом пласувати,
Буде моє біле личко ід свому рівняти.
3182. Нагаєчка-тростиночка не ме вікувати,
А рубочок від слізочок не ме висихати.
3183. Не бий, не бий, чоловіче, не збавляй сі ручок,
Піди собі в густий лісок та втни собі бучок!
Ой по горі вітер віє, по долині тихо,
Не бий жінку, чоловіче, било би ті лихо!
3184. Ой як сюда, ой так туду кують-сме зозулі,
Чоловік би жінку не бив, коби при розумі.
Чоловік би жінку не бив, здоров'я не тратив,
Коби він ся обраховав, що він за ню платив.
Платив панам, платив ксьондзам, платив за горівку,
Тепер дурний, біснுவатий, та вбиває жінку.
3185. Ой у полі билиночка, вітрець нев хитає,
Іде мати до донечки, людей ся питає:
— Скажіть мені, люде добрі, де моя донечка?
Най я піду одвідаю, ци добра долечка?

Сидить донька у кріселці, в оконце вглядає
Та й на своїх білих ручках синці обзирає.

— А що ж тобі, мій синоньку, синці під очима?
— Ой ходила-м по садочку, пчолка мя вкусила.

— Тепер, синку, не петрівка, пчолки не літають,
Та й що тобі в пилипівку очка підпухають?

— Ой дала-с мя, моя мати, та й дала-с мя, дала,
Та й як тую конопельку, в болото вдоптала!

Та як тії конопельці у болоті книти,
Так же мені, молодій, із нелюбом жити.

3186. Віддала-с мя, моя мати, заміж молодую,
Та як тую конопельку в воду холодную.
3187. Конопельку-с та втоптала на дві неділечки.
Мене-с дала, моя мати, на вічні вічечки.
3188. Коли тая коноплянка в тім озері зійде,
Тоді уже дитя твоє в гостиночку прийде.
3189. Конопельку будуть мити, вна буде біленька,
Я не буду, любя мамко, шуга веселенька.
3190. Та вдала-с ня, любя мамко, де-с сама хотіла,
Та аби-с ня веселеньку шуга не виділа.
3191. Та дала мя моя мамка за високі гори,
Не дала мі більш нічого, лише одні бджоли.
А бджоли ся розлетіли, лиш я ся лишила,
А тепер-с мя, моя мамко, навіки втопила.
3192. Та дала-с ня, любя мамко, за гори бивати,
Я не потя, любя мамко, по горах літати.
Та дала-с ня, любя мамко, за діл, за ділище,
Не могла-с мі утесати з дощок деревище.
Та дала-с ня, любя мамко, за гори, за гори,
Не могла-с мі задзвонити у чотири дзвони.
3193. Ти ня, мамко, рідна, дала, де-с майдале могла,
Та як буду у недузї, би-с мі не помогла.
3194. Ей, дубе зелененький, зелена мураво,
Та як-ес ня утопила, любя моя мамо!
3195. Ой ти ня, любя мамко, за нелюба дала,
Та мі така гадка прийшла, би-м повандровала.
3196. А й мамко моя любя, що-с мі наробила,
Коби Дунай не глибокий, я би переплила.

3197. Ци дала-с ня, любя мамко, та дала, та дала,
Щомайквасна ягідочка, оту-с мені врвала.

3198. Щомайквасна ягідочка, щомайзелененька,
Оту-с мені, каже, врвала, мамко солоденька.

3199. Ой ти ня, мамко, дала непарі, непарі,
Та так світок мені іде, як сонце у хмарі.

3200. Та поорю довгу ниву та аж до гатара,
Любко білий, а я чорна, ми собі не пара.

3201. Ей, тужу, каже, тужу, не за тобов, мужу,
А за тобов, мій миленький, жаль мені гіренький.

3202. Ой з-за гори високої гусочка летіла,
Не такого приятеля ма душа хотіла.

3203. Та кой-єм ся оддавала, сонечко не гріло,
Личко било, як малина, тепер помарніло.

3204. Закувала зозулиця із нового бовта,
Що-с так крепко помарніла, як косиця жовта?

3205. Ой попід гай зелененький там оре Гаврило,
Кажуть мені їсти нести, а мені неміло.

3206. Через сад на поклад їстоньки носила,
Бодай-с вмер, ноги задер, бога би-м просила.

3207. Ой бреду я, бреду річку, пісок ноги ріже,
Та кого я ненавиджу, той за мною лізе.

3208. Віддала-м ся, невдала-м ся, найшла-м собі нужду:
Ані тепер газдувати, ані йти на службу.

3209. Та як була коло мамки, цвіла, як калина,
Та як пішла я від мамки, то ходжу, як п'єна.

3210. Віддала ня, любя мамко, за леда-бідочку,
На що-с ся лакомила, ци на худобочку?

3211. Та ти, мамко, в хаші росла, люди-с не видала,
Яка за мнов біда прийшла, за таку-с ня дала!

3212. Похилився дуб на дуба, калина на граба,
Нащо я ся віддавала за такого драба?

3213. Мене мати годувала, в папір завивала,
За багача вистроїла, а за драба дала.

Шкода трави шовкової тому облогові,
Шкода мене, молодой, тому дуракові.

3214. Шкода трави шовкової сліпим конем пасти,
Шкода мене, молодой, біди сі допасти.

Шкода мене, молоді, шкода мого зросту,
Прийшло мі ся утопити з високого мосту.

3215. Ой віддали мене заміж за біду вусату,
А він довгі вуса має, хату замітає.
Я калину на долину, калина не гнеться,
Я до дурня, як ластівка, дурень не вбизветься.
3216. Вари воду, хоть не вари, а вода водою,
Люби біду, хоть не люби, а біда бідою.
3217. Ба, чому ти, ліщинице, така невродлива?
— Зима біла студененька, мене зморозила.
3218. Зима, ді, мя зморозила, а літо змлоїло,
Не мов мені, бідо, слова, бо мені неміло!
3219. На високій полонинці вітер сіно сушить.
Коль мя бідка поцілує, як гадина вкусить.
3220. Оддала мя моя мати за якуюсь біду,
А я тепер біду лишу, а сама в світ піду.
Як була-с мя, мамцю, дала за того молодця,
Була би я процвітала, як рожа в городці.
3221. Чудовище, мерзовище, яке ти публічне,
Та коби ти, чудовище, хоч не довговічне!
3222. Біду веду, біду веду, біда не ведесі,
Трутю біду у болото, біда захлиснесі.
3223. Ні на кого не баную, лиш на батька свого,
Годував ня, одівав ня, дав ня за нікого.
Ой ти ня, мамко, вддала, тобі на подяці,
Мої вічка не висхають, як вода у млаці.
Віддала-с ня, люба мамко, віддала, віддала,
Збулася ня із хижочки, як би десять мала.
3224. Дала мене, моя мати, за бистреньку річку,
Воліла мі засвітити конець голов свічку.
А свічка би прогоріла та би ся задула,
Ти би, мамо, поплакала та й би мі забула.
3225. Мати моя старенькая, мати моя, мати,
Воліла-с ня утопити, ніж вигодувати.
Як була-с ня утопила, жалю би-с не мала,
Двічі, тричі заплакала та й позабувала.
3226. Тече вода з-під города та й не має кінця,
Тота дівка нещаслива, що іде за вдівця.
А я сяду на лавицю, а він сяде в ліжку,
А все мені нагадує тамтоту небіжку.

А тамтота небіжечка не варт лави стерти,
А він її нагадує до самої смерті.

3227. Ой коби я була знала, що піду за вдівця,
Була би я не носила на руках перстінця.
Була би я не носила та й не купувала,
Була би я парубочкам в ласку не стояла.
Не гадала при межі коня попасати,
Не гадала удівцеві діти годувати.
3228. А на горі терня, терня, як позолочене,
За удовцем хліб готовий, серце засмучене.
За удовцем хліб готовий, лишень би го їсти,
Вперед би ся наплакати, ніж до него сісти.
3229. Віддала-с мя моя мати та за старенького,
Казала-с мі шанувати, як молоденького.
Я шаную, я шаную, шанувати мушу,
Ой господи милосердний, возьми з біди душу.
3230. Измилуйся, господоньку, возьми з діда душу,
Винеси ї та поклади на колючу грушу.
Буде вітрець повівати, душев теліпати,
Буде старий пам'ятати, як молоду брати.
3231. А ти старий, череватий, що би тобі дати?
Зеленого часнику, аби не міг встати.
Та я знаю, молоденька, що старому треба,
Два камені під голову, а третій під ребра!
3232. А я знаю, молоденька, що діду варити,
Ой чирочку в черепочку та й не посолити.
3233. Коби біла-м, мамко, знала, аж піду за діда,
Я би біла не постила п'ятницю без хліба.
3234. Прийшов, прийшов, дідушище в старім кожушиці,
Та й сів собі коло мене, засмутив душище.
Ой у мене, молоді, личко цілувати,
У старого бородище припічки змітати.
Ой у мене личко таке, як калина в лісі,
У старого бородище, як солома в стрісі.
3235. Коби річка невеличка, я би-м пребродила,
Коби милий не сивенький, я би-м го любила.
3236. Ой ти, діду старенький, мені не протився,
Я ще була в пеленочках, коли ти женився.
3237. Не протився, мені, діду, що я свавільненька,
Ти вже двічі оженився, я ще молоденька.

3238. Аби-с мене, мій миленький, не бив, не толочив,
Я ще була в пеленочках, як ти парубочив.
Я ще була в пеленочках, тебе відобрали,
Ти вислужив, я виросла та ми ся побрали.
3239. Іграйте ви, молодці, бо я йду додому.
Є у мене воркун дома, на мою голову.
3240. Та мамка ня породила, нянько ня згодовав,
Та дали ня бітангові й аби ня збитковав.
3241. Мене мати єдну мала, єдну єдиницю,
Мені долю вибирала, дала за п'яницю.
3242. Ой кувала зозуленька межі воробцями,
Вибирала мамка долю межі молодцями.
Вибирала мамка долю зраненька в неділю,
Та вибрала п'яниченька та ще й заведію.
3243. Ой нащо мі, моя мамо, та гіршої муки,
Та щоби я допалася пиякові в руки!
3244. Не бий мене, моя мати, не роби калічки,
Зв'яжи очі темной ночі та веди до річки.
Зв'яжи в рядно, пусти на дно, буду цотопати.
Тяжко, важко, моя мати, розкоші збувати.
Не бий мене, моя мати, тою палюгою,
Побила лиха година та з сим п'янюгою.
Не бий мене, моя мати, ніколи ні за що,
Побила лиха година — велике ледащо.
3245. Та я собі полюбила, мамко, Юру, Юру,
Біда знала, не я знала, Юркову натуру.
Біда знала, не я знала, що він буде пити,
Що Юра ме в карти грати та й других любити.
3246. Кой би-с не пив, мене не бив, я би тя любила,
Та на каждую неділицю кучерики вила.
Кучерики би-м ті вила, аж долу плечима,
Сорочину білу дала, як на волошина.
3247. Посіяла-м колопеньки близько коло моря,
Коби любко не п'яниця, біла би в нас доля.
3248. Ой ти п'єш та й гайнуєш, а я дома сиджу,
Я, голенька ще й босенька, світочка не виджу.
3249. Ой ти п'єш та гайнуєш, а я боса ходжу,
Коло твоїх коровочок по мустиню броджу.
— Почекай ти, білявочко, не будеш бродити,
Будуть твої коровочки корчмарки дойти.

3250. Ой зелене покошене, а друге ще ніт, ніт,
Коли било дівочити, зав'язали мі світ.
Коли било дівочити, а я пожоніла,
Коли било жонов бити, а я повдовіла.
3251. Шкода трави, той отави, що пополовіла,
Шкода мене, молодої, що я повдовіла.
Чому гора не палає, чого гора курить,
Чому вдова не співає, чого вдова журить?
3252. Якби гора суха була, вона би палала,
Якби вдова мужа мала, вона би співала.
3253. Хто ся з вдовов оженив, біда го велика —
Він цюлює раз за себе, раз за небіжчика.
Ой хто вдові завидує, як вдова панує,
Бодай кожна не сконала, доки не спробує.
3254. Ой відки сонце сходить, чи не з-за долини,
Чиї тото синки красні, чи не удовині?
3255. Ой не відти місяць сходить, відки му ся сходить,
Ти не знаєш, бідна вдово, куди твій син ходить.
Ти не знаєш, бідна вдово, та й що він гадає,
Як звечора постіль стелить, вдосвіта лягає.
3256. Ой, вдово, каже, вдово, маєш синів много,
Сини вдома не ночують, пропала-с, небого.
3257. Іде дождик напорненький, ачей перестане:
Взяв молодець стару бабу, кайтеся, христяне!
3258. А й би тото молодиця, та би негодниця,
А й бо тото стара баба, ще й к тому вдовиця.
3259. Де ти був, де ти був та як роздавали,
А всім дали по дівчині, тобі бабу дали.
— А я був на печі, я в самім куточку,
Ліпшу мені бабу дали, як тобі дівочку!
3260. А я ріс, не доріс, молодий вженився,
Стару бабу заручив, в зуби не дивився.
Стару бабу заручив, любити і мушу,
Прошу я тя, й а господи, вийми з баби душу.
3261. Подивися, біла дівко, на себе й на мене, —
Воліла-с ся утопити, як іти за мене!
3262. Ой мож знати та пізнати, котрий оженився,
А він іде дорогою і сам зажурився.

3263. Ще ся било не женити і не журитися,
З високої полонини в село дивитися.
3264. Не сам-єм ся, мамко, вженив, люди ня в женили,
Бодай моїй білявині завтра задзвонили.
3265. Ой не сам я вженився, женила мня мати,
Та з такою поганою, що стидно сказати.
3266. Чужі жінки, як ластівки, по полю щебечуть,
А у моє чудовище хлопці грудком мечуть.
3267. Женила мя, моя мамко, женила, женила,
Повна стайня худобиці — жена мі не мила.
3268. Не жаль мені за волами, що плинуть з водою,
Та великий жаль на попа — злучив мя з бідою.
3269. Ей, боже милостивий, як на груди хрипну,
Ходить біда посперед ня, я на ню й не глипну.
3270. Ой гаю мій зелененький, ой гаю, мій гаю!
Ой взяв я сі негідницю, а тепер ся каю.
3271. Ой коли-с мя та й не любив, було ж мя не брати,
Бо я тобі не грушочка в саду куштувати.
Бо грушочку покуштуеш та й далі закинеш,
А од мене, молодой, марне з світа згинеш.
3272. Закувала зозулиця межи берегома,
Не любиш ня межи світом, не люби ня й дома.
3273. Ой не січи, ой не рубай зеленого дуба:
Та не цілуй, не обіймай, коли-м ті нелюба.
Та коли-м тобі нелюба, було мня не брати,
Було мені, молоденькій, світок не в'язати!
3274. Коли знав, нащо брав мене, невеличку?
Мене мати згодувала, як перепеличку.
Коли знав, нащо брав мене, подолянку?
Я не їла та й не буду твою росолянку.
3275. Нащо-с брав, коли-с знав, міщаночку з міста,
Я не їла і не буду ячменного тіста.
3276. Ой не бий ня, мій муженьку, зверху в головочку,
Бо я в тебе господиня, а не кухарочка.
3277. Ой то чи я не газдиня у своїм домочку?
Вижмакала на припічку кулаком сорочку.
Ой то чи я не газдиня, най признають люди,
Тиждень хата не метена ще й другий не буде.

- Ой то чи я не газдиня коло свої хати?
Прийшли діди з Рожнятова сміття купувати.
Дід на мене подубкує, я на діда гірше,
Прийдуть діди з Болехова, дадуть мені більше.
3278. Чи я тобі не казала, мій милий легіню,
Хоч бери, хоч не бери, робити не вмюю.
А я в хаті не замету, бо ся не хияю,
Помітиння не виберу, ручки не валяю.
А я їсти не зготовлю, бо таки не хочу,
Мисочки ті не обмию, бо руки не мочу.
Полотенце не основ'ю, бо не розумію,
Сорочечку не ушию, бо таки не вмюю.
3279. Ой ти-с знав, нащо-с брав, я не вміла жати,
Буде ті ся пшениченька в полі зимувати.
3280. Та я тобі говорила, мій миленький мужу,
Було б тобі вибирати до роботи дужу.
3281. Оден чобіт на підковах, а другий на корку.
Ой хто хоче біду знати, най сі озме дворку!
Ой ци дворка, ци не дворка, коли в дворі була,
Ой вже ж она господарську роботу забула.
Ой бо дворка та небога, не вміє робити,
Тільки з кухні до покою фарфурки носити.
3282. Нащо-с ня брав, кой-ес ня знав, що я ледачина,
Читавому легіньові світ ізволочила.
Нащо-с ня брав, кой-ес ня знав, що я леда-яка,
Товди з тобов буду жити, як мі прийде дяка.
3283. Ой на виру воду беру, на споді калюжа.
Я милого ліпше люблю, ніж свого мужа.
3284. Коли собі погадаю за милого вічка,
Не боюся чоловіка, не бере ня нічка.
Ой вода ся синіє, вода ся синіє,
Приснив мі ся мій миленький, ош ся д'мені сміє.
Снив мі ся навчора вночі, снів мі ся сейночі,
Приснив мі ся його ротик та й чорненькі очі.
3285. Коби мені не дитина, я би-м сі гуляла,
А то мені дитинище руки зав'язало.
Коби мені не чепець, не червона хустка,
Я би-м собі погуляла, як на ставу гуска.
3286. Качаюся, валяюся, кусають мя блошки,
Пусти мене, чоловіку, до корчмоньки трошки!

- Пусти, пусти, чоловіку, я не забавлюся,
Я з хлопцями погуляю, додому вернуся.
3287. Як мя дома научили, так буду робити:
Чоловіка буду мати, а хлопців любити.
3288. Молодичко молоденька, не май мня за дурня,
Бо буду тя пласувати сім раз до полудня.
Та буду тя пласувати, по битому бити,
Щоби ти ся варувала другого любити.
3289. Ой ти мовиш, дурний дурню, що мя будеш бити,
Дай ті, боже, на здоровля мене зачепити!
Бо ти мовиш, дурний дурню, що я тя ся бою,
Як ті дам раз позаухо, не треба набою!
3290. Ой не текла вода горов та й не буде течи,
Ой не варт ти, еден дурню, жінки достеречи.
3291. Чи я тобі не казала: — Не бери ти мене!
Бо я роду великого, не навчиш ти мене.
Бо я роду великого та й ти не малого,
То ж ти, любку, женихливий і я не від того.
3292. А скрипочка би не грала, якби не той смичок,
Не була би жінка бита, якби не язичок.
3293. Не буду тя, мила, бити, лиш не обзивайся,
Я на тебе ручков махну, а ти здогадайся.
Ой побив я жінку раз, тіло почорніло,
Ой плакав я цілий рік, щоби не боліло.
3294. Ой казала мені мати: — Женися, небоже,
Возьми собі сиротоньку, бог ті допоможе.
Ой взяв я сі сиротоньку, а й взяв собі лихо,
Чи не доста, що ледащо, ще й не сидить тихо.
3295. Ні постільку постелити, ні хату замести,
Ні корови подоїти, ні водиці внести.
3296. А я узяв сиротину, пан бог мені поміг,
Таку на ня торбу звів, що-м носити не міг.
3297. Ой сумненький мій миленький, сумненький, сумненький,
Та й для того, що я бідна, а він багатенький.
Не маєш ти, мій миленький, чого сумувати,
Як ти видів, що я бідна, не було мя брати.
Та й хоч я сі бідна, бідна, з бідненького дому,
Таки я ся не вішаю на шию нікому.
3298. Та що тоті поробили, що ся поженили:
Оден продав сорочину, хліба накупили.

- Оден продав сорочину, я продам бекешу,
Та купімо жінкам муки на одну кулешу.
3299. Ой дому, жоно, дому, бо тя буду бити,
Вечериця не варена, що будеш чинити?
3300. Жено моя солодка, дай ти мені їсти!
Бо я піду серед села на публіку сісти.
3301. Доки я ся не оженив, підківками цор, цор!
А як я ся та оженив, постільцями шмор, шмор!
3302. А як я ся не женив, підківками траскав,
А як я ся оженив, ходаками пляскав.
3303. Недавно я оженився, буде рік в м'ясниці,
Не забрав би діточок на три колесниці.
3304. Недавно ся оженив, минув рік в петрівку,
Зібрав діги у торбину, пішов на вандрівку.
Недалеко вандрував, з гори на долину,
Подивився я в торбину, загубив дитину.
3305. Недавно-єм ся в женив, жінка мі маленька,
Пішла комин затикати, забила веренька.
Недавно-єм ся в женив, жінка мі мацюпка,
Пішла комин затикати, забила коцюбка.
3306. Ах господи, поможи мі другу жінку мати,
Не буду і посилати каглу затикати.
А й мав же я другу жінку, завив я ї в клоче,
Нехай мені, молодому, голов' не клопоче.
3307. Ой віє вітер, віє, іти би додому,
Нико мі ся не зрадує, бо і я нікому.
3308. А я гаю не рубаю, хоть сокиру маю,
А я дома не ночую, хоть я жінку маю.
А я гаю не рубаю через ліщиноньку,
А я дома не ночую через дівчиноньку.
- ТУГА ЗА МОЛОДІСТЮ
3309. Понад гору високою голуби літають.
Я гаразду не зазнала, літа ся минають.
Я гаразду не зазнала і не буду знати,
По чім я вас, мої літа, буду споминати?
3310. Я собі раз заспіваю, а десять заплачу,
Що я марно свої літа по світочку трачу.

Шкода мої молодості, шкода мого зросту,
Воліла би-м ся втопити з високого мосту!

3311. Літа мої молоденькі, жаль мені за вами,
Що я собі не вгуляла коло свої мами.
3312. Як я в свої не гуляю, в чужої не буду,
Пю чім же я свої літа пам'ятати буду?
3313. Ой я ходжу, ой я ходжу, де стану, там плачу,
Літа мої молоденькі, я вас дармо трачу.
3314. Ой як я сі погадаю, а де ж моє щъисте?
Та пішов мій вік молодий, як по воді листе.
3315. Ой кувала зозулиця на широкім полі,
На світі-м ся не набула, бо не було коли.
3316. Ой кувала зозулечка, кувала, кувала,
На світі-м ся не набула, лиш набідувала.
3317. А й плесну у долоні, би ся розкололи,
Пішли літа молоденькі та не знаю, коли.
3318. Шумить мені, як у млині, в моїй головоньці,
Ідуть літа марне з світа, як лист по водоньці.
3319. Ой, літа молоденькі, то мі жаль за вами,
Що я, літа, не гуляла порівно із вами.
3320. Літа ж мої, літа мої, літа молоденькі,
Коли доля нещаслива, будьте коротенькі!
3321. Пішли бички на пшеничку та най попасуться,
Пішли літа марно з світа та вже не вернуться.
3322. Мамко моя солоденька, хоть умру, хоть буду,
За літами молодими бановати буду.
3323. Літа ж мої молодії, то ж мі жаль за вами,
То ж то я ся нагуляла коло свої мами.
Пішли літа молоденькі в щастю, в веселості,
А тепер я зазнаваю смутку і гіркості!
3324. Коби мі ся навернули літа молоденькі,
Дав би нянько два волики, ярма золотенькі.
3325. Літа ж мої молоденькі, то ж мі жаль за вами,
Ой так мі ся завше здає, що-м не була з вами.
Літа мої молоденькі, назавше страчені,
Гей, верніться, співаночки мої улюблені!
3326. Як я собі нагадаю, як мі було давно?
Серце мі ся розпукає, а вмирати дармо.

3327. Ой пасла я коровиці, телята маленькі,
Погубила по долині літа молоденькі.
Ой ви, літа молоденькі, верніться до мене,
Буду я вас шанувати, як гроші в кишені.
3328. Дала ж би я сто червоних, воли половенькі,
Коби мі ся повернули літа молоденькі.
3329. Коби мі ся обернули хоч на штири рочки,
Аби мене за підбоки взяли парубочки.
3330. Ой коби ти, мамко, знала, як перебиваю,
Я своїми слізеньками дороги вливаю.
Та я реву, люба мамко, самі сльози ллються,
Пішли літа молоденькі та й не вертаються.
3331. Та я літа догонила, на морю, на воді,
Літа било сокотити, кой били молоді.
3332. Вздогонила-м свої літа на кедровім мості:
— Ой верніться, мої літа, хоць раз до мя в гості!
А хоць ми ся та вернемо, з тобов не будемо,
Жалю тобі наробимо, назад ся вернемо.
3333. Молодії літа мої, як вода плинете!
Жалі ж мої тяженькіі, коли ж ви минете?
3334. Ой віють вітри, віють, аж дерева гнуться,
Пішли літа молоденькі, шуга не вернуться.
3335. Ой куди я походила молоденьков дівков,
Та заросли тоті стежки зеленим бервінком.
Ой куди я походила молодов дівчинов,
Та зросли тоті стежки зеленев ліщинов.
3336. А й куда я походила дівков-відданичков,
Заросла доріжечка травов команичков.
3337. Та куда я та ходила уже молодіцев,
Та заросла дороженька зеленев травицев.
Ой заросла темна стежка морогом-травною,
Що-м ходила говорила, миленький, з тобою.
3338. Ой давніми годочками, куда ми бували,
А вже туди доріжечки геть позаростали.
3339. Люба моя молодосте, де-с ти ся поділа?
Та у лузі, в пустім полі мізерія з'їла.
3340. Літа мої молодії, літа молоденькі,
Чому ви мі, молодому, такіі гіренькі?

3341. Ей, літа молоденькі, молоді, молоді,
Як ся літа розходите, як пір'я по воді.
Ей, як пір'я по воді, на воді, на морю,
Я ся, літа, так надію, що я вас догоню.
3342. Ой попід гай зелененький ходжу за волами,
Літа ж мої молоденькі, жаль мені за вами.
3343. Та не жаль мі за волками, та за сивенькими,
Ой жаль мені за годами, за молоденькими.
3344. Не жаль мені за волами, що вовки поїли,
А жаль мені за літами, де вони ся діли.
3345. Ой сам же я та не знаю, що робити стати:
Запряжу чотири воли та піду орати.
Запряжу чотири коні, коні воронії,
Та піду я доганяти літа молодії.
Як би ви нас поганяли, так би ми й орали.
Як би ви нас шанували, так би вас слухали.
Коли б же ми запряжені, то ми б і орали,
Якби літа у розкошах, марно б не пропали.
Ой орали половії, вже нам не орати,
Пройшли літа молодії — конем не нагнати.
3346. Ой затну я барду в дуба та й похилитаю,
А за свої давні літа та й не забуваю.
Літа мої молодії, де ви ся поділи?
Завилися в кленовий лист та в ліс полетіли.
Догонив я літа свої на дзюравім мості,
Ей, верніться, літа мої, до мене у гості.
3347. Воли ж мої половії, чому не орете,
Літа мої молодії, марне з світа йдете!
3348. Ой як я сі нагадую тоті давні літа,
Обілляють мя дрібні слъози, а не виджу світа.
Ой як я сі нагадую тоту давненину,
Та не можу скоротати до вечері днину.
3349. А як я сі нагадаю ще давні давності,
Заболить мні головонька і всі разом кості.
3350. Як я собі погадаю, як я подумаю,
Будуть мене відливати водою з Дунаю.
Як я собі погадаю свої гойданиці,
Будуть мене відливати водою з криниці.
3351. Ей, куди я походив молодим Іванком,
Заросла мі дорожина самим мароянком.

- Ой куди я та походив молодим хлопчищем,
Заросла мі дорожина травичков та листем.
3352. Ой ти, гаю, каже, гаю та все гаю, гаю,
Ідуть літа з сего світа, я лиш сподумаю.
Ой ти, гаю, каже, гаю, та все гаю, гаю,
Та по чому свої літа пізнавати маю?
Кажуть мені люди добрі, що я сі гуляю,
А я прийду додомоньку та й думку думаю.
Думку я собі думаю, долі виглядаю,
Пішли літа молоденькі, гаразду не маю!
3353. Стратив же я свій вік марне, стратив я надію.
Де ж я тепер, нещасливий, в світі ся подію?
3354. Летів баран через паркан білими лапками,
Минулися гараздочки з давніми літками.
3355. Ой кувала зозуленька, вдавилася бростю,
Ні за чим мі такий не жаль, як за молодстю.
3356. Коби мі ся навернули літа молоденькі,
Дав би нянько два волики, ярма золотенькі.
3357. Ой дав би я, моя мати, воли половії,
Коби мі ся обернули літа молодії.
3358. Штири воли, як соколи, всі штири сивенькі,
Ой минають, не вертають літа молоденькі.
3359. Стоїть верба над водою, схилилася в тоню.
Не мож бути, милий боже, двічі молодому.
Ой я би-м дав, якби можна, і пів того світа,
Коби мі ся повернули молодії літа!

ДІТИ В СІМ'І.

СИРІТСТВО. ЛИХА ДОЛЯ

3360. Та піду я в полонину та в полониночку,
Вирубаю яворика та й на колисочку.
Та завішу колисочку я на яворочку,
Та буду в ній колихати малу дитиночку.
А я буду колисати, а вітер гойдати,
Аби моїй дитиночці добре було спати.
3361. Та завішу колисочку на зелену вербу,
Колишися, колисочко, доки ся не верну.
3362. Та й повішу колисочку у ліс на липочку,
Буде господь колисати малу дитиночку.

- Та як буде колисати, буде ся питати:
— Чому тебе, дитиночко, не колише мати?
— Мене мама не колише, бо не має коли,
А тато мі не колише, бо пішов у поле.
3363. Ей, люлю, каже, люлю, маленьку дитинку,
Не є з нею супокою ні вночі, ні вднинку.
3364. Ой зацвіла калиночка на всі штири листки,
Хоч би яка роботиця, сідай до колиски.
3365. Я дитину приколишу, я дитину лишу,
Сама піду жито жати поза Білу Тиссу.
3366. Ой колишу дитиночку, колишу, колишу,
Та я твої красні вічка на папері пишу.
3367. Та й люлю-лю, та й люлю-лю, колиско дротова,
Та й виспися, висипляйся, дитинко татова.
Та й люлю-лю, та й люлю-лю, колиско новенька,
Та й виспися, висипляйся, дитинко маленька.
3368. Колишу тя, мій синочку, на руках тя ношу,
Та я тобі, мій синочку, щастя й долі прошу.
3369. Спи, дитино, хоч годину, а другу маленьку,
Приспи собі, дитиночко, доленьку добреньку.
3370. Колисочка з яворика, ворозки тоненькі,
Та у ній ся ба й колише дитина маленька.
3371. Люлю, люлю, люлю, люлю, дитино маленька,
Урвалася ворозочка під тобов новенька.
Та не жаль мі за ворозков, що ся тонка врвала,
Але жаль мі за дитинков, що маленька впала.
3372. Ой летіла зозуленька через садовину
І пустила сиве перце — збудила дитину.
Аби тобі, зозуленько, друге перце впало,
Збудила-с мі дитиночку, була би ще спала.
3373. Ой спи, дитя, без повиття та й без пеленочок,
Прийде мамка, упів'є тя в тоненький рубочок.
3374. Спи, дитино, без колиски та й без колисочки,
Прийде мати та тя пів'є в тонкі пеленочки.
3375. Та й засвіти, місячику, а в вишню шпарину,
Би ся видно повивати маленьку дитину.
3376. Єдному би їсти дати, а другому пити,
А третєє маленькоє, на дворі водити.

3377. Ой ви діти, мої діти, де би вас подіти?
Та покладу у коробку — мете шкроботіти.
3378. Діти мої дрібненькіі, діти мої, діти,
Дай мі, боже, межи вами віку увидіти.
3379. Ой кувала зозуленька та й сіла на бучка,
Купи, бабко, черевички, бо я твоя внучка.
3380. Ой татуню, татунцуню, ти сивий голубе,
Згодував-єс малі діти, я хто ж тебе буде?
3381. Мати ж моя старенькая, сивенький голубе,
Годувала-с дрібні діти, а тебе хто буде?
Годувала-с дрібні діти, бо нас було много,
А хто ж тебе погодує, голуба сивого?
3382. Ой мамко солоденька, мамко папірьова,
Та доти мі, мамко, добре, доки ти здорова.
3383. Мати моя старенькая, сивенький голубе,
А хто мене приголубить, як тебе не буде?
3384. Ой діти мої, діти, дрібні, як полова,
Яка ж діти межи вами солодка розмова.
3385. А я собі заспіваю, много дітей маю,
Чудується бездіткinya, що я так гуляю.
3386. Як будете, мої діти, добрий розум мати,
То мете ся поводити, як отець і мати.
3387. Поки були добрі роки, хліби ся родили,
Діти отця шанували, брати ся любили.
А теперки такі роки, хліби ся не родять,
Діти отця не слухають, та й ся порозходять.
3388. Гей, у лісі на ворісі сидить голуб сивий,
Хто учиться з молодості, буде раз щасливий.
3389. Ой щось по тім заріночку густа материнка.
Уважного вітця, мати, уважна дитинка.
3390. Попід гору високою літають вірляни,
Ніде мені так не добре, як в рідної мами.
3391. Нема цвіту на всім світу, лиш на ягідоньці,
Нема мені ніде ліпше, як при матіноньці.
3392. Не є цвітку на сім світку, як на тій калині,
Не ліпшого, щирішого, як мати дитині.
3393. Ой ніхто так не закує, як сива зозуля,
А ніхто так не заплаче, як рідна мамуля.

3394. Ой летіли дикі гуси, за ними лебеді,
А я в свої мамуненьки, як зоря на небі.
3395. А я в свої мамуненьки іно єдна була,
Косу свою розчесала, всю роботу збула.
3396. Ой воли я не гонила, корови не пасла,
Мене мати годувала, щоби-м була красна.
3397. Як я була у батенька, то я не робила,
Рябу гуску на мотузку до води водила.
3398. А я в свої мамунейки коровиці пасла,
Мені мати пиріжок і грудочку масла.
3399. Як я була в свої мами, то я була біла,
Бо я в свої мамуненьки сметаноньку їла.
3400. Поки я була у матки та овечки пасла,
Їла сир і джер пила, була в личку красна.
3401. Мамцю моя старенькая, то ня годувала,
Студеному вітрикові дути-с не давала.
3402. Я по воду не ходила, дрива не рубала,
Та я в свої матіноньки гаразду зазнала.
3403. Ой кувала зозулечка, кували обі враз,
Ой поки я маму маю, поти мені гаразд.
3404. Як я була в свої мами, то ніц не робила,
Від порога до порога ключики носила.
3405. Там на горі на високій білий когут піє,
Мати хату замітає, бо дочка не вміє.
3406. Ой у лісі на смереці сорока скрекоче.
Мати хату замітає, бо донька не хоче.
3407. А в суботу на роботу то най йде мамуня,
А в неділю на музику то най йде донуня.
3408. Ой гаю мій зелененький, гаю мій, розмаю,
Я у свої мамусеньки три розкоші маю.
А першую розкіш маю, файно ся убрати,
А другу розкіш маю, пускають гуляти.
А третю розкіш маю, мене мама люблять,
Щоби-м спала до полудня, они мя не збудять.
3409. Закувала зозулиця на лавці, на лавці,
Та дай, боже, здоров'ячка татові та й мамці.
3410. Ой діти мої, діти, дрібні, як полова,
Ко вас буде годувати, кой я нездорова?

- Ко вас буде годувати, ко покладе спати,
Та як ваша люба мамка буде спочивати?
3411. Ой за тобов, сирітонько, та ніхто не встане,
Колись будеш нарікати, як мене не стане.
3412. Ой лісова зозуленька, лісова, лісова,
Ой то мене покарали мамунині слова.
Мамунині, мамунині та й татуня мого,
Тепер би я послухала, та не маю кого.
3413. Які тоті квітки красні, котрі заквітають,
Які тоті діти щасні, котрі матір знають.
Людські діти, як дітоїки, а я сиротойка,
Людські діти матір мають — моя у богойка.
3414. Ой я всучу свічку з воску та пушу до бога,
Чей би моїй мамунейці щаслива дорога.
Ой я всучу свічку з воску та буду держати,
Чей би моїй мамунейці легойко лежати.
3415. Ой ви, жалі мої, жалі, лежите на лаві,
Як росиця студенька на зеленій траві.
3416. Гей, умерла моя мати, бідойко ж, білойко!
Вже ж не скаже, не промовить: — Що чиниш, дівойко?
Та як я сі зпогадаю матуненьку свою,
Мене такі жалі возьмуть, що я ледве стою.
3417. Лишила-с мя, мамцю моя, лишила, лишила,
Ой коби ся сирітойці земля розступила.
Би ся земля розступила, би-м під ню пропала,
То я, бідна, сирітойка, на біду зостала.
3418. Заричали коровиці, заскрипіла верба,
Ой плакала дівчинонька, як ї мама вмерла.
Не плач, не плач, дівчинонько, не пускайся в тугу,
Тато буде женитися та й приведе другу.
3419. Ой паде дощик, паде та й годинка буде,
Ой умерла рідна мамка, другої не буде.
Ой буде друга, буде, така вже не буде,
Сама себе нагодує, за мене забуде.
Сама себе нагодує, а я в кутку сиджу,
Так ня сльози обливають, що світка не виджу.
3420. В переході води нема, бо випили воли,
Для сироти правди нема на світі ніколи.

- Пізно лягла, рано встає, кутає, хлипає,
До полудня без обіду їсти виглядає.
3421. Та не видно Городенки, лиш самі оденки,
Та що тоті діти роблять, що не мають неньки?
Они пізньоко лягають, а ранньоко встають,
Сльозочками ся вмивають, що неньки не мають.
3422. Мамцю моя нерідная, я тобі казала,
Що ж я ся слізюньками буду умивала.
Та як я ся умивала студеню водою,
Ліпше мені тогда було, як тепер з тобою.
3423. Ой гіркая вже гірчиця, гіркая, гіркая,
Іще мені гірчішая мамуня чужая.
Ой якби-с ти, мамунейко, там у гробі знала,
Як твою дитину кривдять, назад би-с вмирала.
3424. Мати ж моя миленькая, ти, сивенький пташку,
Ти ж то мене згодвала на бідочку тяжку!
Мамо ж моя золотенька, ти, сивий голубе,
Ти-с мене саму лишила, служаться мнов люде.
3425. Плине рибка, плине рибка по воді, по воді,
Та приплини, рідна мамко, ід мені, сироті.
Я би рада, мій синочку, д' тобі приплинути,
Сира земля, тяжкий камінь, не можна двигнути.
Та й коби я мамку мала, то би-м не думала,
Через тиждень не робила, в неділю гуляла.
Те й що мені та й по тому, що я неня маю,
Через тиждень тяжко роблю, в неділю гуляю.
Ей, коби я мамку мала, мамочку ріднючку,
Ой тоді б я не збивала росу студененьку.
3426. Не є мої матуненьки та не є і, не є,
Та бо моя матуненька в сирій землі гние.
Моя мамця уже в гробі, онде ї могила,
Пощо ж я ся так нещасна, на сей світ вродила?
3427. Журилася мати мною, як риба водою,
Але мати уже в гробі, а я сиротою.
А нікому так не гірко, як тотій сироті,
Силу свою виробила на чужій роботі.
3428. Ой ніхто так не плаче, як кой сиротина,
Темнов нічков їй здаєся ясна біла днина.
Ой ходить сиротина та мамку іськає,
Ісходила увесь світок, а мамки немає.

- Ісходила увесь світок, до земляньки вдної,
Много мамок по світочку, не є ріднючкою.
3429. Як-то тяжко каменеві без води плинути,
Як-то тяжко сиротині без матінки бути.
3430. Ой посію пшениченьку на чотири гранки,
Нікому поскаржитися, бо не маю мамки.
Та же мене, молоденьку, бідонька наїла,
А вже мою рідну мамку муравка присіла.
Ой візьму я лопаточку та й муравку згорну,
Чей я свою рідну мамку за ручку підойму.
— А вставайте, рідна мамко, час вам уставати,
Лишили-сте дрібні діти, час нас вінувати.
— Не встану я, рідна донько, не встану, не встану,
Бо вже мене лиха доля закопала в яму.
— Ой вставайте, рідна мамко, буде вже лежати,
Лишили-сте дрібні діти, нікому дружити.
3431. Журилися вороженьки, журилися люде,
Та хто мене, сирітоньку, віновати буде?
Не журіться, вороженьки, не журіться люде,
Одвінує мене господь, та як ласкав буде.
3432. Ой не ходи, качурику, в гороховім вінку,
Вибери сі, качурику, щонайкрашу дівку.
Мені мати не казала дівок вибирати,
Іно мені наказала сироту сі взяти.
Бо бідная сиротонька та й буде робити,
А богацька розкішниця но схоче лежати.
3433. Ой зацвіла черешенька на чотири гранки,
Заплакала дівчинонька, що не має мамки.
Не плач, не плач, дівчинонько, але повтирайся,
Онде ідуть старостоньки, до шлюбу збирайся.
3434. Ой піді я попід гай, наломлю сі маю,
Людські діти мами мають, я, бідна, не маю.
Весілля ся зачинає, там п'ють і гуляють,
А за мою мамуненьку ніхто не згадає.
Ой мамуню, мамуненьку, погадайте собі,
В вашій хаті п'ють, гуляють, ви лежите в гробі.
3435. Косо моя, косо моя, косо моя дрібна,
Чому тебе не розплела матіонька рідна?
3436. Сирота я, мамуненько, сирота, сирота,
Нігде сонце не пригріє на мої ворота.

- Сирота-м ся уродила, сироті вмирати,
Бо мя в таку годиньку породила мати.
3437. Нема мої мамунцуні, нема мої квітки,
Пішла би ї визирати, та не знаю відки.
3438. Як я собі спогадаю, що мами не маю,
Будуть мене відливати водою з Дунаю.
3439. На тім боці при потоці сивий бичок риче,
А мені ся причуває, що ня мамка кличе.
3440. Ой зозуле, зозуленько, ти сива, ти сива,
А ти една, а я друга в світі нещаслива.
А ти тому нещаслива, що летиш лугами,
А я тому нещаслива, що не маю мами.
А ти тому нещаслива, що летиш до броду,
А я тому нещаслива, що не маю роду.
3441. А я ходжу та й заводжу, де мій татко дівся,
А таткові в теметові гріб зазеленівся.
3442. Ой я вийду та й сі стану на нові ворота,
Всі дівоньки вітці мають, лише я сирота.
3443. Коло млина яворина, коло млина лата,
А я, бідна сиріточка, без свого тата.
3444. Ой по горі, по долині, голуби линули,
Ой вже мене, молоденьку, гаразди минули.
Ой вже мене, молоденьку, гаразди минули,
Уже мого татуненька землев пригорнули.
3445. Пусти, боже, мого татка дождем на подвір'я,
Та аби він та увидів сироти весілля.
3446. Умер отець, вмерла мати, я вже не догоню,
Кому ж я ся, молоденька, віночком поклоню?
3447. Ой вийду я на гороньку, горонько, горонько,
Ані тата, ані мами — бідна головонько!
3448. Ой січена калинонька на ліки, на ліки,
Ані тата, ані мами, сирота навіки.
3449. Ой вийду я рано в поле — говорю з росою,
Та й враз з нею нарікаю на нещасну долю.
Ой вийду я на гороньку та й ся задумаю.
Зістала-м ся сиротою — нікого не маю!
3450. Ой у моїм городчику росте леліточка.
Що ж мі з того, що-м молода, коли-м сиріточка!

- Та як то тій конопельці у болоті гнити,
Так-то мені, сиротоньці, на цім світі жити.
3451. Чи я така нещаслива, чи я вже найгірша,
Що я, така молоденька, на сирітство прийшла?
Ой господи милостивий, змилуйся над нами,
Над бідними сиротами, без отця, без мами!
3452. Ой сумненько закувала зозуленька сива.
Чи є в світі така друга, як я нещаслива?
Та я роблю, я гарую, мене ручка болить,
А як прийду додомоньку — ніхто не говорить.
3453. Ой роблю я, тяжко роблю, робота ні за що,
Люде кажуть і говорять: — Сирота ледащо!
А сирота утомився, на тин похилився,
Люде кажуть і говорять: — Он, мабуть, упився!
3454. Ой коби-м мав тата, маму, сестрицю рідненьку,
То я би мав щонеділі кошулю біленьку.
Кажуть люди, що мі гаразд, а мені не гаразд,
А я, бідна сирітонька, наплачуся не раз.
3455. Вмерли тато, вмерли мама, лишилися добра,
Ябліновая палиця й веретінна торба.
Умер батько, вмерла мати, лишилися спадки,
А діжечка та й без денця та й столець без лапки.
3456. Нико мі ся не радує, ні няньо, ні мама,
Хіба мі ся ізрадує в теметові яма.
3457. Тече вода з-за города та й каламутненька,
Ніхто мене не питає, чом така сумненька.
3458. Ой боже милостивий, що маю чинити?
Нікому ня порадити, ні розвеселити.
3459. А як прийду додомоньку, то моя лотока,
Течуть сльози по личеньку, як вода з потока.
3460. Журо моя великая, від кого тя маю,
Чи від бога, чи від людей, сама я не знаю.
3461. Ей, боже милостивий, високо богуеш,
Усім людям даєш гаразд, мені ся вагуєш.
Ей, боже милостивий, високо-с надо мнов,
Та всім людям даєш гаразд, чини дащо зо мнов.
3462. Чи то лиш я сиротина, чи є сиріт більше?
Чи лиш мені, сиротині, на світі найгірше?

3463. Ой червона калинонька попід вікна цвіла,
Ой бодай би сиротина на світ не родила.
3464. Та хто сиротину знає, най не зачіпає,
Бо сирота як заплаче — камінь ся лупає.
3465. Мене мати породила у світлу неділю,
Та дала мні лиху долю, де я ї подію?
3466. Моя матко старенькая, мамко Стефанихо!
Ото-с мене породила на біду, на лихо!
3467. Кой ня мамка породила, забила скупати,
Та хоть рости, хоть не рости, будеш бідовати.
3468. Мене мамка породила в городці, в розсаді,
Лиш мій світок марно іде в журі та в досаді.
3469. Кой ня мамка породила, скупала у вині,
Як-ем товди заплакала, плачу і на нині.
Ко ня мамка породила, забила вповити,
Та хоть рости, хоть не рости, будеш тяжко жити.
3470. Ой мамко солоденька, я в тя біла п'ята,
Всім-ес долю попросила, я в тя майпроклята.
3471. Мене мамка всокотила вд огня, од водиці,
Не могла ня всокотити вд лихої долиці.
3472. Ей, перу ряндя, перу, на вербу складаю,
Боже, мамко, через кого серенчі не маю?
Ей, мамко, солоденька, серенчі не маю,
Камінь би ся розжаловав, кой я заспіваю.
Камінь би ся розжаловав, а верба розвила,
Мамко моя солоденька, нащо-с ня вродила?
3473. Там ня, мамко, било верчи, де майгрубий крутіть,
Бездольна-м ся уродила, бездольний мій купіль.
3474. Аж би біла-с ня трутила, я би біла сплила,
Раз біла би-с заплакала, а далі забила.
Ей, я би біла сплила рівно з берегами,
Ти би біла заплакала дрібними сльозами.
3475. Мамко моя солоденька, мамко моя мила,
На што ти мя в нещасливі пеленки повила?
3476. Коби біла-с мене, мамко, в купелі залляла,
Я би біла свою долю ні з ким не міняла.
3477. Ходжу, блужу понад берег, тяженько вздыхаю,
Бідна моя головонька, що долі не маю.

3478. Було ж мене, моя мати, в річці утопити,
Нежли таку нещасливу на сей світ пустити.
3479. Ой боже мій єдиний! Ти моя потіхо!
Потіш мене нещасною — вибав з сего лиха!
3480. Ой на горі стоїть садок, а в тім саду сосна,
Яка ж бо я нещаслива на тім світі зросла.
3481. Моя люба матіночка по полю ходила,
Всім діточкам долю найшла — мою загубила.
Любі мої сусідочки, просіть мої неньки,
Най мі піде та най знайде щастя та й доленьки.
3482. Ци я в світі лиш самая, ци нема другої,
Щоби-м кому поділила дрібні сльози мої.
3483. Плачуть очі вдень і вночі сльозами дрібненько,
На що-с мене породила, ненько ж моя, ненько!
3484. Ой доле нещаслива, де ти ся поділа,
Кой я з тобов, доле моя, в корчмі не сиділа.
Ой доле нещаслива, де ти ся поділа?
Чи тя вода примулила, чи тя рибка з'їла?
Аж тя вода примулила, буду тя іськати,
Ей, аж тя рибка з'їла — шуга тя не мати.
3485. Ой кувала зозуленька в зеленому гаю,
Плаче, тужить дівчинонька, що долі не має.
3486. Болить мені головонька, моя мамунцуню!
— Бо лихую долю маєш, моя донунцуню.
3487. Ой як собі погадаю, як собі помислю,
Така мені тепер біда, йно плечима стисну.
3488. Ой ти, моя головонько, срібна, золотая,
Та на моїй головоньці жура великая.
3489. Та журюся, люба мамко, журі ся подаю,
Та кой вийду на вулицю, люди не впізнаю.
3490. Ой боже милостивий, де мі серенчиця,
Пішла моя серенчиця, як бистра водиця.
3491. Ой повій, вітре, повій, звідки тя гадаю,
Ізвій, вітре, з мого серця хоть маленько жалю.
3492. Ой мамко солоденька, лиш одну-с ня мала,
Пустила-с ня по світкові, би-м дольки не знала.
3493. Та я була в мамки одна, не було другої,
Ні з ким було поділити дольки нещасної.

3494. Ой хожу по світкові, много силки маю,
Кой мі біда з молодості, кой долі не маю.
3495. Та защо би-м, люба мамко, я дольки не мала,
Кой нікому, люба мамко, біди не жадала.
3496. Якби біла-с, мамко, знала, що му бездольниця,
Я би біла у ліс пішла, би ня з'їла птиця.
3497. Ой господи милосердний, я ся до тя молю:
Не прошу тя богатира, лиш о добру долю.
Лиху долю не продати, ані замінити,
Лише собі з лихов долев сей світ калатати.
3498. Повій, вітре буйнесенький, то з гори, то з долу!
Чей розвієш, вітре буйний, мою лиху долю.
Ой буду я та й віяти, не буду ставати,
Вже ж я того не розвію, що має бог дати.
3499. Біжить річка млинівочка, у вир упадає,
Ймила мі ся лиха доля та й не покидає.
3500. Розвивайся, сухий дубе, та й ти, сирий пеню,
Зав'язав-єс лихов долев ручки без ременю.
3501. Ой пуцу я лиху долю та долів водою,
Я дивлюся поза себе, а плине за мною.
Нещасливий вродив-ем ся, нещасливий згину,
Породила мене мати в нещасну годину!
3502. Ой доле моя, доле, плала через море,
Та не могла-с потонути, мене покинути.
3503. Біла моя та недоля сім раз коло моря,
Та ще ся не втопила, ще раз ня ся ймила.
3504. Ой гоню я лиху долю із міста додому,
Та друлю я лиху долю із моста у воду.
Іди, доле, лиха доле, іди утопись,
Та за мною, молодою, та не волочись.
3505. Ей, що вто за тополя, стоїть серед поля,
На ню би ся завісила лиха моя доля!
3506. Кажуть люде та й говорять, що я волоцюга,
За мнов щастя волочиться, як циганська пуга.
3507. Напиймося, мій миленький, солодкого мідку
Та чей же ми забудемо, мій миленький, бідку.
3508. Ой п'ю ж я горілоюку і ще буду пити,
Доле моя нещаслива, як я буду жити?

Ой п'ю ж я горілоюку, ще маю надію,
Доле ж моя нещаслива, де я ся подію?

3509. Одти гора, одти друга, в середині ровень.
Нич не зроблю, лиш ся втоплю, як надійде повінь.
Ой зійдіться, бистрі річки, та втопіль мя в собі,
Маю мати гірку долю, волю гнити в гробі.

РІДНЯ, КУМИ, СУСІДИ

3510. Закувала зозуленька, де туча не біла,
Там родина з родиною горілочку пила.
Ой родина з родиною, а брат із сестрою,
А ще краще, подобніше, як муж із женою.
3511. Ой кувала зозуленька та на заріночку,
Та зійшовся рід із родом та й п'є горівочку.
3512. Ой а з гори на долину не треба мі нести,
Та який я кучерявий, такі мої сестри.
3513. Ой господи милосердний, злізь та й подивися,
Куди мої рідні брати порозходилися.
Єден пішов лугом, другий пішов крайом,
Третій пішов серединю та й зістав капральом.
3514. Віддалився від родини, родина від мене,
За родину я забув, родина за мене.
3515. Пили люди горівочку, білі гуси воду,
Плинить, плинить, білі гуси, аж до мого роду.
Ой ще гуси не доплили, вже родина знала,
Вже ся мною, молодою, родина цурала.
3516. А що мені із родини, що родину маю,
Я в родини по рокові в хаті не буваю.
3517. Ой не маю більше роду, лише одну тету,
А вна мені постелила діряву верету.
3518. Ой нанашку, нанашуню, бодай ви прожили,
Що ви мене, молодого, робити навчили.
3519. Не маю я родиноньки, лиш одного вуйка,
І той вийшов на вулицю, вбіла його кулька.
3520. Ой прийшла я та до брата, а брат мені рад, рад,
А невістка — чужа кістка, а я відти назад.
3521. Не жаль мені на братову, но мі жаль на брата,
Нащо ж я ся наробила, де ж моя заплаца?

3522. Ой одного брата маю, на того дуфаю,
А як іду вулицями, плотами хитаю.
3523. Ти є брат, я є брат, обидва гуляймо,
У попову кукурудзу коні заганяймо.
Як зачали стара мати на нас нарікати,
Нащо було в кукурудзу коні заганяти.
3524. В одній хаті родилися два брати соколи,
Вороги їх розділили, щоб никли поволі.
3525. Ой во моїм городчику зелененький мак, мак.
Такий у мня побратимок, што в мамки єдинак.
3526. Годилися побратими, годили, годили,
Не минуло тому тиждень, а вни ся побили.
3527. Ой засвіти, місяченьку, з-за хати, з-за хати,
Я не піду за миленьким двері заперати.
Та й не піду заперати, з тобов говорити,
Бо є в мене старша сестра, буде мі сварити.
Сестра сварить, сестра сварить, а ненечка клене,
А дедичок, соколочок: — Слухай, синку, мене!
3528. Сестро моя рідненькая, сестро моя, сестро,
А ти несла коновки, а я коромесло.
3529. Тече вода із порога, плине на ній тріска,
Нешаслива тота дівка, де в хаті невістка.
3530. Ой нікому так не гаразд, як нашій невістці,
А брат оре в чистім полі, невістка п'є в місті.
А брат оре в чистім полі, на волики соб, соб!
А невістка іде з міста та в підківки цор, цор!
3531. Ей, шию та вшиваю, вишила-м кривульку,
Любила би-м легіника, кой би мі не вуйко.
3532. Ей, ти, вуйку, не бий вуйни, бо не маєш за що,
Наша вуйна господиня, ти, вуйку, ледащо.
3533. Ей, шию та вшиваю, та вишила-м хрестик,
Любила би-м легіника, коби мі не хресник.
3534. Ой шкода, мамко, шкода, що я не молода,
Любила би-м діверика, не є мі сподоба.
3535. Ой кумойку, голубойку, приятелю близький,
Як до тебе не ходити — перелазок низький.
Ой кумойку, голубойку, будь на мене ласкав,
І на тії качатойка, що поплили на став.

3536. Та я люблю мого кума та й кумові діти,
Та я люблю в мого кума за столом сидіти.
3537. Напиймося, кумцю, любцю, бо вже не будемо,
Сонце низько, вечер близько, вже ся розійдемо.
Напиймося, кумцю, любцю, напиймо, напиймо,
Хто нам буде на зрадоньці, того ся набиймо!
3538. Ой куме кумований, пищалка точена,
Не раз за тя склянка пива була заплачена.
3539. Та від кума, та від кума дороженька руна,
Пиймо, куме, паленочку — лишень до розума.
3540. Ци ти, куме, вже іздурів, ци що ті ся стало,
Кой ти мене попитуєш за біленьке сало.
3541. Пив кум до куми, кума до Мокія,
Щоби була здоровенька ціла кумпанія.
3542. Ей, куме, каже, куме, розважний розуме,
Та ні хрестин, ні весілля без тебе не буде.
3543. А кумочка до кумочки горівоньку пила,
Щоби і ся на царині пшениця вродила.
3544. Кумо моя, любко моя, солодкі ті писки,
Дала би-м ті вечеряти, та не маю миски.
3545. Ой мене мамка біла, учила розума:
— Аби-с, донько, не любила вінчаного кума.
Ой у тій полонині пасе баран дикий,
Та не люби, куме, куму, бо то гріх великий.
3546. Кажуть старі, кажуть малі, кажуть і всі люде,
Щоби куму не любити, великий гріх буде.
Та як куму не любить, коли подобочка,
Такі кума має очка, як у соколочка.
3547. Гой, кумо, каже, кумо, ти велика думо,
Ти то добре ізробила, що-с мні в куми взяла.
3548. Ой пішов би-м танцювати, нема кого взяти,
Пішла моя зозулейка дитину держати.
3549. Сама-м собі, молоденька, кума вибирала,
Та аби мі леда-біда діти не держала.
3550. Чи ти, куме, одурів, чи з розума зійшов,
Вчора-с у мня діти тримав, нині-с до ня прийшов.
3551. Ци ти, куме, одурів, ци з розуму зійшов,
Твоя жінка така ладна, ти до мене прийшов.

Та як куму не любити, коли хата в хату,
Та я вийду з своєї хати в кумину загату.

3552. Ой у нашого сусіди боксові чоботи,
Бо він ходить щовечора до куми в зальоти.
3553. Пила би я горівочку, коби на ній шум був,
Любила-м миленького, коби мі не кум був.
3554. Пішов кум до куми, кума грядку поле,
Добре, кумцю, що-с прийшов, мій поїхав в поле.
3555. Прийшов кум до куми, кума моркву поле,
Добре, куме, що-с прийшов, мене колька коле.
Добре, куме, що-с прийшов, упав комар з липки,
А що кому та до того, розбився на збитки.
3556. Кумо моя солоденька, яка ти мні мила,
Коби ти мі на вечерю горобчика вбила.
3557. Ой кумася, ой кумася меду напилася,
А кум куму за рученьку, кума повелася.
3558. А у моїм городчику зацвіла троянка,
А я своєму милейкому кума і коханка.
3559. Ой куме мій солоденький, куме розмаїтий,
Любила-м тя штири роки, вже не хочу п'ятий.
Ой куме мій солоденький, ой куме мій, куме,
Дала-м ті ся на підмову, глупий мій розуме.
3560. Ой ішов кум дорогою, здибався з кумою,
Кумо ж моя молоденька, розмовся зо мною!
3561. Ай, кумо молоденька, кумочко молода,
Тече вода студененька з-під твого города.
3562. Ой за куму нема гріху ані й одробинки,
Ой кум куму за рученьку повів до долинки.
3563. Коли ми ся не побрали, то покумаймося,
А ми двоє, серце моє, не почужаймося!
3564. Та ти будеш мені кума, дитині нанашка,
Яка була, така буде своя бідолашка.
3565. Та кум іде берегами, кума долинами,
Та кум зацвів білим цвітом, кума калинами.
3566. Серед села два дубики, вба шерешоваті,
У сусіда два легіні, оба нежонаті.
3567. Біда ж мені, молодому, біда ж мені, біда,
Не кажуть мі та любити дівчини в сусіда.

Як сусіда не любити, коли сусід близький,
Та в сусіда гарна дівка, та й перелаз низький.

3568. Чиї воли на дуброві, мої на світочку,
А хто любить на стороні, а я сусідочки.
На сторону би ходити, коника трудити,
А з сусідів постояти та й поговорити.
3569. Як до тебе не ходити, тебе не любити,
Коли в тебе перелазик лиш переступити.
3570. Кажуть мені обідати, гіркий мій обідець,
Коли не йде обідати солодкий сусідець.
Не так сусід, не так сусід, та як сусідинка,
Як не виджу сусідочки — невесела днинка.
3571. В мене двері тесовії, що легонько ходять,
В мене такі сусідочки, що мене сокотять.
3572. Є у мене сусідонька, як рідная мати,
Що випере, витачає, ще й внесе до хати.
3573. Ой згоріла стирта сіна на жовтім пісочку,
Та й хто ж мені, молодому, випере сорочку?
Сестра мала, мама стара, а жінки не маю,
До сусіди не понесу, бо ся й устидаю.
А сусіда ліпша була, як рідная мати,
І випрала, витачала, прислала до хати.
Дякую ті, сусідонько, та й за твою ласку,
Що-с випрала, витачала, прислала Параской.
3574. Ой у мої сусідоньки в коморі віконце,
Має сина одинака, як на небі сонце.
Ой у мої сусідоньки на хаті лопуша,
Має сина одинака, тото моя душа.
Ой у мої сусідоньки на хаті фасоля,
Має сина одинака, тото моя доля.
Ой у мої сусідоньки на хаті лобода,
Має сина одинака, хороша му врода.
3575. Казав мені мій сусід, щоб я го любила,
А мій сусід біловусий, а я чорнобрива.
3576. Вй, добре, мамко, добре, кой любко в сусідіх,
Він по воду, я по тріски, та все-сме в бесіді.
3577. Кому біда, кому біда, а мені не біда,
Бо я собі полюбила близького сусіда.
3578. Чи то мое таке щастя, чи мені так бог дав,
Що мені ся у сусіди парубок сподобав?

3579. Ой піду я до сусіди позичити міха,
А в сусіди файний хлопець, то моя потіха.
3580. До сусіди решета, до сусіди сита,
Бо в сусіди такий хлопець, як качка розбита.
До сусіди решета, до сусіди нецок,
Бо в сусіди такий хлопець, як розбитий клецок.
До сусіди решета, до сусіди ножа,
Бо в сусіди дівчинонька, як розцвита рожа.
3581. Била мене моя мати, била мене, била,
Ой щоби я до сусіди вогню не ходила.
Бий же мене, моя мати, бий же мене, забий,
До сусіди таки піду, бо там хлопець ладний.
3582. Утопишся, сусідонько, утопиш, утопиш,
Високії береженьки, ніде ся не вхопиш.
Високії береженьки, водиця бистрая,
Утопишся, сусідонько, бо-с ще молодая.
3583. Ой маю я штири коні, всі штири гнідії,
Не май, не май, сусідонько, на мене надії.
3584. Спусти, боже, біду, біду, на близьку сусіду,
Хорошого сина має, любити не дає.
3585. Ой у моїй сусідоньки під порогом яма,
Хорошого сина має, бодай поховала.
3586. Ой казала сусідонька, що я не робітна,
То бодай і покарала неділенька квітна.
3587. Ой сусідка до сусіди солі приходила,
А сусідка вигадала, що до її сина.
3588. Ой казала сусідонька, що я не віддана,
А я долі не пропила, ані прогуляла.
3589. Сусідиця дуже добра, дай ті, боже, гаразд,
На кой вийду на улицю, оббрешеш ня зараз.
3590. Ой сусідо, сусідонько, яка-с ти мі біда,
Сама чула, яка була за мене бесіда.
3591. Ой сусідо, сусідонько, не боїшся бога,
Відвертаєш добрі люди від мого порога.
Я вже були обі нозі на моїм порозі,
Лиш ся було потішити сироті небозі.
3592. Ей, сусідо, сусідонько, перегородися,
Припни сина на ланцуху, зо мнов не сварися.
Бо як я тя вочарую з нової комори,
То вже тобі не допоможуть зі Львова доктори.

3593. Ой сусіде, сусідочку, припни собі kota,
Напудив мі миленького сночі коло плота.
3594. Ой сусідо, сусідонько, накажи сі сину,
Най не ходить, най не плаче молода дівчина.
3595. Ой сусід сусідові перешкоду робить,
То му межу переоре, то до жінки ходить.
- ЗАСТОЛЬНІ ПРИСПІВКИ, НІСЕНІТНИЦІ
3596. Напиймесья, кумцю, румцю, вина дорогого,
Та бог знає, ци діждемо годика нового.
3597. А хто не п'є паленочку, той не буде воду,
А я пила і ще буду, бо-м такого роду.
3598. Пийте, люди, говоріте, бо я подорожна,
Не спостигну взяти в руку, порційка порожна.
3599. Відколи мня моя мати на світ народила,
Ще-м такої солодкої горівки не пила.
3600. Горівочка соковита, медком перелита,
Та не раз я, горівочко, через тебе бита.
Ой та й бита, ой та й бита, та не боронена,
Калинова паличинка до рук поломлена.
3601. Казав мені мій миленький там на заріночку,
Лиши, любко солоденька, пити горівочку.
Та й у мене й у садочку зацвіла береза,
Ци ти видиш, яка-м сумна та як я твереза.
Як горівки та нап'юся, я з людьми побуду,
Та тогди я, мій миленький, за журу забуду.
3602. Напиймося, мій миленький, солодкого мідку,
Та чей же ми забудемо, мій миленький, бідку.
3603. Чорнявая, білявая колопні мочила,
Я горівку не знав пити, вна мене навчила.
Я горівку не знав пити, медок солоденький,
А вна мене ба й навчила за часок маленький.
3604. Дай, шинкарю, горівочки та дай добренької,
Та най я ся, каже, нап'ю та до миленької.
3605. Нап'юся горівоньки та нап'юся пива,
Та до тої дівчиноньки, котра чорнобрива.
3606. Ой напийся, молоденька, до мене горівки.
Ти не маєш чоловіка, я не маю жінки.

3607. Покладу я горівочку на стіл яворовий,
Та пий, любко, не журися, поки я здоровий.
3608. Ой та дана, дана, дана, горівка вівсяна,
Ой я пила цілу нічку та й-ем ще не п'яна.
3609. Не я п'яна, не я п'яна, горівочка п'яна,
Купи, милий, горівочки, вип'ю гарнець сама.
3610. Вчора-м пила, нині п'ю, та й ще завтра буду,
А як прийду додомоньку, мужа бити буду.
3611. Ой ти дуб, ой ти дуб, а я березенька,
Ой ти п'яний, мій коханий, а я тверезенька.
3612. Николаю, я вмираю, бігай по горівку,
Не бери сі малу склянку, озми сі берівку.
3613. Ой дана моя, дана, чого я не п'яна?
Ей, маю я надію на другу неділю.
3614. Запрягайте воли сиві, запрягайте чорні,
Та дайте мні горілочки, бо висохло в горлі.
Коби пити, коби пити, коби ся любити,
Коби добрий розум мати, з людьми говорити.
Коби пити, коби пити тоту горівочку,
Та коби ся не качати по тім заріночку.
3615. Мене мати породила та й позолотила,
Іно мені на горівку рот повеличила.
3616. Кристалові порційочки, мальовані флаші,
Напиймося горівочки, товариші наші!
3617. Та нап'ємось, товаришу, нап'ємось, нап'ємось,
Хто нам буде заважати, того си наб'ємо.
3618. А й пийме, легінику, та пийме, та пийме,
Татко буде колотити, а ми ймім та бийме.
3619. Ой пийме, легіники, зорілки доброї,
Пан бог знає, де будемо неділі другої.
3620. Погарчику криштальовий, іму тя за вушко,
Та поклоню на білявку: — Будь здорова, душко.
3621. Келішечку, келішечку, чого в тобі дзюрка,
Ачей тебе, келішечку, видзьобала курка.
3622. Та ко годен нині пити, а завтра робити,
Тот ся годен білій дівці в вочка подивити.
Ой нап'юся зорілиці, тої чемериці,
Водить мі ся світ маленький, люде мухариці.

3623. А я з тої гризоти нап'юся парухи,
Стане мені світ, як банька, а люди, як мухи.
3624. Ей, чи пити, чи не пити тую джиджируху,
Там-то вона виграє та по моім бжуху.
3625. Коли пити, пане брате, то лиш по пожитку,
Щоб два вели за підбоки, а третій ніс шипку.
3626. А сей вусок любить медок, а сей горівочку,
А сей любить молодицю, а сей дівчиночку.
3627. А я вутку пию, пию, як ся вутка зове?
А за вутку, баламутку, дай боже здоров'є.
3628. А погарчик то мій братчик, а паленка сестра,
Коби рука здоровенька, до рота донесла.
3629. Паленочко солоденька, паленочко мила,
Чом тебе моя головка ой так полюбила?
3630. Ой п'ємо, гуляємо, п'ємо, гуляємо,
Сиві вулки не проп'ємо, бо їх не маємо.
3631. Дай, шинкарю, паленочки, дай, шинкарю, меду,
Одну маю коровицю і тоту приведу.
3632. Погарчику кришталеви, підойму ті д'горі,
На горівку грошей маю, а плечі мі голі.
3633. Та кувала зозуленька, кувала та вила,
Відки біда гроші мала, що так ся напила?
3634. Кажуть люди, що я пияк, що ся напиваю,
Ой най ся той напиває, котрий гроші має.
3635. Ой широкі шалавари землю замітають,
Два крайцари во ремені й тоті заважають.
3636. Горілочко оковита, люблю ж я тя пити.
Тяжко, гірко заробити, тебе заплатити!
3637. Журилися сусідочки, що буду робити,
Що горівку піду пити, нема чим платити.
Та я буду та й платити тими дудочками,
Що зароблю, загіркую своїми руками.
3638. Ой п'ю я, молоденький, але не за твоє,
Але п'ю я, ізпиваю здоровлячко своє.
3639. Кажуть люди, що я пияк, горівки не пив би,
За горівки півкватирки штири дні косив би.
3640. І ти не пий, і я не пий, та хто буде пити?
Та хто буде на шинкарські сироти робити?

3641. Ой туду, ду, ду, ду, ду межі дудочками,
Що зароб'ю, усьо проп'ю із молодичками.
3642. Горілонько воковита, даю за тя злото,
І ти мене, молодого, провадиш в болото.
3643. Ой нап'юся горілочка та й плету ногами,
Іно я ся підпираю носом та й зубами.
3644. Ей, сідай, сідай, рітай, рітай, сідай-дана!
Та підемо по горівку аж до Маркітана.
3645. Ой дай-ко нам, Абрамчику, доброї горівки,
Бо ми цесе карбуляли аж із Ковалівки.
Огірочки, пуп'яночки, тут ся розвивайте,
А ви, наші молодчики, медок попивайте!
3646. Ой п'ю я горілочку, як корова воду,
Не дивуйте, люди добрі, я такого роду.
3647. Не дивуйте, добрі люди, що я обідрався!
Неньо у мня пиячисько і я в него вдався.
3648. Напив-єм ся горілочка, тої дерев'янки,
Стали очі, як цибулі, коло тої склянки.
3649. Ой напився я, напився, як той старий баран,
Та що кому та до того, я ся о то старав.
3650. Напив я ся, товаришу, напився, напився,
Нікому я честі не дав, сам бідов зробився.
3651. Ой п'ється, чи не п'ється горівка з водою,
Якби ж не пив горівочку, не був би-м бідою.
3652. Аби-с знала, дівчинонько, який я драбуга,
Та я пропив за горівку желізо від плуга.
3653. Ой п'ю ж бо я горівочку, буду попивати,
Аби мені не жаль було, як буду вмирати.
3654. Ой умру, мамко, умру та не буду жити,
Останеся паленочка, тко ї буде пити?
3655. Останеся паленочка та й вино варене,
А й тко її буде пити, як не буде мене?
3656. Почекай ня мало смерте, дай я приладжуся,
Як я буду умирати — горівки нап'юся.
3657. Ой коли ж хотів, легіню, та на світі жити,
Не йти було та й до корчми горілочка пити.
3658. Та як умру, та як умру, сховайте мя в місті,
Горівочку, з береличком на гробі повісьте.

- Буде вітер провівати, горілков хитати,
Ба де ж тота п'яниченька, що ї не видати.
3659. Ой дивіться, люди добрі, який я, який я,
Від неділі до неділі п'яний я, п'яний я.
3660. Чи я тобі не казала, Михайле, Михайле,
Не пий, не пий, горівочки, бо того не файне.
3661. Закувала зозуленька та сказала «вівку»,
Та трохи ня насварила жінка за горівку.
3662. Ой пішов я до коршмоньки, впився я горілков,
Вдома жінка буде бити, що-м продав ялівку.
3663. Поки моя коровиця на вборі ревала,
Поти мені арендарка горівки давала.
3664. Горілице, дурілице, зрадлива-с, небого,
А зрадила ти на світі а вже не одного.
А хто тебе попиває, тот смуток забуде,
Повідає, розуміє більше, як всі люде.
Не боїться ані попа, ні краля самого,
Кілько кличе на шинкарку: — Дай горілки много.
Ой іде він додомочку, плутає ногами,
Утирає носом землю та й гребе руками.
Ой прийде він додомочку, паде серед хати,
Жона лає, діти плачуть: — Давай, тату, спати!
Ізбудиться завтра рано: знає, що то біда,
Біжить просто до сусіда позичити хліба.
Сусід каже: — Знайте, куме, що то мати діти,
Було в коршмі не сидіти — на хліб заробити.
Кой би не та горілиця, не тот паруха,
Позбавила она мене із плечей кожуха.
Коби не та горілиця, не та оковита,
Позбавила она мене із комори жита.
3665. Ой коби-сме, товариші, горівки не пили,
Коршмарі би клоччя пряли й снопи молотили.
Ой кувала зозулечка, кувала, кувала,
Мені мамка говорила та й наказовала:
— Ой хто хоче воли мати, за плужком ходити,
Та не сміє ані капки паленочки пити.
Ой не думай, любий синку, що паленка дармо,
Взяли воли, як соколи, та возьмуть і ярмо.
3666. Журилася мамка мною, як рибка водою,
Не пий, сину, паленочку, бо будеш бідою.

- А я мамку не послухав, пропив ріпи яму,
Взяли воли та й корови, ще й хотіли маму.
3667. Ой татуню, ой мамуню, не пийте горівки,
Бо в горівці сидить дідько, вискочить з берівки!
А з берівки до живота, стане тропотати,
Язык стерпне, стане колом, буде булькотати.
Потім дідько стане кріпко голову лупати
І занудить, стелепоче, будете ригати!
Хто горівку любить пити, розуму не має,
Бо горівка — помийниця, життя вкорочає.
3668. Ой не пийте горівочки, горівка весела,
Бо вже жиди з-за горівки купили села.
3669. Чи ви чули, люди добрі, баєчки такої,
Що я хочу заспівати співанки дурної.
Але свині полетіли, гуси горох зрили,
А стодола погоріла — снопи ся лишили.
3670. Сеї ночі опівночі неслава ся стала,
Миші хату підрубали, баба з печі впала.
3671. Ой смійтеся, дівчатонька, та й ви молодиці,
Я посіяв файку жита, а цибух пшениці.
3672. На припічку молотив, на запічку віяв,
Під припічком наорав, пшениці насіяв.
3673. Я, сарака циганчучок, на біду зістався,
Іспалила мама санки, що з печі спускався.
3674. Ой Іван Подолян ходив з посторонком,
Вперезався комишем, підпирався ворком.
Тримав став на печі, черпав воду саком,
Ловив рибу грабельками, стріляв птахи маком.
Як ся став запалив, риби погоріли,
Попалені щупаки до ліса летіли.
Невеликий чоловік рубав ціпом дуби,
Вдарив жабу по хвості — вибила му зуби.
3675. Ішов дід з Дубровід, баба з Дубровиці,
Найшов дід воловід, баба рукавиці.
Найшов дід воловід, бички запрягати,
Найшла баба рукавиці, горшки витягати.
3676. Ішов тютюн дорогою, здибає го люлька:
— Ой ти тютюн, а я люлька, покуримо тутка.
3677. Ой-як я ся, молоденький, зачинав женити,
Мусила мі на весілля вся птиця служити.

- Жовтогрудки були свашки, дрозди вінці вили,
А й бо пташки, добрі свашки, на голов зложили.
Ворониha кухарила, кавка воду носить,
А молода ластівочка на весілля просить.
3678. В козаря весілля, а в гриба гостина,
Голубінка, добра жінка, в пропій запросила.
3679. Сидить заєць під корчем та й думку гадає,
Недавно ся оженив, вже жінки не має.
3680. Сидить заєць на колоді, рукавиці крає,
А воробчик, добрий хлопчик, на скрипочку грає.
А сороки білобокi ноженьками дуб, дуб!
А ворони, старі жони, оченьками луп, луп!
А сороки білобокi прийшли танцювати,
А ворони, старі жони, прийшли переймати.
3681. А сорока білобока пішла танцювати,
Чорний крук узав друк, пішов підганяти.
3682. Сидить сова на купині, чипці виплітає,
А соловій в сопілочку коломийку грає.
Сорока ся закасала, бере вітер в танець,
Ворона ся задивила, зломила сі палець.
Бодай тебе, сорочино, та із твоім танцем,
Як я піду додомоньку із зломаним пальцем?
А коростіль попід постіль ноженьками дуб, дуб,
А синиці з-під полиці крилоньками луп, луп.
3683. Ой скрипочки із липочки, струни з прядевниці,
Як заграю коло стола, чути до полиці!
3684. Кувала мі зозулечка, кувала зозулька,
Нехай собі потанцюють бобок та фасулька.
3685. Воробець збив горнець, воробчиха миску,
Вороб'ятко, сиротятко, дістало по писку.
3686. Сидить котик на полиці та витріщив очі:
— Віддай, Грицю, паляницю, що-с украв уночі.
3687. Зарізала мотовило, начинила решето,
Дає мені вечеряти ні сесеє, ні тото.
3688. А на печі гаряче, на припічку тісно,
А на лаві студено, на постелі смішно.
3689. Ой трус, коти та варкоти, горох молотити,
Лабочками обертати, а хвостиком бити.
3690. Через стіни вода тече, хліб ся в п'єцу пече,
Вітер хату замітає, кіт дрива в п'єц мече.

3691. Чи чули ви, люди добрі, що ся в світі діє?
Когут хату замітає, курка муку сіє.
3692. Из-за гори високої їхали вірмени,
Купували когутика біленького в мене.
А я цього когутика не продам, не продам,
Бо це-с в мене когутичок великий господар.
Ой як вийде на вуличку, то все гребе, гребе,
Та на кожду вечерочку курочку приведе.
Тютю, тютю, чубатенька, пуцу ті до хати,
А ти будеш яйці нести, я буду ховати.
3693. Два когути, два когути жито молотили,
Дві кокошки, дві кокошки до млина возили.
3694. На припічку молотив, на запічку віяв,
А на п'єцу поорав, пшеницю посіяв.
3695. Ой піду я до млина, що ся в млині діє,
Вода камінь обертає, питель муку сіє.
Коза меле, коза меле, а цап насипає,
А козятко, небожатко, мірки відбирає.
Муха місить, муха місить, комар воду носить,
Кітка пече, кітка пече, а кіт бога просить.
3696. Є у мене хліб печений, кітка дрива возить,
А котюга сіренькая зразу в печі топить.
Попід лаву вітер віє, хату замітає,
А попід піч тече річка, миски помиває.
3697. Через хату вода тече, а хліб ся сам пече,
Вітер хату замітає, кіт дрива в піч мече.
В мене пічка хлібець пече, котик дривця носить,
З-під постелі вода тече — мисочки полоче.
3698. Попід море свиня оре, а когут волочить,
А дівчина чорнобрива борозди толочить.
3699. Через гору високою мара вовка гнала,
А там заєць цівки вив, серна кросна ткала.
3700. Ой ішов я попід ліс, там ся набрав страху,
Заєць грає, вовк гуляє, а серна за сваху.
3701. Заєць косить, заєць косить, лисичка вбирає,
Павук мече на копицю, муха потоптає.
Каже заєць молоденький: — Буду ся женити.
Павук вуса підкручує: — Піду ті дружбити.
3702. Баран косив, баран косив, а ягниця гребла,
Таку стирту накидали — від землі до неба.
3703. Комар луки покосив, муха посушила,
Заєць в купи поскладав, мишка повозила.

СОЦІАЛЬНО-
ПОБУТОВІ

КОЛОМИЙКИ ДОРАДЯНСЬКОЇ ДОБИ

ПАНЩИНА

3704. Через кладку йду на грядку та й сі так гадаю:
Чи є ще десь біда гірша, як у нашім краю?
3705. Ой чого ти поскрипуеш, ти, йодлова хато?
Нема добра в нашім селі, бо панів багато.
3706. Питається козак дівки: — Чого-с така бліда?
— Ци не знаєш, козаченьку, яка у нас біда?
Доки були старі пани, лихі на роботу:
Цілий тиждень собі роби, панові — в суботу.
А теперки, пане брате, як настали пани,
Виганяють в понеділок на панській лани.
Виганяють в понеділок, гонять до суботи,
Іще кажуть: — Ви лайдаки, нема з вас роботи!
А в суботу визначено на чотирьох квартиру,
Ой ци випив, ци не випив, та й пішов на варту.
В понеділок з сходом сонця о третій годині
Вже виїздить пан вокоман на своїй кобилі.
Призбирав сі горівочки та має що пити,
Як виїде на лан панський та каже всіх бити.
А котрії побитії, як піскарі в'ються,
Наші пани вокомани ще з того сміються.
А в Личківцях вітер віє, в Постоливцях тихо,
А в Личківцях біди нема, в Постоливцях лихо.
А вже наша Постолівка обросла вербами.
Котрі мали по шість волів, то пішли з торбами.
3707. Чого було не чувати, а тепер видати,
Що наказав пан Ромашкан на морги орати.
Коби-то то та на морги, але то на ризи,
Бодай тобі, Ромашкане, скрутив дідько вьизи.
3708. Ой напиті, вражі ляхи, напиті, напиті,
Та насіли вражі ляхи ой на нашім житі.
3709. В Старогвіздці заgrimіло, в Малогвіздці тихо.
Ой веземо сорок дубів панові на лихо.
3710. Ой святенько, бо на спаса в церкві дзвони дзвонять,
А присяжні ватамани на лан з серпом гонять.
3711. Ватамана нема вдома, ватаманка вдома,
Ой сталася в ватамана в городі содома.
Ой бодай ті, ватамане, та й хата згоріла,
А як мені, молодому, панщина доїла.

- Панщина мі та й доїла, побили мя злидні,
Урбарія великая та й панщина три дні.
3712. А я свого пана маю, на нього дуфаю,
Вчора-м дістав двадцять і п'ять, ще на завтра маю.
3713. Вчора була неділенька, та гріх було прати,
А днесъ женуть на панщину, не є ся в що вбрати.
3714. Ой ти, пане отамане, ти отаманочку,
Помарніла челядонька на твоім ланочку.
3715. Ой зацвіла синя квітка на плоті, на плоті,
Ой змарніло біле личко на панській роботі.
3716. Ой зацвіло синє зілля на терновім плоті,
Зробила-м сі білі ручки на панській роботі.
3717. Болять мене, мамцю, ручки від панської мучки,
Болять мене, мамцю, обі, що не роблю собі.
3718. Ой чи я то нещаслива, чи моя мамочка,
Що гнеш спину день і нічку в клятого паночка.
3719. Ой вже вечір вечеріє, сонце на затінку,
А ти пане отамане, не дась підвечірку.
3720. А в нашого окомана робота легонька,
Тільки годі проковтнути, стиранка м'ягонька.
3721. Ідемо ми на панщину та на цілу днину
І беремо із собою маленьку дитину.
Ой як гірко жіночкам на то ся дивити,
Що не можна навіть піти дитину вповити.
Ой, Австрію, Угорщину, які ви прокляті,
Що на ваших панських полях стали ми горбаті.
Та не маєм ми ні свята, не маємо долі,
Бо робимо дні і ночі на панському полі.
Не можемо вже робити й не маєм вохоти,
Бо вже скоро дістанемо у легких сухоти.
3722. Всюди біда, всюди біда, в нашім селі гаразд,
А як вийдеш на панщину, покладають зараз.
І Грицькові, і Федькові кажуть потримати.
Пан підстаріст бере смичок, зачинає грати.
3723. Та де гаразд, та де гаразд, на Русівськім гаразд,
Ой чи винен, чи не винен, дають буки зараз.
Тютюнник тя веде, веде, окоман тримає,
А паничик молоденький буком потягає.

- Паничику молоденький, не треба нас бити,
Яка осінь великая, ми будем робити.
Мем робити, мем робити, мем тютюн ламати,
А як прийде зима туга, мем перекладати.
3724. Ой прийшов я та до двора, зараз покладають.
А вокоман з мандатором ззаду забігають.
Ой прийшов я та до двора, кладуть мене бити.
Ой вже ж бо я од панщини не можу ходити.
— Не бий мене, атамане, не бий мене, пане!
А хто буде лани жати, як мене не стане?
3725. А щоби вас, пане Яне, з вашими панами,
Так-єсте мні плечі збили, якби каменями.
3726. Ой вже вечір вечеріє, час вже спочивати,
Нагайшем через плечі, до снопів в'язати.
Ой ти, пане отамане, ударив-с ня дуже,
Ой я лежу та й гадаю, що не встану уже.
3727. Ой на лану, на ланочку, та на громажінню,
Били пани атамани дівчину Марію.
За що її били, били, за яку причину?
Не хотіла відробити за дедю панщину.
Її дедик із косою, ненька з грабельками,
А дівчина понад воду з білими ніжками.
3728. Ой вдарив мя пес окоман та вдарив мя дуже,
А я лежу та й гадаю, що не встану уже.
Ой ударив пан по лицю, атаман батогом,
Не так то їй ще й боліло, як то їй був сором.
Через тоті пани, пани, через ті урядки,
Прийде мі ся завісити ногами до грядки.
3729. Ой ти, пане ватамане, не бий мі дівчину,
Бо я тобі за дівчину безголов'я вчиню!
Ой ти, пане ватамане, прошу тя на пиво,
Не бий мою дівчиноньку, як вийде на жниво.
3730. Отамане, отамане, прошу тя красенько,
Не бий мої дівчиноньки, як вийде пізенько.
3731. Ой ти, пане отамане, прошу тя на пиво,
Не бий мої дівчиноньки, як вийде на жниво.
— А я того пива не пив і не буду пити,
Як вийде вона на жниво, такой буду бити.
3732. За що ж маеш її бити — бо їй удаєся,
Як до мене снопи несе — не раз засмієся.

3733. Отамане молоденький, буду ті казати,
Не бий мою дівчиноньку, як вийде в'язати.
— Ой ти, пане отамане, буду тя просити,
Не бий мого миленького, як вийде косити.
3734. Пан, окоман не зважав на хорошу вроду
І брав хлопа за чуприну, насипав му бобу.
3735. Ой вже вечір вечеріє, сонечко заходить,
Пускай, пане, люди з лану, бо душа виходить.
3736. А вже вечір вечеріє, сонце над липами,
Пускай, пане отамане, додому з серпами.
3737. На високій полонині когилася бочка,
Та не шкодуй, боже, грому, та вдар у паночка.
3738. Ой паночку, лахманочку, пусти мя додому,
Ой змарніла, почорніла дівчина за мною.
Ой змарніла, почорніла і сам же я знидів,
Через тоті два вечори, що-м любки не видів.
Через тоті два вечори, через тоті ранки,
Через тебе ти, негідний, не був-єм в коханки.
3739. Бодай тобі, отамане, дідько очі видрав.
Що ти мене від дівчини на панщину вигнав.
Візьми собі, отамане, коня вороного,
Пусти мене додомоньку, до кохання мого!
Ой вже вечір вечеріє, вже сонечко низько,
Пусти мене, отамане, до милої не близько.
3740. Як я піду з панщиноньки, собі заспіваю
Перед тими воротами, де дівчину маю.
3741. Продай, мати, сиві воли та викупи сина,
Хай не ходить, хай не плаче молода дівчина.
3742. Ой ти стоїш на горі, а я на долині,
Коби пани дозволили, женив би ся нині.
3743. Ей, що-м гадав учинити, тото я учиню,
Продам коня вороного, викуплю дівчину.
Продам коня вороного, продам і другого,
А викуплю своє дівча з-під пана чужого.
Бо я свого пана маю, на пана дуфаю,
А як іду улицями, плотами хитаю.
3744. Ой паничу, паниченьку, іди за панами,
Не подоба паничеві з руськими дівками.
3745. Не стій, коню, коло плота, не тупай болота,
Ой не люби, дівко, пана, бо дурна робота.

3746. Ой на горі на високій явір ся колише.
Ой того я хлопця люблю, що панщину пише.
3747. Як панича не любити, коли подобонька,
Очка чорні, личка повні, як у голубонька.
Як панича не любити, коли панич пише,
Від панича дитинонька сама ся колише.
3748. Люблю пана, люблю пана з білими руками,
Заїлася пані кропом, а пан огірками.
3749. Та як пана не любити, коли бо пан панство,
Два гудзики над гузицев, ціле господарство.
3750. Ой вже вечер, ой вже вечер, сонце на осиці,
А нашому паничеві чиряк на язиці.
3751. Ей, у пана окомана контуш за плечима,
Сидять вуші чубатії з чорними очима.
3752. Ой на горі, на високій пани бульбу печуть,
Не дають нам доступити, бо каміння мечуть.
3753. Ой ти, пане отамане, заклену тя в неню,
Чи я тобі не нажала до полудня жменю?
До полудня вжала жменю, а відтак другу,
Чи я тобі не відбула панщину тяжкую?
3754. А наш цісар видав право, що нема панщини,
Нехай ляхи псують гроші, най роблять машини.
3755. Та вже пани побідніли, та вже пани бідні,
Стягаються по лошаті, тікають до Відні.
3756. Ой гаю мій зелененький, гаєчку, гаєчку,
Утікала панщинонька з нашого краєчку.
3757. А де ж ви ся забарили, наш любий паночку,
Що нам дали по бучкові на нашім ланочку.
Та най би то по бучкові, а то по чотири,
Та най би то поволеньки, а то дуже били.
Коби борше дочекати світлої світлиці,
Подякуєм отаману за тонкі палиці!
3758. Ой на горі полукіпки, на долині копи,
Виступайте ляшки-панки, най гуляють хлопці.
Ой на Кути дріженька, на Кути, на Кути,
Ми би в панів не служили, коби не рекрути.
Ми би в панів не служили і панів не знали,
Якби они білі ручки назад не в'язали.
3759. Ой волю я, пане брате, цісарю служити,
Ніж я маю вражим ляхам панщину робити!

3760. Ой під мостом рибка з хвостом та й дрібненькі раки,
Та й тікайте з цього двора, дівчата-сараки.
Та й тікайте з цього двора, забирайте сліди,
Та й ви то ся в цього пана навіділи біди!
3761. Ой-ти, брате, братійочку, не пий горілочку,
Але, брате, братійочку, возьми сі дівочку.
Ой хорошу та й дівочку, хорошу дівчину,
Та запали сіни, хату, ходім в Волощину!
Ой у тоту Волощину, ба й в Волощиночку,
Та щоби-сте не робили тяжку панщиночку!
3762. Ой та дана, ой та дана, що мі за догана,
Не боюся в Ходовичах ні вїйта, ні пана.
Я панщину відробила, податок віддала,
Тепер я сі заспіваю: — Ой та дана, дана.
3763. Ой піду я до покою, тупну я ногою,
Всі ся пани позривали, я ся їх не бою.
3764. Не боюся я ні вїйта, ані економа,
Я не піду на панщину, буду сидів дома.
3765. Ой ввійду я до покою та й тупну ногою:
Віддай, пане, мої літа та й молодість мою!
3766. Бодай тобі, наш паноньку, вигоріли лани,
Ой який ти сам недобрий, такі отамани.
Бодай тобі, наш паноньку, вигоріли луги,
Ой який ти сам недобрий, такі твої слуги.
3767. А й пане мій, каже, пане, то-с мі запанував,
Коби тебе дідько узяв, я би-м не банував.
3768. Бодай же ті, атамане, зуб цирулик вирвав,
Що ти мою дівчиноньку на панщину вигнав.
3769. Бодай ляхи панували, бодай ляхи мали,
Бодай вони ще за плугом хробаки збирали.
3770. Бодай пани панували, бодай пани жили,
В веретки ся зодягали, в нас хліба просили.
Бодай панки панували, бодай панки жили,
Бодай панки при дорозі камінчики били.
Бодай панки панували, бодай панки жили,
Бодай панки в Галичині кайдани носили.
Бодай панки панували, бодай панки жили,
Бодай панки в Галичині песики лупили.
3771. Бодай пани панували, бодай пани жили,
Бодай пани в Станіславі крізь грати дивились.

3772. Закувала зозулечка на волоськім боку,
Бодай панів дідько забрав — забрали толоку.
3773. Бодай пани панували, бодай пани жили,
Бодай пани межи люди з торбами ходили.
3774. На високій полонині згоріли вбороги,
Та дай, боже, нашій пані, вби виресли роги!
3775. Аби пани панували, аби пани жили,
Аби пани торбонцями каміння возили.
3776. Бодай пани не прожили, гаразду не мали,
Бодай пани за плугами картофлі збирали.
3777. Коби пани панували, вїйти вїйтували,
Коби пани свині пасли, вїйти завертали.
- ОПРИШКИ
3778. На високій полонині ізродили рижки,
Та ци підем, пане брате, навесні в опришки?
А що у тій Чорногорі, за вороні коні?
Ходім, брате, в гайдамаки, чуєм за червоні.
Ой і чуєм за червоні в пана молодого
Та як би їх та узяти з двора головного?
Ой я знаю, пане брате, як би їх узьбити,
Молодого того пана до стінки прибити,
Ой прибити руки, ноги, ще й межи плечима,
Щоби він ся на нас дивив чорними очима.
3779. Нащо ж тобі, пане брате, торбину двигати,
Ліпше тобі, пане брате, людей розбивати.
Чи знаєш ти, пане брате, що будем діяти,
Виріжемо песіх врагів, будем панувати.
Чи видиш ти, пане брате, за лісом могила,
Чи ти умреш, чи повиснеш, раз мати родила.
3780. Ой брате, товаришу, брате, товаришу,
Та як підем панів бити — плотами колишу!
3781. Ой підемо, пане брате, на високі гори,
А там будем рабувати ляцькії комори.
3782. Та будемо розбивати, та найдемо гроші,
Та купимо черевики дівчині хорошій.
3783. Та й будемо, товаришу, гуляти, гуляти,
Хліб із торби витягати, на камені спати.
3784. Ой хлопці ми, пане брате, а всі-смо хороші,
Ходім, будемо розбивати, будемо мати гроші.

- Не вчив я ся розбивати, не вчив я ся красти,
Лише сіно громадити та й в копиці класти.
3785. Ой цимборе, цимборику, ходім нежонаті,
Ми будемо убивати магнати багаті.
Ой іде машиночка без пари, без пари,
Доста било нам терпіти од панчуків кари.
3786. Напиймося, пане брате, води студеної
Та й підемо добувати пані золотої.
3787. Ей, підемо, пане брате, та в гай зелененький,
Та й щоби нас згонив хлопець молоденький.
3788. Звуть нас дуки злодіями, кажуть, що рабуєм.
Скільки вони людей вбили — ніхто не рахує.
3789. Коби мі ся та й бук розвив, та й берези білі,
Ой пішов би-м в гайдамаки на штири неділі.
Через тії рекруточки, через тії ляшки,
Покидаю вітця, матір та йду в гайдамачки.
Та не в тії гайдамачки, що б'ють, розбивають,
Іно в тії гайдамачки, що п'ють та й гуляють.
3790. Але тоті гайдамаки не б'ють, не стріляють,
Котрі файні молодиці д' собі притуляють.
3791. Йдуть легіники завзяті лісами, горами,
Не сховають пана-ката кованії брами.
3792. Є у мене топір, топір, та й кована бляшка,
Як топірцем замахую — ні німця, ні ляшка.
3793. Пішов любко у опришки на штири неділі,
Чей принесе своїй жінці сороковці білі.
3794. Ой кувала зозулечка трьома голосами,
То ся, брате, утімнее, ходячи лісами.
То ся, брате, утімнее та найдужче вліті,
Тому добре, тому добре, що на вільнім світі.
Тому лихо, тому лихо, що сидить в неволі,
Беруть его до катушів, як жидів до школи.
А в лісі ся смашно не їсть, смашно не всинає,
Его душка у заскіпі, куда поступає.
Его душка у заскіпі, а серце не вгріте,
Усе куда та поступить, все кричать: ловіте!
3795. Скачи, коню, підо мною широко ногами,
Бо йдуть ляшки, гайдамачки, в погоню за нами.
3796. Та чому ти, файна любко, та не виходила,
Та як мене попри тебе катюга гонила?

3797. Гей, ви, ляхи, гайдамаки, що ви наробили?
Течуть річки кервавії з гори на долину.
Течуть річки кервавії, течуть сльозавії,
А все тото наробили ляхи-заведії.
3798. Небагато легіників гуляли, гуляли,
А за ними, молодими, ровту ізбивали.
Та то ровта, та то була волоського пана,
Ой та пішли, та й зловили легіня Івана.
Ой коли-с хотів, легіню, та на світі жити,
Не йти було та й до коршми горілочки пити.
3799. Закувала зозуленька у лісі на пруті,
Ведуть, ведуть миленького я в железнім путі.
3800. Заки мене не в'язали, не знав же я муки,
Та як мене ув'язали, посиніли руки.
Та як мене ув'язали новим воловодом,
Та так мене провадили милої городом.
3801. Ей, ко тя, легінику, на ото нарадив,
Аби тебе горі селом жандарик провадив?
— Ей, мене нарадили мої товариші,
Ми ходили розбивати панськії вариші.
3802. Закували мні шандери, ой учера днині,
Та так мене в голов' били, що болить донині.
3803. Подивлюся у віконце тото, що в повалі,
Ой ти, моя білявочко, сиджу в криміналі.
3804. Ой дубино зелененька, я тя вікном виджу,
Ти, дівчино молоденька, я в гарешті сиджу.
3805. Ой сиджу я у темниці місяць і один день,
То не знаю, білявочко, коли ніч, коли день.
3806. Воліла-м мя, моя мати, в болото веречи.
Ніж мя мали печеніжські гайдуки стеречи.
3807. Ой кувала зозулина, кувала летячи,
Та уже мі надоїло в темниці сидячи.
3808. Ой темниця мурована на чотири штоки,
Я в ній мушу посидіти зо чотири роки.
3809. Ой темниця мурована з твердого каміння,
Я в ній мушу посидіти за панське лахміння.
3810. Ой на горі нивка, нивка, я кінця не виджу,
Втішилися вороженьки, що в арешті сиджу.

Не тіштеся, вороженьки, не тіште, не тіште,
Заберіть сі посторонки, ідіть ся повіште.

Ви гадали, вороженьки, що там буду гнити?
Верну я ся додомоньку й назад буду бити.

Ой чи буде кримінал, чи буде неволя,
Ой щебуду я вас бити, дійся божа воля.

3811. Ой ішов я з Тернополі, з тяжкої неволі,
Та й погубив я кайдани по високій горі.

3812. На високій полонині зародили рижки,
Закохав я собі силу та й пішов в опришки.

Не рік, не два ходжу лісом та не маю щьистя,
Хоч у мене тільки грошей, як у лісі листя.

Ой вийду я в полонину на високі гори,
Де Черемош воркітливий каміннячко оре.

По долині жовнярики на села злягають,
Трясуть хати попід лісом, Довбуша шукають.

Пушкар веде, помагає, нагороди хоче,
А я його нагороджу кулев межи очі.

Маю бартку, порошниці, новенькі пістолі,
Лиш не маю свої хати, щасливої долі.

3813. Ходив Довбуш з опришками лісами, горами,
А він хотів розправлятись з польськими панамі.

3814. Ой стогнали буковинці, стогнали гуцули,
Про Довбуша заспівали — про горе забули.

Як я собі нагадаю, куди ми ходили,
Та й за нами жандаріки ланцюги носили.

Ой піду я попід лісом через плай на Руду,
До каміння Довбушева на пораду піду.

Скажи мені ти, каміння, Довбушеве місце,
Як панів нам бити треба, як їх з світу звести.

РЕКРУТЧИНА

3815. Ой прийшла мі повісточка, рокувати маю,
Серце мі ся розпукає з великого жалю.

3816. Ой гуляйте, файні хлопці, завтра не будете,
Прийшла карта од цисаря — на війну підете.

Будете ви своєв кровцев моря доповняти,
Будете ви білим тілом орли годувати.

3817. Прийшла карта цисарева святої неділі,
Щоби брати в вибранчики хлопці молодії.

3818. Ой оба-смо собі брати, як у лісі дуби,
Коби-смо ся не дістали цисареві в зуби.

3819. Та як би я з товаришем та й дома ночував,
Давно би я в Станіславі черевички вбував.

3820. Ой ішов я до церковці в неділю раненько,
Письмо поштар подає мі — головко бідненька!
Ой та став я, молоденький, те письмо читаю —
Та на двадцять і першого ставитися маю.

3821. Проси бога, дівчинонько, і я буду просив,
Панам очі най загладить, як стану до льосів.
Проси бога, дівчинонько, святої Варвари,
Панам очі най загладить, як стану до м'яри.

3822. Проси бога, дівчинонько, та й я буду просив,
Ой щоби я цисарського мундуру не носив.
Проси бога, дівчинонько, падай на коліна,
Як ся верну з регементу, возьму тя без віна.

3823. В Станіславі на ратуші побиті клиночки,
Ой то будуть відбирати голих без сорочки.
Ой то будуть відбирати, на венгри давати,
Ой на венграх, на зарінках регемент збивати.
Ой на венграх, на зарінках регемент шпарують,
Тати плачуть, мами плачуть, дівчата жалують.

3824. А я пішов до Галича, став сі в кутку, в кутку,
Кажуть мі ся розбирати, нещасливий смутку.
А я, хлопець молоденький, тяженько зітхаю,
Знаю добре, же мя возьмуть, бо ганчу не маю.

3825. Ой цисарю, цисароньку, що ти сі гадаєш?
Добрих хлопців забираєш, горбатих лишаєш.

3826. Вітер віє студененький, вербою колише.
Сидить панчик у кріселцях та бранчиків пише.

3827. Ой неволя, товаришу, неволя, неволя,
В Коломиї відбирають, до Чернівець гонять.

3828. В Тернополі на ратуші два дома новеньких,
Там капітан вибирає хлопців молоденьких.
А багацькі вибирає, додому пускає,
А бідними сиротами дзюри затикає.
Бо багацькі гроші мають, то ся викупають,
А бідними сиротами дзюри затикають.

3829. Служив же я рік у ксьондза, два роки у пана,
А ще буду цисареві, що мі за догана?

3830. — Ой цісару, цісароньку, нащо нас вербуєш?
Забрав турок магазини, чим нас вигодуєш?
— Ой буду вас годувати вівсянов половов,
Ой буду вас висилати цісарськов дорогов.
— Як ми будем, цісароньку, половоньку їсти,
То ми будем дороженьков поволеньки лізти.
3831. Та цісарю, цісарику, та цісарю, царю,
Наробив-єс в Буковині великого жалю.
Плачуть мами за синами, жінки за мужами,
А дівчата, ластів'ята, за кавалірами.
3832. Ей, волоссячко моє, кучерявенькое,
Я тя мушу відітяти, бо-с нещасливого.
3833. Кучерики мої любі, що-сте ся діждали,
Та аби вас попід плоти проходжі топтали.
3834. Насілися комісари, насілися пани
Та возили миленького, доки не віддали.
Посадили миленького на крісельце стричи,
А мені ся причуває, що він мене кличе.
3835. Ой в Корничі заgrimіло, а в Ценеві трісло,
Та вже мого миленького посадили в крісло.
Як же його посадили, білу барву дали,
Кучерики попідстригли та ще й розчесали.
3836. А в Збаражі є два доми, бодай ся запали,
Бо там мому миленькому кучерики втяли.
3837. Ой не плач, біла дівко, заплачемо вбоє,
Як увидиш на столику волоссячко моє.
3838. Туди-м ішов з кучерями, звідти без волосся,
Подивися, файна любко, чи мі придалося.
Придалося, мій миленький, придало, придало,
Бодай панам станіславським дихати не дало.
3839. Ой ходила дівчинонька у місті по ринку,
Позбирала кучерики в шовкову хустинку.
Та як она визбирала, ревно заплакала:
Кучерики мої любі, вірно-м вас кохала.
3840. А в Калуші в крайнім домі там пани сиділи,
Ой там мені, молодому, кучері злетіли.
3841. А як мене остригали, я на кріслі сидів,
Сльози очі заливали, що світа не видів.

3842. Ой лишив я тата, маму, лишив я коханку
Та й лишив я кучерики у Львові на ганку.
3843. Доріжечка мурована, мости споряджені,
Відси ішли в кучериках, відти пострижені.
Ой вже мости споряджені, набиті підлоги,
Пішли наші кучерики панам попід ноги.
3844. Ой лишив я кучерики у Стрию на ганку,
Бодай пани поздыхали, що ня взяли в бранку.
3845. Чи я тобі, пане вйіте, дитину зарізав,
Що ти мені, молодому, кучері обрізав?
Чи я тобі, пане вйіте, переорав межу,
Що на мене закладаєш цісарську одежу?
3846. Імили ня у катуне, ведуть ня бирови,
Не журися, моя рибко, я прийду здоровий.
3847. Ой іду у катуни, бировик ня веде,
Чекай, чекай, бировику, научу я тебе.
3848. Чекай, чекай, бировику, як я ся поверну,
Твоя хижка мурована, я ї переверну.
3849. Геї, іду у катуни та іду, та іду,
Та, угольський бировику, дай ті, боже, біду.
Ой дай ті, боже, біду, аби-с не перебив,
Та аби-с ти бировиком в Углі шуга не бив.
3850. Ой у лузі зелененькім зацвіла калина,
На жовніра породила мати свого сина.
Бодай же ви, вороженьки, всі разом пропали,
Нащо мені дитиноньку до війська забрали!
3851. Викохала стара мати цісареві сина,
А самая ся лишила, як в полі билина.
3852. Мати ж моя старенькая, мати ж моя, мати,
Було мене не родити та й не годувати.
Мати ж моя старенькая, а я твій синочок,
То-с мі, мати, породила під карабіночок.
Я карабін через плечі, шабелька при боці,
Воліла мі моя мати втопити в потоці.
Воліла мі моя мати втопити в потоці,
Ніж мі мала бренькотіти шабелька при боці.
3853. Ой заплачеш, люба мамко, заплачеш, заплачеш,
Як ти мою сорочину на три годи спрячеш.
3854. Ой іду я у катуни, моя рідна мати,
Не будеш мі опівночі двері вдопирати.

3855. Ой мамко солоденька, на фурі везуть ня,
Моя душа віщовала, що в катуне взьмуть ня.
3856. Ей, пішла у катуни чулочка кручена,
Нітко за нев не банує — мамка засмучена.
3857. Ей, пішла у катуни чулочка жовтенька,
Нітко за нев не банує — мамка солоденька.
3858. Породила мене мати темненької ночі,
Дала мені біле личко, чорненькії очі.
Воліла-с мі, моя мати, чорне личко дати,
Ніж мали мня, молодого, на жовніра взяти.
3859. Та коли-с ня, моя мамко, в купелі купала,
Тоді мені у Рахові сорочину прями.
Та коли-с ня, моя мамко, в колиску вложила,
Тоді мені у Рахові черевики шили.
3860. Воліла мі, моя мати, в купелі втопити,
Ніж мі мають офіцери за вуха крутити.
Воліла-с мні, моя мамко, в колісці вдушити,
Ніж мні мала-с віддавати цісарю служити.
3861. Волів би-м я товар пасти та громадські вівці,
Ніж я маю пуцувати цісарські ремінці.
3862. Сиві вуцьки, сиві вуцьки, сивенької вовни,
Тко вас буде, вуцьки, пасти, як піду до війни?
3863. Ой я гадав, що ся висплю та й піду косити,
Ізв'язали руки, ноги, карабін носити.
Ой я гадав, що ся висплю та й займу волоньки,
А я займив дрібні сльози аж до Моравоньки.
3864. Шкода травки та й отавки, сіна зеленого,
Шкода мене, молодого, личка рум'яного.
3865. Товариш ся женить, женить, та бере дівочку,
А мені би, молодому, іти на войночку.
3866. Славний город Коломия, ще славніші Кути,
Оце б то я і женився, якби не рекрути.
3867. Нащо мені женитися, нащо мені долі,
Кой у мене в Мукачові карабін на столі.
3868. Як же мені не плакати, як же не тужити,
Усі хлопці поженились, а я йду служити.
Усі хлопці поженились, а я на остатку,
Я сі возьму таку дівку, як червоне ябко.

3869. Відколи мня відобрали, то відтогди гину,
Озьми, мамко, мою любку за свою дитину.
3870. Ступай, коню, підо мною, через криві ріки,
Будь здорова, матінонько, вже-м пропав навіки.
Ступай, коню, підо мною та розбивай грудю,
Будь здорова, родинонько, вже я ту не буду!
3871. Ой мамко солоденька, та я твій синочок,
Та ти мене породила під карабіночок.
3872. Ой заплачеш, моя мати, дрібними сльозами,
Як я буду присягати перед образами.
Ой заплачеш, моя мати, заплачеш, заплачеш,
Як ти мене на цісарським конику зобачиш.
3873. Ой заплачеш, моя мати, з неділеньки тої,
Як увидиш білий ремінь через плечі мої.
Ой заплачеш, моя мати, рясними сльозами,
Як мня будеш пізнавати межі жовнірами.
3874. А нині я тутка, тутка, а завтра я піду,
Ой хто буде припадати коло мого сліду?
Буде мати припадати, буде жаловати,
Дрібненькими слізоньками сліди заливати.
Ой нині я тутка, тутка, а завтра я інде,
Відти мене визируйте, відки сонце зійде!
3875. Та як тото мамка вчула, та й ся засмутила,
Що на моїй головоньці шапка засвітила.
3876. Та коли ня відбирали в Сваляві на ганку,
Так ня сльози обливали, що-м не бачив мамку.
3877. Оставайся, рідна мамко, як явір зелений,
Бо я іду у катуни сумний, невеселий.
Ой кувала зозулечка, там, де біла глина,
Ци готовий, мамко, куфер, фітькає машина.
Зафітькала машиночка аж до Берегова,
Оставайся, рідна мамко, відтепер здорова!
Та я, мамко, виступаю з вашого подвір'я,
Та прийдіть ще у касарню, верну вам одіння.
3878. Бодай тоту песю бранку вода замулила,
Ой не одна мати плаче: — Нема мого сина!
3879. Відправила мати сина на війну раненько,
Сама сіла під віконце та й плаче ревненько.
— Іди, сину, на війноньку та й не обавляйся,
За дві, за три неділеньки назад повертайся.

- Не вернуся, моя мати, не верну, не верну.
Кінь вороний, я молодий, там я ся оженю.
3880. Через гору високою сиві бички жену:
— Бувай, мати, здоровенька, бо я вже ся женю.
— Ой де ж тобі, мій синочку, заповідь казали?
— В Богрочінах на затилю, як мі викликали.
— Ой де ж тобі, мій синочку, ой слюбок давали?
— В Перемишлі в магазині мундур фасували.
3881. А де ж твоя, сину, жінка, а моя невістка?
Через плечі ремінь білий, на плечах торністра.
А торністра пакована та й кошуля біла,
Багничайка по коліна, тільки мого віна.
3882. Летів орел понад море, жалібненько краще.
Взяли сина у жовніри, мати за ним плаче.
Плаче мати, плачуть сестри та й уся родина,
Тепер вже не наша буде, а й царська дитина.
3883. Утоптана дороженька з Самбора до Львова,
А хто ж її утоптав? — Мати жовнярова.
3884. Як узяли парубочка та за жовнярочка,
Не так плаче отець, мати, гірше дівчиночка.
Плаче отець, плаче мати: — Дитя моє, дитя,
Насілися вороженьки та на твоє життя.
Не так плаче матусенька, що го породила,
Більше плаче дівчинонька, вірне го любила.
3885. Ой розпука, пане брате, розпука, розпука,
Бо я їду до цісаря, з дівчинов розлука.
Плаче отець, плаче мати, плаче вся родина,
Куда ходить, руки ломить молода дівчина.
Подивлюся на батенька та й на матіноньку,
А як гляну на дівчину: — Дайте мі радоньку!
Ой дайте мі, люди, раду, бо з коника впаду,
Лишилася дівчинонька ворогам на зраду.
Стрільбо моя набитая, що з тобов робити?
Через люльку солоденьку прийде ся забити.
3886. Не плач, мати, не плач, мила, не плач, не журися,
Маю я ся в що убрати — прийди, подивися!
Ой маю я кабат, зброю, буде в чім ходити,
Піде кровця річеньками та буде що пити.
3887. Ой цімборе, цімборику, ми собі катуни,
Та не одна білявочка за нами банує.

- Не май на ня, біла дівко, ніяку надію,
Бо уже ня записали у марш-компанію.
3888. Хіба, душко, письмо вишло, що піду за Відню,
Здоровенька, віддавайся, я відтвив не вйду.
3889. Ей, іду у катуни, а там буду вояк,
Та за тебе, файна рибко, не забуду ніяк.
3890. Ой на Кути дорожечка, на Кути, на Кути,
Бувай, мила, здоровенька, бо я їду в рекрути.
Бувай, мила, здоровенька, бо я вже рушаю,
Бо я мої співаночки на тебе лишаю.
А як тоті співаночки, що штири линочки,
Та най же їх переймають інші парубочки.
Та най же їх переймають, най же їх співають,
Та най за нас, молоденьких, та не забувають.
3891. Ой дівчино, дівчиночко, випала-с мі з віри,
Чому-с тогди не плакала, як я став до міри?
Чому-с тогди не плакала та не голосила,
Щоби-с мене, молодого, в папів відпросила.
3892. Ой загинеш, моя мила, загинеш, загинеш,
Та як мене, молодого, любити покинеш.
Ой загинеш, моя мила, загинемо вбоє,
Як побачиш карабіна через плечі мої.
3893. Ой іду у катуни на сивім конику,
Сидить мила, поплакує на колодячику.
Ой іду у катуни та поза городи,
Принеси мі, білявочко, студеної води.
Ей, їде машиночка шинами, шинами,
Та поплачеш, білявочко, за нами, за нами.
3894. Ой іду у катуни в зеленім вагоні,
Вже ня, любко, не догониш, хоть сідай на коні.
3895. Ой цісарю молоденький, чини мі на волю,
Узяв-ем ня у катуни, бери й любку мою.
3896. Ой ти ся, рибко, вдаєш, я в катуни їду,
Ци богдай-ес повдовіла, доки з катун прийду.
3897. Ой я мундир фасував, а ти ся дивила,
Каміннее серце маєш, що-с ся не скривила.
— Та як було, мій миленький, за тобов плакати,
Як стояла назад тебе твоя рідна мати?
3898. Ой іду я у катуни у середу рано,
Ой чи будеш бановати, білявко Уляно?

3899. Уже мене відібрали за того вояка,
Ніхто за мнов не заплаче, лиш дівка сарака.
3900. Ой як мене вербували, сивий мундир дали,
Посадили на коника, світами загнали.
Ой як мене вербували в неділю раненько,
Ходить дівча під касарнев, плаче жалібненько.
Ой як мене вербували в місті на риночку,
Штири рази відливали мою головочку.
Штири рази відливали, а п'ятий зачали,
Тоді мене, молодого, за жовніра взяли.
3901. Не буду я, моя мамко, більше косов свискав,
Буду гвера пуцувати, вби від сонця блискав.
3902. Ой я, хлопець молоденький, ніколи побути,
Іти б мені у катуни, шкрабани обути.
3903. Та коби-м я не рекрута, ой не рекруточка,
До мене би не пристала комісна сорочка.
Ой комісна сорочечка пристала до тіла,
Не одна би дівка біла любити хотіла.
3904. Та піду я у катуни, буду катуником,
Ой я ся уперезу жовтим реміником.
3905. Ой ведуть ня у армію мадьяри та й німці,
Та так буду собов бити, як риба в зарінці.
3906. Ей, каже, білявочко, ци не жаль ті буде,
Як я піду умирати межі чужі люде?
3907. Ой ішов я у катуни трьома дорогами,
Ні за ким так не баную, як, любки, за вами.
3908. В колодязі води не є, випила телиця,
Пішли хлопці у катуни самі, як косиця.
3909. Ей, куме-циликуне, солома ся суне,
Най ся суне, най ся суне, бо я йду в катуне.
3910. Ой ви мене у катуни берете, берете,
На кого мі, білявину, дома лишаєте?
3911. Загуди, мі гудаченьку, у тоненькі струни
На послідню годиницю, бо я йду в катуни.
3912. Ой іграйте, легіники, та й я буду з вами,
Та доки нам не виросте трава під ногами.
3913. Ой як мене відобрали та до регіменту,
Наробив я молодицям тяжкого лементу.

3914. Ой не плачте, молодиці, що до Стрия йдемо,
Ой ви тогди заплачете, як ся не вернемо.
3915. Ой до Стрия доріженька, до Стрия, до Стрия,
Обстригли мі кучерики, тепер гола шия.
Чи будеш ти, моя мила, за мнов жаловати,
Як мі будуть черевики ніженьки глодати?
3916. Ой сивії голуб'ята все поле покрили,
Молодії вибранчики до Відні займили.
Ой до Відні, пане брате, до Відні, до Відні,
Відай бо ми в своїм селі панам не потрібні.
Чи до коней? — Ні до коней, ані до піхоти,
Заберемо шаблі в руки, не маєм охоти.
Заберемо шаблі в руки, хлопці молодії,
Подають нам на ночежки гайдани новії.
На ножечки гайданочки, на ручки скрипички,
Ой що сесе за слобідка та й за вечернички?
3917. Ой дзвонили ключі вночі понад море йдучи,
Заплакали вибранчики, в чужу землю йдучи.
Ой не дзвоніть ключі вночі понад море йдучи,
Ой не плачте, вибранчики, в чужу землю йдучи.
Ой як же нам не дзвонити, коли-м голосненькі,
Ой як же нам не плакати, коли-м молоденькі.
3918. Кервавая дороженька зі Стрия до Відні,
А хто ж її ізкервавив? — Новобранці бідні.
3919. Ой летіли гайворони понад Чорне море,
Заплакали молод-бранці, сидячи в неволі.
Не так вони заплакали, та як затужили.
Ото-с мо ся в свого пана вірно дослужили.
Ой ви, старші жовнярики, не робіть нам муки,
Не бийте нас, не лайте нас, навчіть нас науки.
Бо нашії руки нігди того не робили,
Но сіяли та й орали, за плугом ходили.
3920. Ей, підемо, пане брате, я в гай зелененький,
Там нас буде зецерував капраль молоденький.
Там нас буде зецерував, там нас буде вчити,
Там нас буде, молоденьких, по морді лупити.
3921. А я піду на зицирку, зицирки не вмю,
Він до мене по-німецьки, я не розумію.
А я піду на зицирку, визицируюся,
А як піду до касарні, сльозами заллюся.

3922. Як до мене зашваргоче, я вивалю очі.
А я, бідний жовнярина, їсти мі ся хоче.
3923. Ой плаче вояк, плаче, з чорними очима,
Вечериця му на столі, а смерть за плечима.
3924. Та у мене, молодого, серенча велика,
Що ня куля не убила з того леворика.
3925. Ой піду я у катуни та й замельдуюся,
А як прийду у касарню — сльозами вмюся.
3926. Та як прийду у касарню, то буду думати:
Ой кільки я реміннячка маю пуцувати!
3927. Та пішов я у катуни, та у канонірі,
Та дали мі пуцувати два коники білі.
Я коники випуцував, кантар замащений,
Іде майор на конику, я вже засмучений.
3928. Ой вийшов я до штилюнку а вже споряджений,
Коло мене фрайтер ходить, як той пес скажений.
Вийшов фірер і фельдфебель та й стали казати:
— Чи я тобі не дав розказ мундур пуцувати?
А як прийшов пан капітан та й зачав кричати,
Казав взяти на вахцімру, в шпанги закувати.
3929. Як мі дали гвер на плечі, як тота машина,
Вісімнадцять фунтів важить — нещасна година.
3930. Пішов би я, моя мати, з косою косити,
Дала мені, молодому, карабін носити.
Бодай тії карабіни в огні погоріли!
Щоби мене, молодого, плечі не боліли.
3931. Ой цісарє, цісарику, який я слабонький,
Шукай мені, цісарику, карабін легонький.
3932. Ой боже милостивий, який я маленький,
Який у ня на касарні карабін тяженький.
3933. Ей, каже, як-ем плакав коло карабіна,
Як-ем учув, що ся вдає моя білявина.
3934. Карабіне, карабіне та карабіночку,
Коби тебе положити хоть на годинику.
3935. Карабіне, карабіне та й карабіночку,
Через тебе, карабіне, втратив дівчиночку.
3936. А в цісарськїм карабіні мальована люфа,
А хто її не пуцує, крутять го за вуха.

3937. Та на тобі карабіне, залізочка много,
Та на тебе ізбирали хлопця молодого.
Помолися, любко, богу за ня, молодого,
Аби-м ізверг карабіник із плеча білого.
Помолися, любко, богу, а я го попрошу,
Цісарського реміннячка най тільки не ношу.
3938. Ой не єдна мати плаче, жалістно голосить:
Нема мого соколика, десь карабін носить.
Карабіне, карабіне, мучиш мою душу,
Хоть би-м не рад, молоденький, — носити тя мушу!
3939. А як мене відобрали із першої кляси,
Дали мені синій кабат, червоні кутаси.
Синій кабат, синій кабат, червоні вилоги,
Ой не знаєш, стара мати, як-то болять ноги.
Ой болять мі руки, ноги, болять мі, болять мі,
Кличуть мене до Самбора, дівчино, порадь мі.
3940. Ой що ж мені, каже, з того, що червоний ковнір,
Другі хлопці п'ють, гуляють, а я бідний жовнір.
Другі хлопці п'ють, гуляють, дівки обіймають,
Ой а мене, бідненького, сльози обливають.
3941. Ой не треба, дівчинонько, жовніра любити,
Бо він мусить цісарєві десять літ служити.
Ой дівци, молодиці, скиньтєся по грошу,
Та заплатіть цісарєві, най мундир не ношу!
3942. Ой вірлята, соколята все поле покрили,
Сновидівських вибранчиків до війська змусили.
Ой вірлята, соколята, пімітьсє під гору,
Сновидівські парубочки, вернітьсє додому.
Ой ми би сє підіймали, туман налягає,
Ой ми би сє повертали, цісар не пускає.
3943. А наш цісар добрий, добрий, бо нам дає торби,
А до торби кусень хлеба, машероваць треба.
3944. Ой цісарє, цісареньку, цісарє, королю,
Пусти ж мене додомоньку, хай сє не неволю.
Ой цісарє, цісареньку, цісарє Францішку,
Пусти ж мене, молодого, хоч на єдну нічку.
3945. Ой цісарє, цісароньку, ой цісарє-панє,
Пусти мене додомоньку до тата, до мами.
3946. Ой капрале, капралику, не їж мені душу!
Та який-єс невеличкий — слухати тя мушу.

3947. Ой пане капітане, ой пане майоре,
Пусту мене додомочку, сама мамка оре.
Ой сама мамка оре, сама мамка косить,
Та на тебе, капітане, тяжку біду просить.
3948. Ой пане капітане, пусти ня додому,
Бо я лишив дома діти та й молоду жону.
3949. А я стою на фельвазі та й думку думаю,
Маю жінку, маю діти, та їх не видаю.
3950. Ей, як я сі нагадаю ту рекрутську біду:
Суха земле, розступися, я під тебе піду.
3951. Ой в зеленій Буковині, там возуля кує,
Она хоче розказати, як жовнір бідує.
Ой в зеленій Буковині явір зелененький,
Ой там лежить, погибає жовнір молоденький.
3952. Ей, жовняре, жовняроньку, а де ж твоя сила?
В гарнізонах і шпиталях, там ся полишила.
3953. Як я служив у Австрії, то я був фірером,
Штани мі ся попоролі, я латав папером.
3954. Ой служив я у жовнірах, заслужив-ем ласку,
Через плечі два ремені та значок на дашку.
Ой втікав я од жовніров з тяжкої неволи
Та-м розломив кайданочки на високій горі.
3955. Ой що будем поробляти, небожата хлопці,
Як будемо утікати через гори й корчі?
Ой будемо й утікати, я в гай зелененький,
Ой щоби нас не здогонив капраль молоденький.
Ой бо він нас як здогонить, та буде нас бити:
— Не хочете, вражі хлопці, цісарю служити.
3956. Ой ти кажеш, еден дурню, жовнярові добре,
Не одному жовнярові ворон кості дзьобле.
Ворон кості роздзьобає, ворона закраче,
А за бідним жовняриком ніхто не заплаче.
Мати за ним не заплаче, бо мати не знає,
Лише тая дівчинонька, що ся з ним кохає.
3957. Ой біда, кому біда, солдатів біда,
Не занесе ворон кістку, куда його сліда.
Чи не знаєш, моя мамо, як солдат бідує,
Вітер віє, снігом сіє, а він марширує.
3958. А мій тато сіє, оре на широких полі,
А я, бідний жовняронько, служу цісарові.

- А мій тато сіє, оре, хліба ся надіє,
Бідний жовняр марширує, смерті ся надіє.
3959. А йдуть воли з Волощини, самі половії,
А йдуть хлопці на війноньку, самі молодії.
3960. Ей, буде, хлопці, война, буде, хлопці, война,
Буде нами, молодими, сира земля повна.
3961. Ой заспівай, сивий пташку, на дубі, на вершку,
Ми не будем в нашій землі, підем на угерску.
Як угерску ізвоюєм, підемо на німці,
А там будем в кровці брести по самі колінці.
3962. Ой на гірці пасуть вівці, на другій — ягнята.
Пішли, пішли на війночку хлопці — небожата.
3963. Ой кувала зозуленька, тепер не чувати.
Где мня мати не родила, там треба вмирати.
Там-то мені як задзвонять та в усі канони,
Ой далеко ліпше вчуєш, та як наші дзвони.
3964. У цісаря добра служба та й добра заплата,
Не одному жовнярові головочка стята.
3965. На Дунаю та на Тисі плавле коновлятко,
За сім років на війночці було соколятко.
А дай собі, дівко біла, коня осідлати,
Та іди ти на Україну за любка дізнати.
Вийшла она, молодейка, а на гробі сіла:
Устань, устань, мій милейкий, давно-м тя виділа.
3966. Ой на горі жито, жито, там жовняра вбито
Та червонов китайчков личенько накрито.
3967. Як учуєш, моя мила, що ня куля вбила,
Та аби ся у чорненьку ширінку завила.
У чорненьку ширіночку, в голубий платочок,
Прийди, прийди, подивися, та де мій гробочок.
Ой як прийшла до гробочка, зачала просити:
— Устань, устань, любку милий, зо мнов говорити.
3968. Забралася рибка з води, забралися раки,
Забралися із Поляни рекрути сараки.
Ой та ішла машиночка, котра майвелика,
Та забрала із Поляни щодо легіника.
3969. Коломия славне місто, ще славніше Кути,
Та що було краще, ліпше, побрали в рекрути.
Та що було краще, ліпше, все забрали в бранці,
Лишилися свинопаси розводити танці.

3970. Гей, в Самборі, в крайнім домі муровані стіни,
Там-то мого миленького кучері усіли.
Ой кувала зозуленька над маком, над маком,
Зісталось коханнечко в Самборі вояком.
3971. Сніги впали, леди стали, потоки ся здули.
Ой вже мого миленького в черевики вбули.
Як убули в черевики та й карабін дали,
Ой загнули миленького аж геть до Молдави.
3972. Ой волоска капустиця, волоска, волоска,
Ой мала я закохання, та й взяли до войська.
3973. Ой хлопці молоденькі, то мі жаль за вами,
Ви ідете у армію, що буде із нами?
3974. Ой учиню повересло, тоненьке та руне,
Котре било маймиленьке, пішло у катуне.
Ой пішло у катуни цісарю служити,
Осталось пометиння по хлівах ходити.
3975. Зеленоє, кошеноє, пристиглоє жито,
Що мі було серцю мило — у катуни взьито.
3976. Жура мене ся вчепила, жура мні ся ймила,
До гусарів записали, кого я любила.
До гусарів, до гусарів, такой єго взьили,
Та лиш мені перстенину на журу лишили.
3977. Ой любку молоденький, проси дозволєну,
Та мі прийди покосити отаву зелену.
А й любку солоденький, отава скошена,
Але твоя дозволєна ще не випрошена.
3978. А й вербо, моя вербо, а й ти вербо, вербо,
Пішов любко у катуни, що любив ня твердо.
3979. Подивлюся на Тернопіль, а Тернопіль чорний,
Подивлюся на милого, а мій милий жовнір.
3980. Ой мамко солоденька, де би-м не ревала,
Взяли любка у катуни, я лиш того мала.
3981. Я на тебе, Онуфрію, мала всю надію,
Тебе взяли за жовняра, де ж я ся подію?
3982. Ідеш, любку, у катуни, бери мене з собов,
Най не плачуть чорні вічка кождий день за тобов.
3983. Ідеш, любку, у катуни та й я йду, та й я йду,
Та доти тя буду ськати, доки тя не найду.

3984. Єдно село Попелі, друге село Баня,
Трєте село Романівка — моє закохання.
Та вже моє закохання помаширувало,
Коби було на дорогу хоть поцілювало.
3985. Ішов любко у катуни, ішов любко любий,
Лишив личко ціловати, най цілує другий.
3986. Ішов любко у катуни, я копала в кирті,
Би-с ся, рибко, справовала, як я в регеминті.
Ішов любко у катуни, я ріпу копала,
Тяжко дихнув, ручков махнув: — Би-с ня, рибко, ждала.
3987. Ішов любко у катуни, я місила глину:
— Не журися, файна рибко, я прийду на зиму.
3988. Ой Іванку та Іванку, стояла-м на ганку,
Хотіла-м ті ручку дати, не сміла-м на мамку.
3989. У Буштині під машинов шини залізенькі,
Забралися у катуни хлопці молоденькі.
3990. Кой-єм любка управляла до тої машини,
Серце мі ся розпукало на дві половини.
3991. Ой іде машиночка, вагони ся збили,
Та де тоті сірі вічка, що мене любили?
Ей, свище машиночка та свище на мене,
Кой повезла од ня любка, най везе і мене.
3992. Та куда ти, машиночко, та куда, та куда?
Ти повезла мого любка, вези й мене туда.
3993. Ой пішла машиночка, лиш дим закурився,
Пішов любко у катуни, та й не уклонився.
3994. Ой пішла машиночка, лиш дим закурився,
Іде любко у катуни, твердо зажурился.
Ой іде машиночка шинами, шинами,
Розлучила тверду любов з любком межи нами.
3995. Ей, іде машиночка, шини ся погнули,
Пішов любко у катуне, богдай го вернули.
3996. Виправляла-м миленького аж до Берегова,
Я ся відти обернула хвора, нездорова.
3997. Ой іде машиниця, катуни співають,
А дівчата молоденькі з жалю умлівають.
3998. Пішов любко на войночку, на войнове поле,
Та лишив ня, молоденьку, та й діточок трєє.

- Ой діти мої, діти, ви дрібненькі, як мак,
Ко вас буде годовати, кой ваш отець вояк?
3999. Та богдай-ес, машиночко, од грома згоріла,
Кой повезла-с од ня любка, би-м го не виділа.
4000. Богдай ота машиниця шуга не возила,
Одвезла вд ня любка у світ, би-м го не виділа.
Та вдколи тя, любий любку, одвезла машина,
Не била мі веселенька ні нічка, ні днина.
4001. Ей, іде машиночка, на ній біла фана,
Заклята би-с, машиночко, де-с мі діла Йвана?
Іде, іде машиночка, ізпереду знята,
Заклята би-с, машиночко, де-с мі діла брата?
4002. Пішов любко у рекрути, за него не чути,
Лишив мені у городці два корчики рути.
Пішов любко у рекрути трьома дорогами,
Лишив мене, молоденьку, межі ворогами.
4003. Ой пішла у катуни чілочка жовтенька,
Ще-м на ню ся надіяла, кой била маленька.
4004. Ой узяли у катуни Циля та й Івана,
Я за ними така хожу, якби зарізана.
4005. Ой летіла ластовочка, загубила перце,
Пішов любко у катуни, замок мені серце.
Обернися, ластовочко, озьми собі перце,
Обернися, любий любку, відомкни мі серце.
4006. Стоїть явір над водою, в воду покинувся,
Пішов любко у катуни, бодай не вернувся.
Не вислухай, милий боже, що я говорила,
Якби любко не вернувся, що би я чинила?
4007. Якже ж мені, дівчиноньці, веселенькій бути,
Коли мого Петруника взяли у рекрути?
Ой узяли у рекрути мури мурувати,
Казав мені Петруничок рік ся не віддати.
4008. Ой мій любко в війську служить, пише лист до мене:
— Як-ес, любко, справедлива, то чекай на мене.
Ой мій любко, в війську служить, та й до мене пише:
— Люби, любко, кого хочеш, лиш мене не лиши.
4009. Ти мій милий, чорнобривий, напиши мі карту,
Чи ті добре відбувати в Станіславі варту?
— Напишу ті, моя мила, най перейду Відню,
Віддавайся за кого хоч, бо я вже не виїду.

- Напишу ті, моя мила, най перейду гори,
Віддавайся за кого хоч, не прийду ніколи.
— Згадай мене, мій миленький, коня сідлаючи,
А я тебе та й згадаю, спати лягаючи.
Згадай мене, мій миленький, хоть раз на дорозі,
А я тебе та й згадаю сім раз на порозі.
4010. Нема мого миленького, пішов у рекрути,
Лишив мені на признаку два корчика рути.
Два корчики лишив рути, а корчик розмаю:
— Та й кого я, мій миленький, полюбити маю?
— Та й полюби, моя мила, товариша мого,
То так ті ся ме здавати, що мене самого.
4011. Товаришу, я тя лишу, а сам зарокою,
Та я тобі, товаришу, любку подарую.
4012. Та й у верхи дорожина, у верхи, у верхи,
Та коби мі датко вказав, де любко теперки.
4013. Та летіла ластівочка, та вна пролітала,
Та скажи мі, ластовочко, де-с любка стрічала.
Ой я го стрічала високо над гором,
Утирався ширіночков та плакав за тобов.
4014. Та коли в ня буде любко, та коли, та коли?
Як ся буде розвивати листок на тополі.
Ей, листок на тополі, явір зелененький,
Та поїхав у катуни легінь молоденький.
Ей, сивий голубочку, лети в долиночку
Та принеси від милого якусь новиночку.
4015. Усьох дівок любки дома, усьох веселенькі,
Лиш на мого повівають вітри студененькі.
4016. Ой піду я та на данец, сяду собі з краю,
Ой всі дівки з миленькими, лишень я не маю.
Усі дівки з миленькими, усі п'ють, гуляють,
Лишень мого миленького сльози обливають.
Усі дівки з миленькими гуляють, данцюють,
Лишень мого миленького капралі муштрують.
4017. Ой кувала зозуленька над виром, над виром,
Ой гдесь моє закохання ізвиває гвером!
Красила би-м писаночки, нема бразилії,
Пішло моє закохання аж до Італії!
4018. Дивуються мені люди, що я дівонькою,
А я плота не городжу своєю косонькою.

А я плота не городжу, ні кілля не гачу,
Я за свою косу росу податку не плачу.
Рости, косо, до пояса, я буду чесати,
Десь мій милий у цісаря, я буду чекати.

4019. Ой зацвіло сине зілля синенько, синенько,
Їн відслужить свої літа в цісаря борзенько.
Ой зацвіло сине зілля та й не відцвітає,
Взяли любка за жовняра та й ся не вертає.
4020. А коники вороненькі та коники рижі,
Пок не взяли мі братчика, я не мала грижі.
Як узяли мі братчика, треба ся журити,
Що не маю тільки грошей брата викупити.
4021. Ой вірлята, соколята, все поле покрили,
Сновидівських вибранчиків до війська змусили.
Ой вірлята, соколята, пійміться під гору,
Сновидівські парубочки, верніться додому.
Ой ми би ся підіймали, туман налягає,
Ой ми би ся повертали, цісар не пускає.
Не так цісар, не так цісар, як цісарська мати,
Хоче нами, мужиками, турка звойовати.
Допоможи, милий боже, турка перебити,
Ще ся вернем в свої краї дівчата любити.
4022. Ой піду я до цісаря та й заплачу ревне,
Най ся цісар бога боїть, най мі любка верне.
4023. Зайшло сонце за віконце, за ліс, за темненький,
Цісар войсько розпускає — прийде мій миленький.

НАЙМИТУВАННЯ

4024. Ой з Сигота сиваники, з Сигота, з Сигота,
Взяла красу із личенька людська работа.
4025. Не дивуйся, моя мати, що-м на личку зблідла,
А я служу молоденька, а на службі біда.
Бо на службі рано встати, пізенько лягати,
Немає ся звідки, мати, рум'яночка взяти.
4026. Ей, родино, родиночко та й родичі мої!
Прийдіть, прийдіть, посмотріте пробиванки мої!
4027. Чи я така нещаслива, ой чи моя ненька,
Що я пішла на зарібки така молоденька?
4028. Журилася мати мною, як риба водою,
Дала мене межи люди — жалує за мною.

4029. Ой не бий ня, мамцю, моя, та й не суяти ня,
Хустков очі зав'яжи мні, на Дунай пусти ня.
Ой не бий ня, мамцю моя, не треба ня бити,
Побила ня лиха доля, бо-м пішла служити.
4030. Ей, дубе зелененький, зелена мураво,
Ци нащо-с ня породила, любка моя мамо?
Ци нащо-с ня породила, ци нащо, ци нащо,
Ци аби-м я бідовала, та й не знаю защо.
4031. Ей дубе, зелененький, я тя підкопую,
Одколи-м ся народила, одтоді бідою.
4032. Воліла-с мі, моя мати, в купелі втопити,
Ніж я маю, молоденька, на людей робити.
4033. Як била би-с, мамцю, знала, мою тяжку біду,
Була би-с ня утопила у воловім сліду.
Ще я собі не вгуляла, красно не входила,
Тільки буду пам'ятати, що-м ся наробила!
4034. Ей, піду із Кричова та взьму собі хліба,
Та уже мі у Кричові надоїла біда.
4035. Лиш я піду до Сигота та стану у пана,
Штоби за мя нікто не знав, ні мій муж, ні мама.
4036. Ой піду я на роботу та й зароблю шустку,
Та й сі куплю на голову шалінову хустку.
4037. Ой у моім городечку два корчики ріпки,
Казав мені мій миленький: не йди на зарібки.
Але я ся захопила, як сива голубка,
Заробила новий грейцар та втратила любка.
4038. Прийди, прийди, мій миленький, приплини з водою,
Бо я року не вибуду, піду за тобою.
4039. Я служила у такої, що має покої,
А то я сі вислужила бідойки тяжкої.
4040. Ой коби я маму мала, я би не служила,
Я би чужій господині води не носила.
Я би води не носила, хати не вмігала,
Я би чужій господині в ласку не стояла.
Коби я у пана бога того допросила,
Аби моя господиня в мене ще служила.
Ой я би їй ізварила із петрушки юшки,
Та я би їй покришила всілякі й окрушки.
Якби їсти не хотіла, я би її біла,
Пригадай сі, господине, що-с зі мнов робила.

- Бодай тебе, когутику, пір'я заболіло,
Що ти не пів, а я спала, вже ся розвидніло.
4041. Ой летіла зозулиця понад тоті луги,
Та так нико не бідує, як бідненькі слуги.
Ой слугі би рано встати, а пізно лягати,
Та кождому куркуляті водички подати.
4042. Ой коби неділиця двічі в тиждень біла,
Дівчина би не робила, майфайна би біла.
4043. Ой я роблю, ой я роблю, мене ручки болять,
А як прийду додомочку, зо мнов не говорять.
4044. Та болять ня, мамко, руки вд чужої роботи,
Та кой зачну в понеділок та аж до суботи.
4045. Ой піду я до двора стодолу ліпити,
Обіцяли паничі коралі купити.
4046. Ой піду я на майдан бураки копати,
А всі хлопці на майдані, мого не видати.
4047. Ой не піду до машини, бо машина гудить,
Нема того при машині, що мні вірне любить.
4048. Ой дворику мальований, дворику хороший,
Я би в тобі не робила, та мі треба грошей.
Ой дворику мальований, дворику біленький,
Я би в тобі не робила, коби не миленький.
4049. Ой маю я чорну крайку, в'їла мі ся в боки,
Ой ходжу я на роботу, мара знає доки.
4050. Коли зачнуть на вечірку воякам трубіти,
Ревуть хлопці у касарні, як маленькі діти.
А я сиджу у касарні та й собі думаю:
Двадцять тижнів вислужені, ще сімдесят маю.
4051. Нічо мі так не доїло, та як панська служба,
Та як прийде неділочка, того моя нужда.
Корови би подоїти, начиння помити,
Та ще би ся, молоденькій, додому просити.
Ой пішла я додомочку, та й ся не просила,
Та так мене пані, біла, пекарня трісціла.
Та й не бий ня, моя пані, не му вікувати,
Коби-м року дослужила, буду дякувати.
4052. Посіяла команицю, вродилося жито,
Ой яке то свято буде, що мя днесь не бито?

- Товаришко, товаришко, що будем робити,
Що не можем через пани року дослужити.
Поможи мі, милий боже, року дослужити,
Та так мемо утікати, аж ме ся курити.
Так я буду утікати горов, долинойов,
Западайся цес фільварок з лихов годинойов.
Западайся цес фільварок та й цесе подвір'я,
Мало мені не тесали на голові кілля.
4053. Ой у моїм городочку зацвіли гвоздички,
Запрягає мій миленький коники до брички.
4054. Бодай коні виздыхали, а бричка згоріла,
Бо вже мені, молодому, фірманка доїла.
4055. А я тобі, господару, з кіньми не поїду.
Коні в стайні попутаю, сам до дівки піду.
4056. Ой піду я в Волощину хліба заробити,
Як-ем любив Катерину, так буду любити.
4057. Упав сніжок на обліжок, вчинився водою,
Чи тужиш ти так за мною, як я за тобою?
Ой тужу я, моя мила, ой тужу я, тужу,
Прошу тебе, чекай мене, най року дослужу.
4058. Сопілочка яворова, яворове денце,
Коли тобі рочок вийде, наймиточку, серце?
Мені рочок вийде, вийде, святої неділі,
Ой чи мати, чи не мати на тебе надії?
4059. А як тобі рочок вийде, більше не наймайся,
Та зо мною, молодю, навіки звінчайся.
4060. Ой служив я у цісаря, тепер буду в пана,
Зачекай мі до осени, дівчино кохана.
4061. Ой то ми ся полюбили на велику нужду,
Ой я, мила, тут зістану, а ти йди на службу.
Ой як би ти, сонце, знало, як мені тяженько,
Ти би нині заходило за гору борзенько.
Ой якби ти, сонце, знало, як мені, як мені,
Ти би, сонце, заходило у едній годині.
Ой вже вечір вечеріє, вже шеста година,
Вже відходить від роботи моя білявина.
Ой вже вечір вечеріє, сонечко заходить,
Та вже моя білявина з роботи приходить.
4062. Ой як я сі заспіваю, хоч дрібку, хоч дрібку,
Чей учує мій миленький, що я йду з зарібку.

4063. А з-за гори високої дощик закурився,
А з дворака не господар, хоть би й оженився.
4064. У дворака ні сірака, ані опанчини,
Шкода тому дворакові гарної дівчини.
4065. А в наймита така душа, як в багацькім сині,
А я собі за наймитом буду господині.
4066. Ой наймите, наймитоньку, перестань служити,
Ані свята, ні неділі, все кажуть робити.
Ані свята, ні неділі, ні будної днини,
Не засидить бідний наймит єдної години.
4067. У зеленій полонині ягоди зацвіли,
А вже мені, молодому, служба надоїла.
4068. А вже мені докучила попівська служба,
Пізно лягай, рано вставай, ото моя нужда.
4069. Кажуть люди, же я нероб, не хочу робити,
А вже ж бо я від роботи не можу ходити.
Кажуть люди, же я нероб, не дають мі їсти,
Ой вижду ж я на вулицю на сміх людський сісти.
4070. Що я буду, бідний, діяв, як зима завіє,
Ні кожуха, ні дівчини, що мене зігріє?
4071. А кує мі зозулиця за валом, за валом,
Ой наймився Николайко за гору з товаром.
А наймився Николайко за три сороківці,
Купив, купив Іленочці дзвінці-колокільці.
4072. Там то-м ходив, там то-м ходив, там то-м находився,
Чужі сини господарі, я ще не женився.
Людські сини господарі та й мають жіночки,
А я, бідний наймитина, тільки коханочки.
4073. Ой ти, брате, оженився, я ще не женився,
Бодай ти так доробився, як я дослужився.
4074. Ой я гинтяй молоденький, по-гинтяйськи ходжу,
А на чужі діти роблю, а сам голий броджу.
4075. Ой як я сі заспіваю, як я сі затужу,
Та видить бог, свому пану року не дослужу.
4076. Є в богача добра бриндза, що лиш би ї їсти,
А як свято та неділя, ніколи і сісти.

- Багач слугу так корняє, ще кури не піли,
Дає слугі того їсти, що діти не з'їли.
Аби тобі, багачику, так легко конати,
Та як мені, молодому, цей рік добувати.
4077. Бідний наймит пасе воли та й нічо не знає,
А йому ся з сорок мисок на обід зливає.
4078. Ой кошу я сиру траву, а суху лишаю,
Та мені ся із голоду діди привиджають.
4079. Кухарочко молоденька, кухарочко наша,
Ци вже буде по вечері, чи ще буде каша?
Кухарочко молоденька, кухарочко біла,
Дала-м кашу неріджену, а шкварки-с поїла.
4080. Ой зацвіло синьо зілля коло перелазу,
Ліпше було наймитові в господаря зразу.
Збираєся наш господар, йде до коршми пити,
Бідний наймит ціп під паху, іде молотити.
4081. Ой наймите, наймитоньку, перестань служити,
Ані свята, ні неділі, все кажуть робити.
Ані свята, ні неділі, ні будної днини,
Не засидить бідний наймит єдної години.
4082. Ей, субота не робота, неділя не вільна,
Чом на тобі, наймиточку, сорочка гребінна?
Чи гребінна, не гребінна, коли вишивана,
А хто її вишивав? — Дівчина кохана.
4083. Служив же я рік у пана, два роки у ксьондза,
Заслужив я чоботята, підкови з мосьондза.
4084. Ой служив я рік у хлопа, два роки у пана,
Та я, хлопець молоденький, що мні за догана?
4085. Ей, наймите, наймитоньку, де твої присівки?
— В арендарки кінець стола прибиті до стінки.
4086. Ой коплім, копальники, вже-сме докопали,
Ачей би нам на вечерю два грейцарі дали.
4087. Мамко моя солодейка, то я зажурений,
Бо я сербав через літо чирок несолений.
4088. Поклонімся пану богу, святому Николі,
Так есмо ся доробили, аж нам плечі голі.
4089. Ой ізтиха, помаленьки, най ніхто не чує,
Та бог знає, бог відає, де наймит ночує.

- Та бог знає, бог відає, де наймит подівся,
А якби він був у гаю, гай би зеленівся.
- Та якби він був у гаю, пташки би співали,
А якби він на оренді, музики би грали.
4090. А звідки ти, легінику, а звідки, а звідки,
Що ти прийшов, молоденький, до нас на зарібки?
4091. Не відав-єс, пане брате, відай наші біди,
Яке лихо в нашім краю, спробувати піди.
У нас газда неборак їсть без хліба рака,
І неділя, і п'ятниця у нас все еднака.
А ми лиха не знаєм, хоч і в чужім дому,
Не кланяємся за гріш, ні за хліб нікому.
Бо маємо по достаток і їсти, і пити,
А як з гульки додомоньку, є де відпочити.
Ми півроку доберемо, ніж осьмак знайдемо,
Кусок хліба не знайдемо, як додом прийдемо.
А як який гріш заробим, минеся в дорозі,
А прийшовши додомоньку, лихо на порозі.
4092. Ой іду я по світкові гроші заробити,
Що-м заробив, ото-м пропив, ні з чим домів іти.
Не гадайте, люди чесні, аж я ото брешу,
Поникайте у жебики, ци грейцарик несу.
4093. Ой у моїм геродечку ізродили бібки,
Чоловіка нема дома, пішов у зарібки.
Ой пішов у зарібки грошей заробити,
Що заробив, а він пропив, ні з чим домів іти.
Ой зачав він, каже, іти та й став при убочі,
Жінка плаче, діти кленуть, він витріщив очі.
4094. А мій любко у Котелці рубає деревці,
Його болить головочка, мене за ним серце.
4095. А мій милий на різанню днює і ночує,
А за мене, молоденьку, не знає, не чує.
Бодай пилу іржа з'їла, дерево згоріло,
То ж то мому миленькому різання доіло.
4096. Ой я рубав дрива в лісі, на ліщину-м зайшов,
Як-єм згадав за дівчину, за годину-м прийшов.
Коби-с знала, файна любко, як мі болять ноги,
То ж в долину швидко йдучи, до гори поволи.
Коби-с знала, файна любко, як мі болять ручки,
Рубаючи в Буковині ялиці та й бучки!

4097. Ой як мі надоіла в куркуля робота!
Я лиш товди веселенька, як прийде субота.
Закувала зозулина, кує она, кує,
Дозволь, мати, розказати, як строкар бідує.
Поможи мі, пане боже, сесь день перебити
Та я буду куркулину горами входитьи.
4098. А й коби сонце знало, як тяжко робити,
Та оно би пиловало за грунь заходити.
4099. Зібралися легіники на Гуту в роботу,
Повезла їх машинька ввечері в суботу.
У п'ятницю доробили, у суботу стали,
А в неділю задзвонили — дзвони ся розпали.
Два тижні ся проробило, добре ся робило,
А на третій, у середу, легіня побило.
4100. Аж би тота машинька пропала навіки:
Взяла людей здоровеньких, привезла каліки.
4101. Ой ду, ду, ду, ой ду, ду, ду, де я на рік буду?
Ци в Мораві, ци в Долині, ци на Буковині?
4102. Рубай, брате, яворину, а я буду гілля,
Заберем сі по дівчині, підем на Поділля.
4103. Ти, Іванку, покинь мамку, я покину газду,
Та підемо в Волощину шукати гаразду!
Ой підемо в Волощину помежи волохи,
Та й з'їмо у Волощині мамалиги трохи.
Ой волохи їдять трохи, кукурудзи сіють,
Волохам ся хліб не родить, бо жати не вміють.
4104. Вродив-єм ся в руській землі, піду на мазури,
Та погляну на дівчата, як яструб на кури.
4105. Ой піду я в Волощину та там ся ожено,
Та таку сі жінку візьму, що вложу в кишеню.
4106. Ой горами, долинами пшениці ланами:
— Вандруй, вандруй, дівчинонько, в Волощину з нами.
— Хіба би я дурна була, розуму не мала,
Та щоби я, молоденька, з вами вандрувала.
4107. Ой піду в Волощину хліба заробити,
Як-єм любив Катерину, так буду любити.
4108. Ой заспівай, сивий пташку, на зеленім вершку,
Ой не буду у сій землі, піду на угерську.

ВИЗИСК РОБИТНИКІВ

4109. Мій кавалер є при війську, шабельков звиває,
Твій кавалер в Бориславі болото згортає.
Мій кавалер є при війську та й стоїть на пості,
Твій кавалер в Бориславі та й стоїть на мості.
4110. Ой піду я в Бориславку гроші заробляти,
Повернуся з Бориславки, буду газдувати.
4111. А хто хоче гроші мати, цигари палити,
То най іде у Борислав корбу покрутити.
4112. В Бориславі усі ями воском завалені,
А мазури всі погані, ропов зачорнені.
Ой бодай же погоріли бориславські шиби,
Що вони нас та забили у тяженькі диби.
4113. Ой бодай ся завалила в Бориславі яма,
Так ся милий істалапав, що-м го не пізнала.
4114. Ой у нашім Бориславлю ями реперують,
Ой бо наші файні хлопці дома не ночують.
4115. Ой мовили бориславці, що будуть панами,
А вни поле попродали та й пішли з торбами.
4116. В Бориславі повні ями воску поганого,
Ой не тяжко там спіткати мазура лихого.
4117. Ой ви, жиди бориславські, що ви гадаєте?
Уже в ямах нема воску, ви ще шукаєте.
Ой ви, жиди бориславські, ой майте сумління,
В ваших ямах нема воску, лиш саме каміння.
4118. В Бориславі, на Потоці коло церкви красно,
В середині в самім селі від болота страшно.
Ой на горах заgrimіло, а на долах блисло,
В Бориславі з чорних димів нависло, нависло.
Ти казала, мамунцуню: — Не йди на роботу,
А я пішла у Борислав, стратила красоту.
Я гадала: в Бориславі роботонька гожа,
А як стала робиточки, а то кара божа.
Ой боже мій милосердний, як тяжко бідую.
Яка нічка великая, а я млинком дую.
Аби-с знала, мамунцуню, який світ гіренький,
Як ти робиш цілий тиждень за грошик марненький.
А вже в отім Бориславі нема господочка,
Як заведе пан в кошару — тяжка годиничка.
Як заведе пан в кошару та й скаже крутити,
Потім гроші відбирає та ще й хоче бити.

ЗАРОБИТЧАНИ-ЕМИГРАНТИ

4119. Течуть сплави Черемоша в далеку чужину,
Покидає бідний гуцул свою Верховину.
4120. Як кидав я село рідне, було мні тяженько.
Я прощався з ріднов землев, з мойов ріднов неньков.
— Будь здорова, родинонько, та й мої сусіди,
Не з гаразду я се роблю, лиш з своєї біди.
Ой Канадо, Канадочко, і ти, Манітобо,
Жие в тобі руський нарід, мов тая худоба.
Ой Канадо, Канадочко, яка-с ти немила,
Бодай же-с ти, Канадочко, нікому не снила!
4121. Гори мої високії, мушу вас лишати.
Волів би-м був у вас гнити, як в чужині жити!
4122. Покидає бідний гуцул, де колись пишався,
Де зворами вечорами вітром уганявся.
4123. Ой закукай, зозулечко, закукай, небого!
Бо вже мого пробивання в Верецьках не много.
4124. А згоріла Коломия, а згоріли Кути,
А най згорить Буковина, мені в ній не бути.
Я сьогодні в Буковині, а завтра вже піду,
Ніхто мене не питає, коли я знов прийду.
Не муть вже мене питати, ні брат, ні сестриці,
Бо ми, раби з Буковини, чужі чужениці.
4125. Ой Канадо, Канадочко, маеш поля много.
Звербувала з Галіції газду не й одного.
4126. Ой Канадо, чужий краю, знайдеш, де нас діти?
Бо ми в себе на рідному не маєм чим жити.
4127. Ой поїдем в Аргентину, поїдем у гості.
Та залишим в Аргентині свої білі кості.
4128. Гоя моя, гоя моя та ще нині гоя!
А завтра вже повандрую, головонько ж моя!
4129. Ой піду я з того села, лиш лишу одєжу,
Полишаю співаночок попід кожну межу.
4130. Як я піду з того села, зовсім заберуся,
Та най верба грушки родить, а я не вернуся.
4131. Та я піду з того села та й заберу сліди,
Та й я вже в тім селі нашім та навидів біди.
4132. Ой Андрійку та й Андрійку, не йди на мандрівку,
Та не лишай дрібні діти та й молоду жінку.

4133. Ой Канадо, Канадочко, яка ти зрадлива,
Не одного чоловіка з жінок розлучила.
Чоловіка розлучила, дітям тата вкрала,
Ой бодай ти, Канадочко, була ся загнала.
4134. Будь здорова, родинонько, бо я від'їжджаю,
В ріднім селі добре бути, но щастя не маю.
Не журися, родинонько, я ся й сам нажуру,
Якось буду в світі жити про свою натуру.
4135. Будь здорове, село рідне, бо вже від'їжджаю,
Чи я більше в тобі буду, сам бог тільки знає.
4136. Як я піду з того села, згадайте мі, люди,
А вже ж мені за тим селом жаль великий буде.
4137. Бувай здоров, бувай здоров, зелений лісочку,
Бо вже більше тут не вчуєш мого голосочку.
4138. Ой гори, гори, гори, бувайте здорові,
Та най у вас пробувають вірли та й соколи!
4139. Бувайте мі здоровенькі, дівки молодії,
Випала мі дороженька в гори високії.
4140. Виїжджаю, дівчинонько, чи будеш тужити,
Як поверну з чужиноньки, чи будеш любити?
4141. Ой Кутами чорна хмара, Кутами, Кутами,
Бувай мила здоровенька, то я йду світами.
4142. Будь здорова, моя мила, бо вже я вандрую,
Приступися до коника, най тя поцілую.
Приступися до коника та й до вороного,
Та най я ся націлую личка рум'яного.
Подай, мила, біле личко та й праву рученьку,
Та най я тя поцілую, бо йду в дороженьку.
4143. Ой місяцю, місяченьку, світи, не ховайся,
Хоть поїдеш, мій миленький, хутко повертайся!
4144. Курилася дорожейка, що я нею їхав,
Журилася дівчинонька, що я і від'їхав.
Не курися, дорожейко, піллю тя водою,
Не журися, дівчинонько, возьму тя з собою.
4145. Тече вода з-за города, ой тече лугами,
Покинь, любко, тага й маму та ходи за нами.
Та покидай тата й маму, я покину газду,
Та й поїдем до Канади шукати гаразду.

4146. А хто хоче гроші мати, най їде за море,
Та й тамка ся розпізнає, яке там є горе.
4147. Ой підемо, пане брате, підемо, підемо,
Пан біг знає, пане брате, чи ми ся вернемо.
4148. Ой підемо, пане брате, підемо, підемо,
Де широко, де глибоко, там переплинемо.
4149. Не жаль мені на кавочку, лиш на вороночку,
Що вна мені закаркала в чужу стороночку.
4150. Ой з-за гори високої летіли лелики,
Поїхали мої вуйко аж до Гамерики.
Коби-м мала атраменту, білі паперики,
Писала би-м до братчика аж до Америки.
4151. Ой господи милостивий, що я учинила,
Що я свого миленького за море пустила!
4152. Защо-с пішов по світкові далеко блудити?
Мене-с лишив, молоденьку, тяжко ся журити!
4153. Ой поїхав мій миленький та до Гамерики,
То мі возьме черевики з нової фабрики.
4154. Пішла моя соколина та до Америки,
Буде мені присилати білі доларики.
4155. Пішов ненько в Америку гроші заробити,
Та ні грошей, та ні ненька, як будемо жити?
4156. А й тутка ся ізмеркає, я лягаю спати,
Моя рибця в Америці сідат обідати.
Ой осико, осичино, зелені й осички,
Очі-м чорні виплакала, не маю сестрички.
Ма сестричка в Америці над тихов водою,
А втирає личко біле хустков шовковою.
4157. Ой Америко, чужино, яка ти зрадлива!
Не в одного чоловіка ти силу зломил!
4158. Ой тут вліті дні гарячі, а ночі студені,
Через того наші люди ходять засмучені.
Ой тут вліті дні гарячі і сонечко гріє,
На другий день мороз свисне, аж земля біліє.
Тут гадають наші люди, що будуть панамі.
А вони тут на роботу всі ідуть з торбами.
Ой тут наші руські люди з фарми не вживають,
Лишень ходять по Канаді, роботи шукають.
Ой Канадо, Канадочко! Чо-с така немилла?
Бодай ти ся, ти, Канадо, нікому не снила!

4159. Ой пішов я у Канаду гроші заробляти,
А в Канаді із голоду треба умирати.
Ой ходив я по Канаді босими ногами,
Усі гроші зароблені ішли за панамі.
Ой робив я на пана і був його ворог.
Ей, грім би го розсипав на дрібненький порох.
4160. Ой кукай, зозулице, кой ти їла цвітку,
Вандруй, вандруй, вандрівнику, по білому світку.
Я вандрую, хлоп молодий, вандрую, вандрую,
Та за свою країночку не знаю, не чую.
4161. Ой співав би-м коломийки, коби їх удати,
Но я в чужій сторононьці — будуть ся сміяти.
Бо то чужа сторононька та чужії люде,
Будуь з мене ся сміяти, а мені жаль буде.
4162. Шумить мені, як у млині, в моїй головоньці,
Не могу я привикнути в чужій сторононьці.
4163. Ей, у тій Америці, як на другім світі,
Там не чути зозулечки ні взимі, ні вліті.
4164. Летить орел понад море і став голосити:
Горе ж мені на чужині, нігде ся подіти.
Летить орел понад море, та й летівши крикнув:
Горе ж мені на чужині, що я не привикнув.
4165. Ей, ота Америка бодай ізгоріла,
Бо вна мое здоров'ячко навіки із'їла.
4166. Ой летіла зозуленька через поле у гай,
Та впустила сиве пюрце та на тихий Дунай.
Як тому сивому пюрцю в тихонькім Дунаю,
То так мені, молоденькій, та в далекім краю.
4167. Зродила-с мя, моя мати, без щастя, без долі.
Жию, жию на чужині гірше, як в неволі!
4168. В чужім краю, в чужім краю марно пропадаю,
Бідна ж моя головонька, що роду не маю!
Ой стою я в чужім краю, як на пожарині,
Ніхто ж мене не пригорне при лихій годині.
4169. А дівочі молодії веселії літа,
Як квіточки за водою, пливуть з цього світа.
Буковино моя мила, дорогий мій краю,
Я на тебе, сиротину, нишком поглядаю.
То заплачу на весь голос на чужій сторонці.
В'яну я та висихаю, як листок на сонці.

- Ой не є тут ні родини, ні рідної хати,
Тяжко, боже, на чужині вік свій вікувати.
4170. Рідне слово тут не чути, пусто тут усюди,
Тут не наші буковинці, а чужії люди.
4171. Закувала зозуленька на гаю, на гаю.
А де ж я ся не родила, вмирати гадаю.
4172. Ой кувала зозулечка, тепер не чувати
Де мні мати не родила, там треба вмирати.
4173. Та до луга дорожина, до луга, до луга,
Я вже доста вандровала, най вандрує друга.
Прогуляла-м літа свої, світом вандруючи,
Вернула-м ся додомочку, кровльов кашляючи.
Ой кує зозулина, кує та все кує,
Ой хто ще не вандровав, най і не пробує.
Вандрівництво — ізрадництво, вандрівництво — горе,
Хто би хотів вандровати, най скочить у море.
4174. Хто гадає, що за морем грошей назбирає,
Той за морем гірку долю і голод зазнає.
Ой Канадо, Канадочко, бодай би-с пропала,
Що молодість і здоров'я від мене забрала.
- БІДНЯКИ ТА БАГАТІІ
4175. Ой прийшов я до села — громада бідує,
І піп дере, і дяк дере, і пан не дарує.
4176. Ой цісарю, цісаріку, корона ті срібна,
Коби-с прийшов в Буковину, яка стала бідна.
Буковина стала бідна, лиха цілі хмари,
Було в людей по коровці, й то жиди забрали.
Вони беруть по коровці, пани беруть діти,
Бідна ж наша головонько, де нам ся подіти?
4177. Тисне мороз, вітер віє, крутить завірюха,
Сидить мужик на припічку і нащурив уха.
Вікна снігом застелились, хоть їдь і санками,
Діти сидять коло него та дзвонять зубами.
А тато їх тішить — тихо, прийде запомога,
Як лише ся наміркує рада повітова.
А тут раптом грим під вікна, штафета наспіла,
Прийшла п'ятка на все село і солі два кіла.
4178. Не вродило жито в полю, жаль мі серце крає,
Нема щастя, нема долі у нашому краї.

- Болить мене головонька, сухі руки ломлю,
Що зробити, що вчинити свому безголов'ю?
Нема хліба, нема солі, ще й холодно в хаті,
Все забрали, зграбували в нас пани прокляті.
4179. А чия то біла хатка, чия то, чия то?
Верха нема, сіни впали — моя то, моя то.
4180. Зозуля ня знярвала, зозульчина мати,
Кой за яке мале потя мушу бідувати.
Ой не годна-м заспівати, не маю голосу,
Зозулька ня закувала на морозі босу.
4181. Посію я діжку гречки, а дві жмені проса,
Ходила я в черевичках, тепер ходжу боса.
Ходила я в черевичках, з жовтими пряжками,
Тепер ходжу по морозі білими ніжками.
4182. Як же мені не тужити, як же не плакати?
Покидати тата, маму, іти бідувати.
4183. Чому поле не зелене, ци не загноєне,
Чому личко не рум'яне, ци вно змозолене?
Аби поле загноєне, вно би зеленіло,
Вби личко не змозолене, вно би рум'яніло.
А й мое біле личко в мозолі, в мозолі,
Та як тота суха риба в варенім розсолі.
Та як тотій сухій рибі в розсолі кипіти,
То так мені, молоденькій, мозолі терпіти.
4184. Ой мамуню, мамунцуню, хоче мі ся їсти,
Прийдесь мені на загоні на публіку сісти.
4185. Ой мамуню, мамунцуню, ой та-м зголодніла,
Коби бульба колочена, то би-м попоїла.
4186. Мати моя старенькая, мати моя рідна,
Нащо ти мі породила, коли-с сама бідна?
4187. Та не бути у дівчини, не бути, не бути,
Ходаки ся попоролі, нема ся в що вбути.
4188. Хотів-ем ся оженити, гадав жінку мати,
Прийшла зима, хліба нема жінку годувати.
4189. Та я дуба не рубаю, лиш перетинаю,
Ко мі усе напарує, кой я нич не маю?
4190. Ой господи милосердний, та ми твої діти!
Та зароди, боже, бульбу, щоби не жадіти!

4191. Ой не сам я тому винен, а так мені біг дав,
Що я вчора не вечеряв, нині не обідав.
4192. А дякую господарю, святому Николі,
Що ми так ся заслужили, що коліна голі.
4193. Киселиця, паляниця — тото наша їда,
А робити, молотити — тото наша біда.
4194. Чому-с, любко, та й не така, як-ес була сночі?
Не доїла, не допила, не доспали очі.
4195. Не доїла, не допила, не доспала смачно,
А вже ж того, моя мила, на личеньку значно.
4196. Ой із тої полонини качали гелети,
Дівка би ся оддавала, не має верети.
4197. Ой піду я заспіваю у зеленім гаю,
Бідна моя головонька — я поля не маю.
4198. Та коби тя, біла дівко, оден угор поля,
Та вже би в тя, біла дівко, майшаслива доля.
4199. За нашими ворітьми виросла салата,
Що мі з того, що я гарна, коли не багата.
4200. Ей, тече вода, тече, камінням стікає,
Тота дівка тепер перша, що тисячі має.
4201. А в багача лисі коні, а в мене коліна,
Подивіться, люди добрі, що на мені віна.
4202. Дивуються мені люди, дивуються пани,
Що я, така молоденька, не маю сукмани.
Я сукмани не пропила, ані прогуляла,
Моя мати бідна була та й мені не дала.
4203. Ой у мене, молодой, кораликів мало,
В мене нитка коротенька, мені й так пристало.
4204. Ей, коби я воли мала, воли до роботи,
Мала ж би я старостоньки кожної суботи.
Ей, коби я воли мала, червону запаску,
Я би тобі, багачику, не стояла в ласку.
4205. Ой летіла зозуленька, ой летіла пава,
Коб я мала зо три морги, то би-м ся віддала.
4206. Ой коби я воли мала та й сірі корови,
Мала ж би я старостоньки з чужої сторони.
4207. Чи я собі не дівчина, чи не врода панська,
Тільки мені доганочка, що я не багацька.

- Та коби я воли мала рогаті, рогаті,
Давно би я старосточки мала в своїй хаті.
Та коби я воли мала, а до волів вівці,
Мала би я старосточки аж із Топорівців.
4208. Ой коби я бички мала, хоть які маленькі,
Якби дівков не сиділа коло свої неньки.
4209. Ой піду лісом, лісом, вийду я без стежки,
Візьмуть мене добрі люди, хоць я без бекешки.
Ой піду я лісом, лісом, вийду на дороги,
Візьмуть мене добрі люди, хоч я без корови.
4210. Тече вода з-під города, з вишневого саду,
Та я нич тому не винна, що нема посагу.
Хоть не маю я посагу, не маю і дому:
— Не дай мене, татунейку, не дай леда кому!
4211. Ой мамуню, мамуненько, мамуненько рідна,
Не дай мене за багача, бо я буду бідна.
Бо в багача нова хата, високі пороги,
Буде мені вимовляти воли та й корови.
4212. Стоїть верба над водою та й у воді гнеся,
Ой як бідний заспіває, то багач смієся.
Ой багачу, багачику, що ж тобі до того?
Не йде бідний до багача зичити нічого.
Ой посаджу паленицю межі калачами,
Може бідний заспівати межі багачами.
4213. Як соловей защебече, зозулька закує,
Та як бідний заспіває, богач ся дивує.
4214. Ой загачу керниченьку, загачу, загачу,
Не дуже ся покепковуй, із мене, багачу.
4215. Ей, у тебе, багачику, волики сивенькі,
Та й у мене, молодого, ручки золотенькі.
Ци ти будеш, багачику, волики лупити,
Та я буду золотими ручками робити.
4216. А в багача лихі коні, лиш би запрягати,
А у мене коліночка треба залатати.
4217. Я єдного коня маю, а другого куплю,
Таки я ся багачеві з дороги не вступлю.
4218. А на дворі лютий мороз, а я в капелюсі,
Та я ліпший гонір маю, ніж той у кожусі.
4219. Ой багачі бісноваті, не збивайте суму,
Не вмерли-сте на холеру, спустить пан біг джуму.

4220. Сіє багач пшениченьку, ячмінь йому родить,
Таки багач помаленьку на біду приходить.
4221. Ой мав багач єдну курку й тотя ся не несла,
Коби борзо матка божа яструба наднесла.
4222. Багач сіє, багач оре, єму ся не родить,
Багач стоїть та думає, що надармо робить.
4223. Послухайте, добрі люди, що хочу казати,
Хочу сісти на купину, корзан залатати.
Але сів я на купину там корзан латати,
Та яли ся добрі люди з мене насміхати.
Не смійтеся, добрі люди, не так того буде,
Я сі корзан залатаю та гуляти буду.
4224. У багача півкалача та іще він плаче,
А в сироти ніде корки, іще вона скаче.
4225. Не боїться хлоп морозу, ні голий розбою:
— Сідай, мила, на коника, подь, мила зо мною!
4226. Гой, Іване, Іваночку, не великий є пан,
Прийми-ко мні, молоденьку, під зелений жупан.
Під жупан тя я не прийму, жупана не маю,
Під сардак тя, душко, прийму, бо сардака маю.
4227. Ой мій милий чорнобривий жупана не має,
А як прийде до корчмоньки, дівки обіймає.
Ой стоїть пень, як білий день, без цвіту не може,
Паскудному, плюгавому й жупан не pomoже.
4228. Ой знати і пізнати багацького сина,
З коршми іде, дівча веде, на бакир шапчина.
4229. Ой пізначно та й визначно багацького сина:
Дівка в руках, люлька в зубах, на бороді слина.
4230. Там на горі один дуб, бодай не розвився,
А в багача один син, бодай не женився.
Ой чим ти ся величаєш, ти багацький сину,
Бодай тобі та на завтра читали псалтиру!
4231. Сухий дуб, сухий дуб, сухая гілляка,
А в багача іден син і той злодіяка.
4232. Ой ніхто так не гуляє, як багацькі сини,
Один голий, другий босий, третій без футрини.
4233. Ой як хлопець розгулявся, то хлопцеві грайте,
А багацькі сини трошки зачекайте.

- Бо то бідний также хлопець жити в світі хоче,
Коли його головоньки ніхто не клопоче.
4234. Докучат мі родиночка, докучат мі мати,
Кажуть мені, молодому, багатства глядати.
Не ходжу я за волами та за коровами,
Я глядаю дівчиноньки з чорними бровами.
4235. Ой вийду я на вулицю та там собі вівкну,
Ачей багач удуріє та дасть за ня дівку.
4236. Запряжу я когута, запряжу я курку,
Та й поїду, посватаю до багача дівку.
4237. Ой пішов я до багача, они одповіли,
Кортіли мя сиві воли, пси би їх поїли!
4238. Ой на мені кучерики, як та кожушина,
Ой чень мене та й полюбить багацька дівчина.
Ой піду я до Мишина, або до Ключева,
Ой чень мене та й полюбить дівка багачева.
4239. Де ти ідеш, де ти ідеш, кучерявий Ясю?
Ой до млина, ой до млина по горбату Касю.
А що ж тобі обіцяли, кучерявий Ясю?
Штири воли, дві корови та й горбату Касю.
4240. Та прийшли ми до дівчини, сказали нам сісти,
Та дади нам бараболі нелуплені їсти.
Та я тоті бараболі цілцем прожираю,
На полиці варениці — я ся позираю.
На полиці варениці, під полицев монька,
Ой то ж мі ся сподобала багачева донька.
4241. Капелістий, дам ті їсти, підемо орати,
Та підемо до багача дівчину сватати.
А в багача красне дівча та файно ся вбрало,
Як перейшло сіни, хату та в помії впало.
Треба тобі, багачику, штири воли дати,
Аби твою дівчиноньку з помий витягати.
4242. А я вийшов на улицю та зачав гадати,
До котрої дівчиноньки старости післати.
Післав би я до бідної — дороги не вбиті,
Післав би я до багача — лавиці не миті.
Волю я отій бідній дороги топтати,
Ніж я маю у багача лавиці шкребтати.
4243. Гей, пійду я сі до ліса, нарубаю клиння.
З багацької дівчиноньки все зла господиня.

4244. А з бідної дівчиноньки господиня буде,
Не навчив ю отець, мати, та навчать ю люде.
4245. Тече вода край города, збивається в піну,
Не лакомся на маєток, не бери відміну.
Бо маєток така мара, маєтку не буде,
А з ким же ти, мій миленький, вийдеш межи люди?
4246. Ой ходила, говорила чайка по болоті:
— Не бери сі багацької, щоби була в золоті.
Ой не бери багацької, возьми сі бідненьку,
Будеш мати щонеділі сорочку біленьку.
4247. Чи я тобі не казала та й не говорила,
Та не сватай багацької, багацька лінива.
4248. Та не бери од багача оту заметілю,
Яка ходить через тиждень, така й у неділю.
4249. Один чобіт на обцасі, а другий на гачку,
І хто хоче біди знати, хай бере багачку.
Стоїть верба над водою, стоїть верба тихо,
А хто бере та й багачку, бере собі лихо.
Стоїть верба над водою, паде з неї листя,
А хто бере ба й бідненьку, бере собі щистя.
А бідненьке, угідненьке, хоть оно і бідне,
А багацьке кадовацьке, скаловому здібне.
4250. Ой качочка качуриста по болоті скаче:
Возьми собі вбоге дівча, най багацьке плаче!
В багацької дівчиноньки ні стану, ні сили,
Багацькую дівчиноньку вбори прикрасили.
Ой убоге та худогє і до того гідне,
А багацьке та ледащо, дідькові потрібне.
4251. Ой ти казав, багачику, що я ся волочу,
Хоть мі давай штири воли, то дівки не хочу.
Хоть мі давай штири воли і штири корови,
То не хочу твої дівки до свої обори.
4252. Ой залізні нашійнички, а блищачи гачки,
Заречуся та й не піду до тої багачки.
4253. Заріжу я качурика, най качечка каче:
Озьму я сі вбоге дівча, най багацьке плаче!
Озьму я сі вбоге дівча в одной сердачині,
Та най буде богу миле і моїй родині!
4254. Багацькую заручити, а бідную взьити,
З багацької дівчиноньки сміху наробити.

4255. Ой морозе, морозоньку, добрий чоловіче!
Зморозь того когутика, хай не кукуріче.
Зморозь того когутика, нехай качка каче —
Засватав я вбогу дівку, хай багачка плаче.
Бо багачка, вража дочка, не хоче робити,
Начіпляє кораликів, щоб її любити.
Начіпляє кораликів на білую шию:
— Люби ти мене, Семене, або ти, Василю.
4256. У зеленій полонині пшениця і колос,
Хоч я дівка не парадна, но маю свій голос.
Хоч я дівка не парадна й не парадно ходжу,
Парадного легіника під п'яту положу.
Хоч я дівка не парадна і так не ношуся,
Но я дівка працьовита, за що і горжуся.
4257. Ой пасуться карі коні з росою, з росою,
Чи ти, любку, за маєтком чи ти за красою?
Як шукаєш за красою, то ся поберемо,
Як шукаєш за маєтком, то ся розійдемо.
4258. То ж мі, люба дівчинонько, то ж мі до сподоби,
Не кажуть тя люди брати, не маєш худоби.
Мене люди не годують, не приодівають,
Най же мені худобоньки не випоминають.
4259. Заросівся багацький син по самі коліна,
Не шукає господині, но шукає віна.
Не шукає господині, щоб вміла робити,
Но шукає того віна, щоб май за що пити.
4260. Коби-с била, дівчинонько, трошки багатенька,
Взяв би-м тебе за невістку до свого батенька.
— З тебе багач невеликий, една опанчина,
Тоту продай, дай на боже, щоби-м тя любила.
4261. Ой попід гай зелененький пасла я теличку,
Питав мі ся син багацький, чи маю спідничку.
А що тобі, еден дурню, до мої спідниці?
Ти не будеш цюлювати мої красні лиці.
4262. Ой вийду я за ворота та й ногою тупну,
Питається багацький син, чи маю я сукню?
Ой маю я синю сукню, ще й рябу запаску,
Не стояла і не буду багачеві в ласку.
4263. Ой багачу, багачику, в ласку ті не стою,
Та маю я таких більше, що ходять за мною.

4264. Ой вийду я за ворота та й ще трохи далі,
Питається багацький син, чи маю коралі?
Я ся тебе не питаю, чи ти маєш поле,
Бо як я ті дам коралі, то тя колька вколе!
4265. Прислав раз багачик до бідної сирітки,
Та й питався через людей: чи має присівки?
4266. А она му, молоденька, знала одповісти:
— Я до тебе, багачику, не йду хліба їсти.
4267. Ти сі мислиш, багачику, що за тобов плачу,
Я такого багачика за сім літ не втрачу.
4268. Котилася перстенина з гори на долину,
Та хвалився багацький син, що я за ним гину.
Не хвалися, багачику, за тобов не гину,
Най за тобов тоті плачуть, що в болоті скачуть.
4269. А ти гадав, еден дурню, що ті стою в ласку,
Хоть ти маєш штири воли, я одну запаску.
Штири воли поздыхають, а запаска буде,
Такой тобі, еден дурню, жаль за мною буде.
4270. Ой у лісі дві керниці, вода студенейка,
Не бери мя, багачику, бо я худобнейка,
Худобнейка, худобнейка, кмітська дитина,
Кедь ісхочу, поволочу багацького сина.
Звідується багацький син худобної дівки:
— А ти ходиш, а ти робиш, де ти сут зарібки?
А дівчина молодецька знала відповісти:
— А ти ореш, а ти сієш, не йду до тя їсти.
А ти сієш, а ти ореш сивими волами,
А я ходжу, заробляю білими руками.
4271. Був у мене вйтів син, хотів мене взяти,
Та купив мі новий серп: — Ходи, рибко, жати.
А я взяла новий серп, та й вергла від себе, —
Я не жала в свої мами, та й не буду в тебе.
4272. Ой приходять старостоньки з чужої сторони,
І все тото до багача, бо він має воли.
Багацькая дівчинонька хоць ряба, русьива,
Багацькую дівчиноньку взгарда прикрасила.
Ой коби я воли мала, червону запаску,
Я би тобі не стояла, багачику, в ласку.
Ой коби я взгарду мала, пріяну корову,
Тогди би я і сказала, що-м равна з тобою.

- Не ходи, багачику, горою за мною:
Бо ти багач, а я вбога, неровна-м з тобою.
4273. А не ходи, багачику, в червоних чоботях,
Бо я тобі намалюю дідька на воротях.
4274. Та хоча й я сирітонька, уцтвива дівчина,
"Я одважу і зневажу багацького сина.
4275. А широке болотище, я би-м не ходила —
Хоть би-с мі дав сиві воли, яби-м не любила.
4276. Доганят мі син багацький, аж-єм не челлена,
Та не кожда при дорозі травиця зелена.
4277. Ей, аж-єм не челлена, я ся не малюю,
За багацького легіня я ся не парую.
Ей, у тій полонині шуварець мелейний,
Та най буде любко вбогий, лиш кой би він файний.
4278. Ци у мому городчику капуста, капуста,
Дай ня, мамко, за файного, чорт ті до газдуства.
4279. На тім боці при потоці купалася качка
Та ня люблять легіники, хоть-єм не багачка.
4280. Доганить мі мамко, любко, за мою часточку,
Прийде такий, що ня озьме лиш за робочку.
4281. Закувала зозулина із чуря нового,
Взяв би, любко, вд чорта дівку, коби части много.
4282. Женив би ся, мамко, любко в солом'яній хаті,
Двадцять тисяч просить части, ний має лиш гаті.
4283. Серед села дуб зелений, у листю кедратий,
Не бай, милий, ош я бідна, добро, ти багатий.
4284. Ой багачик, моя мати, багачик, багачик,
Купив мені за гріш бинду, а за два колачик.
А я бинду ісходила, а колачик з'їла,
Багачеві, смаркачеві взяла відповіла.
4285. Багацькая дівчинонька та дуже гонорна,
Ой як іде через село, як та свиня чорна.
4286. Багацькая дівчинонька гонорна, гонорна,
В неї очі, як тарелі, а сама, як жорна.
4287. Багацькая дівчинонька дуе та й пишиться,
А за нею пес кудлатий фартуха держиться.
4288. Ой багацька дівчинонька то ся запишила,
До неї ся причепила торбина з вошима.

4289. Ой багацька дівчинонька, багацького зросту,
Поломила людям плоти, чухала коросту.
4290. Коло млина чучурина, була би сопівка,
Що-с ся дуже згонорила, хло', багацька дівка!
Ой й она ся згонорила ще черленов гачков,
Якби пішла за цигана, була би багачков.
4291. Ой ти, горо камінная, лупайся, не дуйся,
Ти, дівчино багацькая, та й не гоноруйся.
В багацької дівчиноньки ні стану, ні сили,
А багацьку дівчиноньку воли прикрасили.
4292. Ой на леду криниченька, на леду, на леду,
А багата дівчинонька вмивається в меду,
А бідная дівчинонька вмитьється водою,
Та за біднов дівчиноньков хлопці чередою.
4293. Ой багацька дівчинонька йшла до коршми пишна,
Таку губу викотила, що була би пришва.
4294. Коло млина два явори, була би сопівка,
А випила квартиру меду багачева дівка.
Ой випила квартиру меду, а другу горівки,
Боже мене заступи від такої дівки.
4295. Ой багацька дівчинонька йшла із коршми боса,
Мотузком ся вперезала, дутка грала з носа.
4296. Ой летіли білі гуси, напереді качка,
А в багача една дівка, та й тота брехачка.
4297. Коло млина яворина, була би підлога,
А в багача одна дочка, та й то кривонога.
4298. У лісі є такий дуб, була би коцюба,
А в багача една дівка, та й тота беззуба.
4299. Ой на горі сухий дуб, була би колиска,
А в багача една дівка, та й то кривописка.
Ой на горі сухий дуб, була би музика,
А в багача една дівка, та й та без'язика.
Коло млина яворина, коло млина сосна,
А в багача една дівка, як свиня поросна.
4300. А бідная дівчинонька, як цвіт на калині,
А багацька дівчинонька завертає свині.
Пасу вівці понад брівці, вівці мої, вівці,
Солом'яні черевики на багацькій дівці.
4301. Ой мож знати та й пізнати багачеву дівку,
Намастила понад чоло киселицев чівку.

4302. У багача єдно дівча, не знає, де діти,
Посадив її в кропиву два роки сидіти.
4303. Багацькая дівчинонька високо ся несе,
Виженіть її на толоку та най свині пасе.
Виженіть її на толоку, далеко від лану,
Щоби шкоду не робила ні людям, ні пану.
4304. Ой чия то дівчинонька, чи не багачева,
Сорочина вишивана, мішком надточена.
4305. Хвалилася багачкиня, що дуже іграла,
Порадьмесья, легіники, би попочивала.
4306. Ой бідна дівчинонько, подь ся закрутити,
Бо багацьку я не беру, рукав замастити.
4307. Ходи, любко, танцювати, ходи, любко, швидко,
Багацька тя заступає, щоби тя не видко.
Багацька тя заступає кіньми та й волами.
Ходи, любко, танцювати, з чорними бровами.
4308. Котра дівка напереді та запишилася,
А ви, хлопці, уважайте, аби лишилася.
Котра дівка напереді, котра ладно вбрана,
Не беріть її, хлопці, в танець, най чекає пана!
4309. Як ідете, хлопці, в танець, беріть буки в руки,
В багацької дівчиночки зуби, як у суки.
4310. Ой гуляли парубочки, аж корчма гуділа,
Багацькая дівчинонька на лаві сиділа.
Ой не сиди, дівчинонько, іди сі додому,
Нехай мати виб'є гниди, та прийдеш потому.
4311. Та бери ня, хлопче, йграти, та є в ня корова:
— Та бери тя пєся мати, бо ти кривонога.
4312. Когут піє, когут піє, а качечка каче,
Ой багацька дівчинонька коло данцу плаче.
Не стій, дівко, коло данцу, але йди додому,
Заграє ті дедя в лижку та й прийдеш потому,
Заграє ті дедя в лижку, а брат у сопівку,
Та буде ті ся здавати, що пила-с горівку.
4313. Танцювала багацькая, танцювала бідна,
А багацька паршивая, а бідная срібна.
4314. Ой гуляла багацькая, гуляти не вміла,
Ой чому ти, багацькая, дома не сиділа?
4315. Багацькая дівчинонька до танцю, до строю,
А як вийде на роботу, то як купа гною.

4316. Ой на горі воли в ярмі, коні в колісниці,
Ліпша дівка у фартусі, ніж котра в спідниці.
Ой бо тога у фартусі за роботов стоїть,
А в спідниці лиш до танцю ноги собі строїть.
4317. Багацькая дівчинонька не перехвалена,
Взимі шмаття не попере, бо вода студена.
Взимі шмаття хоць попере з гіркою бідюю,
Та не крутить, але кине, най мерзне з водою.
4318. У бідної дівчиниці сорочина блискать,
Бо бідненька дівчиниця праником притискать.
Багацької дівчиниці сорочка, як кожа,
Бо багацька дівчиниця боїтьсья мороза.
4319. Відти гора, відси гора, всередині бонька,
Уже би ся віддавала багачева донька.
Ой багачка їла, пила, з хлопці говорила:
— Беріть мою дівчиницю, бо вна чорнобрива.
Ой она чорнобрива, лиш мало лінива,
Чотири дні миски мила, п'ятого білила.
Ой п'ятого умивала, шестого складала,
А у сему неділеньку хижу замітала.
4320. Багацькая дівчинонька, багацькая дівка,
Намочила мальованку ще від понеділка.
Ой ходила понад річку та й шукала прачки,
Випери мі мальованку, дам ті гарнець гречки.
Гарнець гречки, гарнець гречки і дві кварта сира,
Будеш знати, пам'ятати — багацька дівчина.
4321. В багацької дівчиноньки кораль в поясище,
Таку шию натягнула, як той гусачище.
4322. Багацькая дівчинонька не хтіла робити,
Навішала кораликів, щоби і любити.
А щоби то коралики, а то сама глина,
Вона хтіла задурити вдовиного сина.
4323. А багацька дівчинонька коралики має,
Несе воду я збанятьом, а в грудях її грає.
А в бідної дівчиноньки кораликів нема,
Несе воду коновками, цвіте як калина.
4324. У бідного єдно дівча, але воно гоже,
А багацьке згорбилося, лазити не може.
4325. Ой багацька дівчинонька пішла за волами,
Затріскала синю димку кривими ногами.

А багацька дівчинонька пішла за теляти,
Затріскала синю димку, не могла підняти.

4326. Ой багацька дівчинонька, багацька, багацька,
Ой виросла, як тополя, не замісить пляцка.
4327. Багацькая дівчинонька вмiла ся пишити,
Но не вмiла до сорочки рукава пришити.
Багацькая дівчинонька вбралася, як пава,
А як пішла до церквоньки, матку бозку вкрала.
Багацькая дівчинонька не знала порядку,
Взяла кітку на вуздечку та й орала грядку.
4328. Багацькая дівчинонька так ся доробила,
Єдну гуску на мотузку до води водила.
4329. А багачка гі драпачка від сира, від масла,
А я собі нівроченьку від капусти красна.
А багачка гі драпачка та від сметаночки,
А я собі рум'яненька від росоляночки.
4330. Ой господи милосердний, святий понедівку,
Та й іспусти тяжку нужду на багацьку дівку.
4331. Багацькая одданиця, багацька, багацька,
Та багацька одданиця, то баба громадська.
4332. Ходить бузько по болоті та збирає жаби,
Багацькая дівчинонька потребує баби.
4333. Ой багацька дівчинонька, багацька, багацька,
Впала з п'єца на запічок, уродила Мацька.
4334. Ой у лісі одна сосна не розвивається,
А в багача одна донька та й не віддається.
4335. А звідки ти, дівчино? Ци не з Лебедина?
А чия ти, дівчино, ци не попадина?
А якби я попадина, не так би-м ходила;
Мальовані черевички в будний день носила.
4336. Ой на горі на високій скали ся біліють,
Бідні дівки віддаються, багацькі дуріють,
А я бідну посватаю, най ся бідна тішить,
А багацькій посторонок та най ся повісить.

ПРОТЕСТ ПРОТИ УТИСКІВ

4337. Чому пчоли не йдуть в поле, чому не рояться?
Чому дівки тонкі ходять? — Бо вiйта бояться.
4338. А я, хлопець молоденький, не боявся вiйта,
Та наробив покаяння наперек світа.

4339. А господи мi поможи, до царства допасти,
Молодого Михайлика на вiйта покласти.
Михайлика та на вiйта, а Йвана на пана,
А Петруся на цiсаря, сiда, рiда й дана.
4340. Ой дощ iде, роса паде на вiйтову хату,
Вставай, вiйте, лупи дiти та й пошивай хату.
4341. Ой чиї то терносливи у саду зацвiли?
Ой нашого пана вiйта, що має три сини.
Оден пішов на панщину, а другий до млина,
А сам пішов до коршмоньки та й напився вина.
4342. У нашого пана вiйта пасові чоботи,
Бо він ходить на зальоти кожної суботи.
4343. Як же вiйта не любити, коли вiйт хороший,
А на вiйті камiзелька за громадські гроші.
4344. Ой як вiйта не любити, коли одна рада.
Як вiйт купить горiлоньки, заплатить громада.
4345. Ой червона калиночка та й з біленьким цвiтом,
Як я була молоденька, любилася з вiйтом.
А вiйт iде на сесію, а я тому рада,
Бо вiйтові по крейцару скидає громада.
А вiйтові громадочка по крейцарикові,
А вiйт мені щовечора по колачикові.
А вiйт мені колачиків, а вiйт мені меду,
А вiйт мені сороківцiв біленьких, як леду.
4346. Ой пiду я до Любовищ та сi колач куплю,
Ой най вiйта бiда вiзьме, я вiйтову люблю.
4347. У нашiй вiйтової сокіл на воротях,
А вiйтова боса ходить, а вiйт у чоботях.
Сидить вiйт коло стола, дрiбне листя пише,
А вiйтова на запiчку дитину колише.
— А й бо ти п'еш та гайнуеш, а я боса ходжу,
Коло твої худобини по колiнця броджу.
— А й почекай, жено моя, не будеш бродити,
Будуть мої коровицi жидiвки доiти.
4348. А в нашого пана вiйта є дiра в повалі,
За громадські крейцарики на доньцi коралі.
4349. Ой вiйтова дiвчинонька багацька, багацька,
Хустка на нiй мальована, спiдниця громадська.
4350. Iди, iди, синунцю мiй, до нашого вiйта,
Там є дiвка мальована, а йно не робiтна.

4351. Ой коби мі господь поміг з полонини зійти,
Подякую всій громаді, тобі, пане вййте.
Що я тобі переорав, ой ци перекосив,
Що ти за мнов, пане вййте, посторонки носив?
Ти не знаєш, пане вййте, та де їх подіти?
Піди собі в свою хату та вивішай діти.
4352. Ти, бирове, бировочку, половина пана,
Постілочка устелена порохом припала.
Ти, бирове, бировочку, та що я ті вдіяв,
Ти за мною, молоденьким, мотуззячко тігав.
4353. Та бодай ті, старостику, вискочило око,
Та дав-єс ня у катуни, би тобі широко.
4354. Та ішов я горі селом, чорт у дуба ковтав,
А я думав, що пан нотар за порцію гойкав.
4355. Чому село невеселе? — Ворендар багатий
Продав воли та й корови із нашої хати.
4356. Чого село невеселе? — Ворендар багатий,
Через тебе, ворендару, ходжу нежонатий.
Чого село невеселе? — Орендарка вбрана,
Через тебе, орендарко, ходжу невіддана.
4357. Ой не пив-єм паленочку, не пив-єм, не пив-єм,
За півлітер паленочки цілий день робив-єм.
4358. Курилася дороженька, куди жаба лізла.
Бодай нашій орендарці голова облізла.
4359. Котре село дуже бідне, то вже мож пізнати,
Бо там хати так, як кучі, корчми, як палати.
4360. Ой стріляли два шандари з ліворвера в мене,
Я ся сховав за явора, за листя зелене.
4361. Сховав я ся за явора, за дуба старого,
Щоби вни мене не вбили, хлопця молодого.
4362. Побий, боже, мадярика, та й мадярську віру,
Та й ще тоті жандарики, що ходять у пір'ю.
Я співаю, не гадаю, та й співати буду,
Та ніколи мадярикам служити не піду.
Та тогди ті, мадярику, я буду служити,
Коли буде із Росії машина ходити.
4363. Сокотали білі гуси понад тотим ставом,
Щоби тобі, жандарику, дороги не стало.

4364. Ой гори, каже, гори, ой гори уральські,
Одобрали здоровлячко жандари мадярські.
Ой били, катовали жандари мадярські
Та поклали колодицю на ручки бетярські.
4365. Не бийте ня, жандарики, бо дуже ня болить,
А й дайте мі мало води, бо в роті мі горить.
4366. Ой мадярські легіники нашим не подобні,
У них очі, як цибулі, голови, як довбні!
4367. Ой мадяре, мадярику, не мав би ти віка!
Та не одна жінка плаче — нема чоловіка.
4368. Наших людей мадярики били, катували,
Через того наші люди в Росію втікали.
4369. Ци я тобі, пане вййте, перекосив межу,
Що на мене закладаєш цісарську одежу?
4370. Чи я тобі, пане вййте, межу переорав,
Що ти мене, пане вййте, за рекрута віддав?
Ой буду я, пане вййте, карабін носити,
А за тоє будеш і ти на гіллі висіти.
4371. А сидів я в криміналі, іще ся не каю,
Скоро вийду з криміналу, зараз вйита спалю.
4372. Ой я їхав горі селом, там горіла хата,
А я крикнув на всьо село: то моя заплаата!
4373. А й шуга не забуду вдну святу неділю,
Як ня били жандарики мадярські у пір'ю.
4374. Ой били ня жандарики, та я не боявся,
Та на моїй головочці гверик поламався.
4375. Ей, мамко солоденька, жандарик ня веде,
Не веди ня, жандарику, порубаю тебе,
4376. Вийди, дівко, на подвір'я, стань коло городця,
Попозирай, як ті ведуть жандарики хлопця.
4377. Ой піду я у темницю, мало відпочину,
А як вийду із темниці — гіршу біду вчиню!
4378. Ой сиджу я у темниці, дивлюся на хмари,
Та того мі причинили бирів та жандари.
Ой сиджу я у темниці, дивлюся на вариш,
Та того мі причинили бирів та нотариш.
4379. Та я сидів у темниці та й буду сидіти,
Та не видять, як бідую, ні жона, ні діти.

4380. Та я хлопець молоденький тікав із неволі,
Та погубив кучерики по високій горі.
Та воліють кучерики по горі летіти,
Ніж я маю, молоденький, в неволі сидіти.

ЗНЕВАГА ДО ЦЕРКВИ І ПОПІВ

4381. Ой тї гуцул і я гуцул, оба-смо гуцули,
Оба вже ми парубочим, а в церкві не були.
4382. Ой як я ся та й оженю та газдою буду,
Я коршмоньки не помину, як до церкви піду.
4383. Коломийка, коломийка, коломийка наша,
Будемо ї споминати вмісто «отченаша».
4384. «Отченаш», «іже еси», «вірую» — не вмію,
Відпусти мі, боже, гріха за мою Марію.
4385. «Отченаш», «іже еси», «пресвятая тройці»,
Таку маю дівчиноньку, як курочка в койці.
4386. Не того іду до церкви богу ся молити —
Ой но іду до церковці, на милу-с дивити.
Ой прийду я до церковці, стану під образи.
Поглянуся раз на образ, на милу три рази.
4387. А як піду до церковці, стану собі в кутку,
Подивлюся раз на образ, десять раз на любку.
4388. Ой піду я до церкви та стану в затінку,
Подивлюся раз на попа, десять раз на дівку.
4389. Дівка мі ся сподобала у церкві стоячи,
Божі-м слова не вислухав, на ню ся дивлячи,
4390. Ой я прийшов до церковці, зачав ся молити,
Подивився на дівчину, забув ся хрестити.
4391. Ой піду ся сповідати аж до Зарваниці,
Ци за дівки більші гріхи, ци за молодиці.
4392. Ой сіда, ріда, сіда, ой гаю, ой гаю,
Через тоті молодиці не бувати в раю.
4393. Ой любив я дівок сорок, а молодиць триста,
Та у бога є надія, що ще душа чиста!
4394. На вулиці верби саджу, в городі не буду,
Бо я такі гріхи маю, що їх ся не збуду.
Ходив-єм ся сповідати самому владиці,
А він мені дав покуту: люби молодиці!

- Та пішов я, хло', до попа, піп читає книжку,
Та як є му гріх ісказав, він мене по писку.
Та пішов я, хло', до попа, богу ся молити.
А мене, хло', піп заставив кобилу лупити.
Гой пішов я та до попа гріхів ся іспасти,
В попа гріхів сорок міхів — ніде мої класти.
В попа гріхів сорок міхів на семеро коней,
Я ся своїх гріхів збуду, коби я здоровий.
4395. Ой на горі монастир, там я сповідався,
Питав мі ся ксьондз за гріх, а я не признався.
4396. Три мя ксьондзи сповідали, всі три молодії,
Гріхів мі ся не питали, самі того хтіли.
4397. А на горі нова церква, я там сповідався,
Покуту мі не давали, бо до дівки брався.
А там мене сповідали попи молодії,
Покуту мі не давали, бо самі такії.
Я піду ся сповідати аж на Буковину,
Бо там за гріх не питають, лиш за половину.
А там за гріх не питають, лиш за половину,
А там дають за покуту їсти солонину.
А там дають за покуту їсти солонину
Та любити дівки ввечір, молодиці вднину.
4398. Ой пішов я до церквиці богу ся молити,
А піп істяг сардачину, та ще й хотів бити.
А піп істяг сардачину, а дяк істяг кучму,
А паламар біжить, кричить: — Та й ще трохи мучмо.
4399. Ой прийшов я до костьола, став я сі в куточку,
Святий Петро грав на бас, Павло на дудочку.
Ой прийшов я до костьола, там органи грали,
Як-єм тріснув личаками, аж святі гуляли.
4400. А я прийшов до костьола, став-єм сі в куточку,
Як зачали святі бити, подерли сорочку.
А я прийшов до костьола та й став-єм сі з краю,
Мене святий Петро буком: — Чо-с прийшов, гільтяю?
А я прийшов до костьола та на саму суму,
Ще ся сума не скінчила, я додому суну.
4401. Ой прийшов я та до раю та там зазираю,
Відти святі намахують: — Іди там, де йграють.
А прийшов я та до раю, лишень подивити,
Відти святі відтрутили, ще й хотіли бити.

4402. Ой не боюся я бога, ані Суса Христа,
Хоть би йому помагала Марія пречиста.
4403. Ой на горі церковиця, а долу дзвоничка,
Ой бив би-м та за попа, коби молодичка.
4404. Скавав піп через пліт, роздер нагавиці,
Не дивуйте, добрі люди, через молодиці.
4405. А й віє вітер, віє та піднімат ломи,
Піп за гріхи заказує, самий любить жони.
Ой у церкві на престолі піп святе співає,
А як прийде молодиця, на неї моргає.
4406. Били попа коло плота трьома палицями:
— Та не ходи, пане отче, за молодицями.
4407. Били попа, били, били, били мотиками,
Не дивуйте добрі люди — ходив за дівками.
4408. Ей, попе, каже, попе, та попе, попію,
Та не ходи за дівками, втрапиш парафію.
4409. Ой надійшла чорна хмара я з гірки, я з гірки,
Тікав дячок голий, босий від чужої жінки.
Ой вигнали попа з села за важнее діло,
Та за чужі молодиці, за личенько біле.
4410. Ой ти, попе, йди до церкви та й прав службу божу,
А я піду покликаю дівчиноньку гожу.
Ой ти собі пошваркочеш, покадиш кадиллом,
А я собі в танець скочу, погуляю з милов.
4411. Ой вивів я на толоку кобильчину пасти,
А вовчиця підглядає, хоче її вкрасти.
Кобильчина як зобачить, та й додому вдерла,
Зачепила за будяччя та й ноги задерла.
Іди, сину, до попа, дай попові знати,
Най іде піп кобильчину на смерть сповідати.
4412. Ой пішов я до попа позичати нивки,
А там піп попадю прив'язав до сливки.
А я пішов до попа позичати солі,
А там піп попадю гонить до фасолі.
4413. А й віє вітер, віє та піднімат ломи,
Піп за гріхи заказує, а сам любить жони.
4414. У котрого єгомосьця мальована брама,
Ой у того єгомосьця їмостьць обірвана.

4415. І ти брат, і я брат, вобидва гуляймо,
А в попову кукурудзу коні заганяймо.
4416. Ей, пішов я до попа взнати, що ся діє,
В попа кури поздыхали, а піп сів та й піє.
4417. На вбід будуть пирожейки, на полудне — каша,
На вечерю — біла дівка вмісто отченаша.
4418. Ой чи чули, люди добрі, що ся в селі стало?
Що нашого пана попа теля облизало.
4419. Через пень, через пень, через колодочку,
Цілувала попадая попа в бородочку.
4420. Як у церкві задзвонили, я ся не рушила
Як музика забубніла, я й обід лишила.
4421. «Отченаш» би-м говорила, «вірую» не вмію.
Скоро любко замругає, а я зрозумію.
4422. Віддалася дівчинонька аж до Подусова,
Та й забула «вотче наш» до єдного слова.
Ой забула «вотче наш», забула молитви,
А співанок не забуде, поки буде жити.
4423. Ой піду я до Гошова та й до Кохавини,
Та й чей я ся гріха збуду хоч до половини.
Ой то я ся сповідала перед руським попом,
Що не буду жартувати ні з паном, ні з хлопом.
Ой то я ся сповідала в місті у костьолі,
Ще-м забула оповісти, що-м була в стодолі.
4424. Цілювали личко попи, цілювали дяки,
Та на моім білім личку не однакі знаки.
Цілювали личко попи, цілювали віти,
Та й на моім білім личку не однакі квіти.
4425. Ой піду я до церквиці богу ся молити,
А мій любко сперед очей — мушу согрішити.
4426. Ой піду я до церковці, а в церкві образи,
Подивлюся раз на образ, на любка три рази.
4427. Ой піду до церковці та й стану на боці,
Єден любко серед церкви, другий на крилосі.
4428. Ой дощ іде, роса паде, я під вільхов стою,
Любила би-м єгомостя, їмості ся бою.
4429. Ой доки я випивала по штири неповні,
Любили ня й офіцери, а тепер духовні.

4430. Як я була молоденька, любили мя попи,
А тепер я стара баба, та не хотять хлопи.
4431. Я Василя не любила, лише цілувала —
Чого ж би я, молоденька, попові казала.
А піп казав не давати, файна дрина, дрина,
Б'о й сам хотів цілувати, шіда, річка, дина.
4432. Когут піє, когут піє, квочка кудкудаче,
Та не сідай коло мене ти, поганий дяче.
4433. Не зачіпай мене, дурню, бо я донька ксьондза,
Бо я маю перстенець з самого мосьондза.
4434. Я наймала парастас, а то служба божа,
Я гадала, що то піп, а то кара божа.
Я давала калачі, піп ще хліба хоче,
А паламар із дяком й собі лізуть в очі.
4435. Ей, боже милостивий, високо богуєш,
Усім людям добра даєш, мені ся вагуєш.
- РЕВОЛЮЦІЙНІ НАСТРОІ.
ПРАГНЕННЯ ДО ЄДНОСТІ
З РАДЯНСЬКОЮ КРАЇНОЮ
4436. А я ходжу та думаю в зеленім садочку,
Як збідніли наші гори, бідна головочко.
4437. Ой народе український, що будеш робити,
Польща землю нам забрала, з чого будем жити?
4438. Чого, тобі, лютий ляше, в нашім краю треба?
Чом на тебе грім не вдарив з високого неба?
Ой чи тобі, лютий ляше, не стало мотузки,
Що ти прийшов в Україну, нашу землю руську.
4439. Ой кувала зозулиця, кувала, кувала,
Як гуцули за повстання в горах бідували.
Зозулиця кує мені, сідат коло току,
Ляхи людей змордували у двадцятім року.
4440. Ой били ня жандарики та били пендричком,
Та аби-м ся хлоп молодий не звав большевичком.
Ой били ня жандарики та били бігарьом,
Та аби-м ся хлоп молодий не звав пролетарьом.
4441. Ой боже милостивий, ведуть ня в темницю,
Сам не знаю, ци за розбій, ци за підпільницю.
4442. Ой сиджу у темниці двадцять і один день,
Та не знаю, коли нічка, а коли білий день.

- Ой сиджу у темниці коло оболочка,
Та все мі ся привиджає отець та й мамочка.
4443. Не один син Закарпаття терпить страшні муки,
Гірко сльози проливає і ламає руки.
Гірко сльози проливає, у ярмі бідує,
Бо навколо лютий ворог страшно бешкетує.
4444. Та ми, хлопці молоденькі, думочки складали,
Коби прийшли із Києва, нам на поміч стали.
Коби прийшли із Києва та нас визволили,
Коби наше Закарпаття з Києвом злучили.
Ой коби нас возз'єднали та з Радянщиною,
Та щоби ми панували самі над собою.
Радилися закарпатці, що мають чинити,
Щоб у ярмі фашистському так тяжко не жити.
4445. Ой кувала зозулиця на високій груші,
Нема в мадяра порядку, лиш кусають вуші.
4446. Та бодай би-с машиниця на шинах замерзла,
Що ти мене, молодого, в мадярщину вдвезла.
4447. Закувала зозулина, сіла на лелію,
Піду ніби у роботу та втечу в Росію.
4448. Ой піду я у Росію та там буду жити,
А чорт буде у мадяра за пенга служити.
Ой піду я у Росію та там буду жити,
Та чорт буде у мадяра цуравий ходити.
Заспіваймо, цімборику, цоркнім підківками,
Та не може порадити і сам Хортій з нами.
4449. Ой ци знаєш, цімборику, таке зачувати,
Що не довго у нас Хортій буде панувати.
4450. Забирають мадярики служити в армію,
Ой цімборе, цімборику, тікаймо в Росію.
4451. Ой утечу у Росію та там буду жити,
Та не буду мадярське реміння носити.
4452. Ой піду у Росію та буду казати,
У мадярів хліба не є, мушу умирати.
4453. Ой піду до Росії, біди мі не буде,
Лиш мі тільки біди буде, чия рибка буде?
4454. Ой напишу дрібний листок та дам воробкові,
Най понесе у Росію старшому браткові.

4455. Ой стрілю із левора понад Романію,
Будь здорова, біла дівко, іду у Росію.
Ей, пішли у Росію цімборики мої,
Та лишили тим мадярам постолои гумові.
4456. Втечу собі до Росії на широке поле,
Та полишу малярщину, най Гортія коле.
На високій полонині зеленіє паша,
Та я піду у Росію, бо Росія наша.
4457. Та летіла ластовочка, загубила перце,
Пішов любко у Росію, замкло мі ся серце.
4458. Пішли хлопці у Росію та й через груночки,
За хлопцями заберуться і наші дівочки.
4459. Через гори високії потятком полечу,
Та я з своїм легіником у Росію втечу.
4460. Йдеш, миленький, у Росію, бери мя з собою,
Хай не плачуть чорні очі, милий, за тобою.
4461. Ой нема то краю, краю, над ту Україну,
Коби мені погуляти хоч одну годину.
Коби мені погуляти, побачити Київ,
Не жаль би мі умирати, хоч ще й не посивів.
4462. Утікали з Гуцульщини на Радянську владу,
Щоби звідти всім принести садинок правду.
Не плач, не плач, не проливай слізеньки, дівчино,
Прийде хлопець додомоньку, прийде з України.
Не плач, не плач, любий батьку, не плач, рідна мати,
Прийдуть сини додомоньку, як ме розсвітати.
4463. Ой кувала зозуленька та й коло потоку,
Ждемо сонця в милі гори з Дністрового боку.
Може вітер, може хвиля, може сива птиця
Принесе їм звістку тяжку, як нам тут жиється.
4464. Та повій же, буйний вітре, від Дніпра до Тиси,
Та розвій же наше горе, віднеси у ліси.
4465. Ой піду у Росію, рідні мої браття,
Хай живе Союз Радянський й наше Закарпаття!

РАДЯНСЬКІ КОЛОМИЙКИ

ВИЗВОЛЕННЯ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ Й БУКОВИНИ

4466. Ой чого втікає панство, чого дзвонять дзвони?
Ой то в нашу Галичину військо йде червоне.
Гиля, гиля, сірі гуси, гиля на долину,
Не вернуться пани ляхи в нашу Україну.
Та затруби ти, трембіто, по цілому світу,
Вже ся збули ми панів та й їхнього гніту.
4467. Я вже коні намаїв, треба нам рушати,
Бо сусіди поїхали братів зустрічати.
4468. Ой а того я співаю, бо я веселюся,
Прийшла влада радянська, тепер я сміюся.
4469. Ой сміюся я піснями новими, ясними,
Бо пропали клятї пани з скарбами своїми.
4470. Ой кувала зозулечка та й буде кувати,
Ми хочемо давнім панам співанку співати.
Пани в лужку каву пили, шоколаду їли,
Наші бідні українці у тюрмах терпіли.
Ой учули тоті пани, що йдуть червоні
Та зачали утікати аж до Румунії.
Тоті пани утікали почерез границі,
Як учули, що вже близько червоноармійці.
4471. Ой пропала панська влада, нема панувати,
Вже не будуть українців в тюрмах катувати.
4472. Ой у тюрмах катувати та й податки драти,
Та не будуть за ті гроші пити та гуляти.
Пани пили та гуляли, добре собі жили,
Аж поки нас товариші з лиха визволили.
Як почали товариші та й нас визволяти,
Поспішали ляхи пани за кордон тікати.
Ой кувала зозуленька, голосно кувала,
Тепер уже панська влада навіки пропала.
Прийшла влада народная, зацвіла калина,
Народилось нове життя, мов мала дитина.
4473. А мій милий чорнобривий тонкий та високий,
Коли сяде на коника, лігає, як сокіл.
Коли сяде на коника та й на вороного,
Утікає панська шляхта у ліси від нього.
4474. Ой кувала зозуленька та й буде кувати,
Зникла, щезла польська шляхта, їй не панувати.

